(65/18740) ΤΕΛΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ Π.Ε.Β.Ε. 2010

ΜΕΤΑΠΟΛΕΜΙΚΟΣ ΜΟΝΤΕΡΝΙΣΜΟΣ

ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ, ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

1950-1965

ΕΘΝΙΚΟ ΜΕΤΣΟΒΙΟ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ - ΣΧΟΛΗ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΒΑΣΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ - Π.Ε.Β.Ε. 2010

Αθήνα 2012

ΜΕΤΑΠΟΛΕΜΙΚΟΣ ΜΟΝΤΕΡΝΙΣΜΟΣ

Αρχιτεκτονική, Πολιτική και Τουρισμός στην Ελλάδα. 1950-1965

ΤΕΛΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ
Π.Ε.Β.Ε. 2010
65/18740

ΕΘΝΙΚΟ ΜΕΤΣΟΒΙΟ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ
ΣΧΟΛΗ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΒΑΣΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ
Π.Ε.Β.Ε. 2010

Αθήνα 2012

ΕΘΝΙΚΟ ΜΕΤΣΟΒΙΟ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΒΑΣΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ
ΣΧΟΛΗ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

Π.Ε.Β.Ε. 2010

ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ:
ΜΕΤΑΠΟΛΕΜΙΚΟΣ ΜΟΝΤΕΡΝΙΣΜΟΣ
Αρχιτεκτονική, Πολιτική και Τουρισμός στην Ελλάδα.
1950-1965
(65/18740)

Επιστημονικός Υπεύθυνος:
Παναγιώτης Τουρνικιώτης, καθηγητής ΕΜΠ

Κύρια ερευνητική ομάδα:
Παναγιώτης Τουρνικιώτης, καθηγητής ΕΜΠ
Αλέκα Μονεμβασίτου, καθηγήτρια ΕΜΠ

Ερευνητική Ομάδα:
Αιμιλία Αθανασίου, υποψήφια διδάκτωρ ΕΜΠ
Σταύρος Αλιφραγκής, διδάκτωρ Πανεπιστημίου του Cambridge
Μυριάνθη Μουσά, υποψήφια διδάκτωρ ΕΜΠ

Γραμματειακή υποστήριξη: Σοφία Σιγάλα, διοικητικός ΕΜΠ

Επιμέλεια τεύχους τελικής έκθεσης:
Αιμιλία Αθανασίου
Σταύρος Αλιφραγκής
Μυριάνθη Μουσά

Ο σχεδιασμός του τεύχους της τελικής έκθεσης του Π.Ε.Β.Ε. 2010 βασίστηκε στο πρότυπο του Π.Ε.Β.Ε. 2007 που επιμελήθηκε ο Πέτρος Φωκαϊδης.

Αθήνα, Δεκέμβριος 2012

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΜΥΡΙΑΝΘΗ ΜΟΥΣΑ

Πρόγραμμα Ξενία: Ονομασία, μελέτες+κατασκευές, τυπολογία & κατάλογοι έργων

Εισαγωγή// Το πρόγραμμα «Ξενία» περιλαμβάνει πάνω από 70 κτίρια τουριστικών καταλυμάτων και πολλές παρεμφερείς εγκαταστάσεις (τουριστικά περίπτερα, πλαζ, οδικούς σταθμούς κ.ά.) που βρίσκονται κατανεμημένα σε όλη την ελληνική επικράτεια. Οπως είδαμε και σε προηγούμενο κεφάλαιο (βλ. το κεφάλαιο για την πολιτική των έργων), εξελίσσεται διαρκώς και συνδέεται με άλλα προγράμματα για την ανάπτυξη του τουρισμού.

Το 1951 δεν υπήρχε κάποια ονομασία για το πρόγραμμα ούτε υπάρχει κάποια σαφής μαρτυρία για το πότε του προσδόθηκε η ονομασία «Ξενία». Ερευνώντας τα πρακτικά του ΔΣ του ΕΟΤ και τη βιβλιογραφία, εντοπίζουμε τα στοιχεία που αφορούν την ονομασία και καταλήγουμε σε μια ενδιαφέρουσα και επαρκώς τεκμηριωμένη υπόθεση.

Το πρόγραμμα χωρίζεται σε δύο φάσεις. Την πρώιμη φάση (1951-1957), με επικεφαλής τον Χαράλαμπο Σφαέλλο ως Διευθυντή της Τεχνικής Υπηρεσίας (ΤΥ), και την όψιμη φάση (1957-1967), με επικεφαλής τον Αρη Κωνσταντινίδη ως Προϊστάμενο της Υπηρεσίας Μελετών. Οι μελέτες των έργων άλλοτε γίνονται από την ΤΥ και άλλοτε ανατίθενται σε γνωστούς αρχιτέκτονες της εποχής. Στην παρούσα έρευνα εξετάζεται η οργάνωση της Τεχνικής Υπηρεσίας και ειδικότερα του Γραφείου Μελετών του ΕΟΤ και αναλύεται ο τρόπος υλοποίησης των έργων (οι μελέτες και οι κατασκευές). Δηλαδή εξετάζονται: το αντικείμενο της Υπηρεσίας, τα τμήματα στα οποία διαιρείται, οι ομάδες εργασίας, οι εξωτερικοί συνεργάτες, τα κτιριολογικά προγράμματα, οι προδιαγραφές των κτιρίων, η κατασκευή-επίβλεψη των έργων κλπ.

Στο παράρτημα του κεφαλαίου, παρουσιάζεται ένας συνολικός κατάλογος των έργων του προγράμματος. Υπάρχουν κατάλογοι έργων από διαφορετικές πηγές, των οποίων όμως το περιεχόμενο δεν ταυτίζεται. Ο νέος κατάλογος περιέχει τεκμηριωμένες πληροφορίες στις οποίες μπορούν να ανατρέχουν μελλοντικοί ερευνητές ή και φορείς, που θέλουν να εισηγηθούν τη διατήρηση κάποιου κτιρίου. Για τη σύνταξη του καταλόγου γίνεται παρουσίαση των τύπων των κτιρίων.

Οι βασικές πηγές της έρευνας είναι αφενός τα Πρακτικά των συνεδριάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου του ΕΟΤ έως το τέλος του 1962 που αφορούν τον τρόπο λειτουργίας του Οργανισμού, το σχεδιασμό της στρατηγικής του για τον τουρισμό και τον τρόπο λήψεως των αποφάσεων που αφορούν τα Ξενία και αφετέρου η σχετική Νομοθεσία. Η Νομοθεσία αφορά κυρίως τους κανονισμούς εκτέλεσης έργων και τους κανονισμούς οργανώσεως των υπηρεσιών του ΕΟΤ, τους οικονομικούς κανονισμούς του Οργανισμού (1950-1967) και διατάγματα που καθορίζουν τις τάξεις των ξενοδοχείων και τις προδιαγραφές τους (1931-1968). Οι πηγές αυτές συμπληρώνονται με υλικό από τα τεύχη του περιοδικού *Αρχιτεκτονική* (1957-1971), τα βιβλία και τα άρθρα του Αρη Κωνσταντινίδη, το Αρχείο Σχεδίων των Εργων του ΕΟΤ, που περιέχει τις μελέτες των τουριστικών καταλυμάτων και των παρεμφερών εγκαταστάσεων που εκπονήθηκαν, και τους Φακέλους των έργων στη φάση της κατασκευής στην Κεντρική Αποθήκη του ΕΟΤ, όπου επίσης εντοπίστηκε πλούσιο υλικό.

Η ονομασία του Προγράμματος// Το όνομα του Προγράμματος «Ξενία» προέρχεται σαφώς από το προσωνύμιο «Ξένιος Ζεύς» του ύψιστου θεού του αρχαιοελληνικού Πάνθεου, του Δία. Ο θεός ήταν προστάτης των ξένων, σε μια εποχή που η φιλοξενία ήταν ηθικό χρέος και ο ξένος θεωρείτο ιερό πρόσωπο. Δεν μπορούμε με ακρίβεια να προσδιορίσουμε πότε προσδόθηκε η ονομασία στο πρόγραμμα, όμως σίγουρα αρχικά δεν υπήρχε όνομα (1951). Συμπληρωματικά αναφέρουμε πως το κλαδικό περιοδικό του Ξενοδοχειακού Επιμελητηρίου, που κυκλοφορούσε πριν το 1951, ονομαζόταν «Ξενία». Δηλαδή, ήταν ένα οικείο όνομα για τους επαγγελματίες που ασχολούνταν με τον τουρισμό. Τέλος,

πολλές φορές σε δημοσιεύσεις ή στη βιβλιογραφία τα «Ξενία» έχουν γένος θηλυκό, δηλαδή αναφέρονται ως οι «Ξενίες» στον πληθυντικό ή ως η «Ξενία» όταν αναφέρονται σε συγκεκριμένο ξενοδοχείο (π.χ. η Ξενία στην Ανδρο).

Αρχικά, κάθε ξενοδοχείο του Οργανισμού είχε την δική του επωνυμία. Οι τόποι εγκατάστασής τους είναι καταρχήν η πηγή στην οποία τα ξενοδοχεία οφείλουν το όνομά τους. Μύθοι, τοπικοί ήρωες, ιδιαιτερότητες του τοπίου ή του κλίματος (λίμνες, βουνά, άνεμοι), τοπωνύμια αποτελούν τη δεξαμενή από την οποία ανασύρονται χαρακτηριστικές ονομασίες. Ετσι, τα πρώτα ξενοδοχεία ονομάζονται «Λητώ» στην Μύκονο, «Δελφοί» στην ομώνυμη περιοχή, «Αμφιτρύων» στο Ναύπλιο, «Αλκυών» στη Θάσο, της «Λίμνης» στην Καστοριά και «Αρτεμις» ο ξενώνας στη Δήλο. Το πρώτο ξενοδοχείο του Κωνσταντινίδη στην Ανδρο (1958) ονομάζεται «Τρίτωνας». Αλλες ονομασίες ξενοδοχείων είναι: «Ξένιος Ζευς» στην Ολυμπία, «Ερμής» στη Σύρο, των «Ανθέων» στη Ζάκυνθο, «Νέστωρ» στην Πύλο, «Αίνος» στην Κεφαλλονιά, «Μελτέμι» στην Πάρο, ΣΠΑΠ[1] στην Ολυμπία, «Θέτις» στη Σκύρο, «Ατλαντίς» στην Σαντορίνη» ενώ τα ξενοδοχείο της Υδρας ονομάζεται «Υδρα» από το αντίστοιχο τοπωνύμιο.

Την επωνυμία «Ξενία» σε ξενοδοχειακό κατάλυμα του ΕΟΤ συναντάμε για πρώτη φορά (1958) στα πρακτικά του ΔΣ του ΕΟΤ, για το Motel Λάρισας[2.] Σε επόμενες συνεδριάσεις του ΔΣ του ΕΟΤ (1960) η ονομασία «Ξενία» επεκτείνεται και σε άλλα ξενοδοχεία[3], σε οδικούς σταθμούς[4] και σε τουριστικά περίπτερα[5]. Τελικώς «Ξενία» ονομάζονται όλες οι τουριστικές εγκαταστάσεις του Οργανισμού, ακόμη και αυτές που έγιναν πριν το 1959[6]. Αλλα ξενοδοχεία με ιδιαίτερη ονομασία που κτίζονται μετά το 1959 είναι το Grand Resort στο Λαγονήσι και το Mont Parnes στην Πάρνηθα. Το Ξενία Ναυπάκτου «Ευδοκία» (1976) ονομάζεται έτσι κατά παράκληση του δωρητή του οικοπέδου, του πολιτικού Γεωργίου Αθανασιάδη-Νόβα στη μνήμη της μητέρας του.

Από το πρώτο τεύχος του περιοδικού *Αρχιτεκτονική* παρουσιάζονται κατά περιόδους τα έργα του Οργανισμού. Η ονομασία «Ξενία» συναντάται το 1960 στο διπλό τεύχος Ιούλιος-Αύγουστος-Σεπτέμβριος-Οκτώβριος, όπου παρουσιάζεται το Ξενία Μυκόνου, του Α. Κωνσταντινίδη[7]. Στο επόμενο τεύχος[8], παρουσιάζονται τα Motels Ξενία Λάρισας και Ηγουμενίτσας. Ο αρχιτέκτονας σε κάθε σελίδα του περιοδικού παραθέτει σχέδια ή φωτογραφίες με σύντομες επεξηγηματικές λεζάντες για τα δυο Motels, με τρόπο ώστε ο αναγνώστης να αντιλαμβάνεται τις ομοιότητες και τις διαφορές τους χωρίς καθόλου κείμενο. Στο ίδιο περιοδικό, τον Νοέμβριο-Δεκέμβριο του 1961, ο Δημ. Β. Βασιλειάδης με αφορμή το Ξενία Ανδρου, ασκεί κριτική για την αρχιτεκτονική μορφή των ξενοδοχειακών έργων του ΕΟΤ, τα θεωρεί ως αυτοεπανάληψη και σχολιάζει: «η τυποποίηση της αρχιτεκτονικής αυτού του είδους ξενοδοχείων ... έχει φτάσει σ' ένα τέτοιο σημείο που τους στερεί ότι προσωπικότερο έχουν: το όνομά τους, βαφτίζονται όλα με το ίδιο όνομα Ξενία.»[9]

«Ξενία» ονομάζεται το Motel στη Λάρισα, το πρώτο Motel του Αρη Κωνσταντινίδη, το δεύτερο έργο του αρχιτέκτονα στον Οργανισμό, το οποίο

ΕΙΚ.1

ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟ «ΤΡΙΤΩΝ», ΞΕΝΙΑ ΑΝΔΡΟΥ, Α. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ. (ΠΗΓΗ: ΑΡΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ, ΜΕΛΕΤΕΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ, ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΑΓΡΑ, ΑΘΗΝΑ 1992)

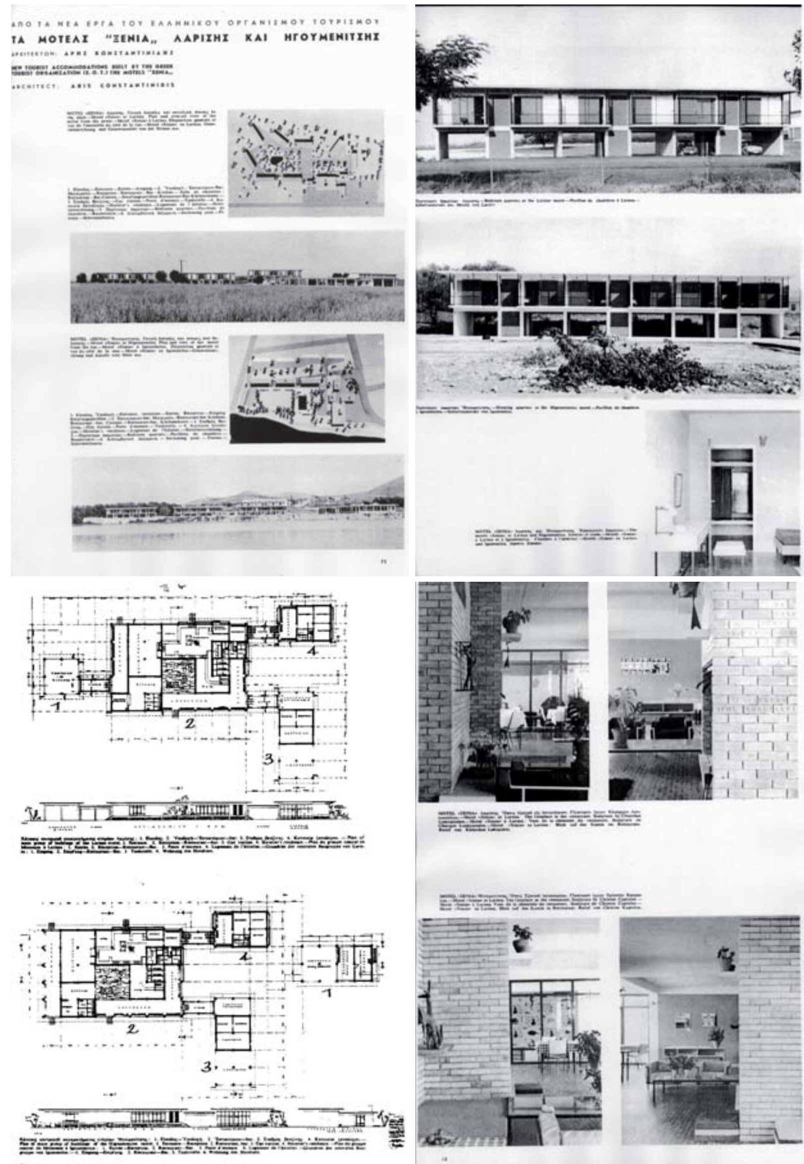

σχεδιάζεται σχεδόν παράλληλα με το Motel Ηγουμενίτσας (1959). Τα δυο αυτά Motel αποφασίζονται σχεδόν ταυτόχρονα, και ο Κωνσταντινίδης, κάτω από την πίεση του χρόνου, αλλά όχι μόνο λόγω αυτής, πειραματίζεται με την τυποποίηση της κατασκευής, την οργάνωση των δωματίων σε πτέρυγες και την οικονομία (δηλαδή την μείωση του κόστους ανά κλίνη), ευκαιρία που του προσφέρει ο νέος αυτός τύπος ξενοδοχείου. Ο ίδιος σχολιάζει για τα δύο αυτά έργα:

> «Και τότε (όχι μόνο για λόγους βιασύνης) ήτανε που σκέφτηκα πως θα μπορούσε να χτιστεί αυτό το Μοτέλ με τα κτίριά του όπως τα είχα σχεδιάσει (ένα ένα) για το Μοτέλ στη Λάρισα. Μόνο που θα τα ταίριαζα μεταξύ τους διαφορετικά γιατί το οικόπεδο που το είχα διαλέξει ο ίδιος έστεκε σε ένα διαφορετικό τοπίο. … Και που έκανα έτσι ένα γόνιμο πείραμα με αυτό το Μοτέλ στην Ηγουμενίτσα. Για να βεβαιωθώ πως μπορεί κανείς να στήσει τα ίδια χτισίματα σε διαφορετικά τοπία. Αρκεί όμως, αυτά τα τοπία να συγγενεύουν μορφολογικά (για να μην πω κλιματολογικά) και όσο η εδαφική τους διάπλαση θα είχε να προσφέρει κάποια κοινά στοιχεία ώστε τα Μοτέλ στη Λάρισα και την Ηγουμενίτσα να προβάλλουνε σαν αδέρφια … επειδή έχουνε τον ίδιο πατέρα … και που έτσι λοιπόν, γεννήθηκε στην Ηγουμενίτσα το αδέρφι της Λάρισας … που δεν θα μπορούσε βέβαια να γεννηθεί σε ένα από τα τοπία που προσφέρουνε τα κυκλαδίτικα νησιά (μια Μύκονος, μια Σίφνος, μια Ανδρος) … »[10]

Η οργάνωση των δωματίων σε πτέρυγες, η τυποποίηση, ο αυστηρός κάνναβος, η ειλικρίνεια και η οικονομία της κατασκευής, εφαρμόζονται πιλοτικά στα Motels της Λάρισας και της Ηγουμενίτσας. Η άποψη αυτή ενισχύεται από την κριτική που ασκεί ο Δ. Φιλιππίδης ως προς την ειλικρίνεια της κατασκευής του «Τρίτωνα», του πρώτου ξενοδοχείου του Α. Κωνσταντινίδη στον Οργανισμό. Στο δοκίμιό του «Ο Τρίτωνας στην Ανδρο. Η πρώτη Ξενία του Αρη Κωνσταντινίδη.» επισημαίνει πως: «για πρώτη … φορά, ο Κωνσταντινίδης βάζει λιθοδομή ως «γέμισμα» ανάμεσα στις κυψέλες του σκελετού μπετόν, στη ΝΑ πλευρά, όπου βρίσκεται και η είσοδος.»[11] Δηλαδή στη μελέτη του «Τρίτωνα» δεν έχουν ακόμη οριστικοποιηθεί οι προδιαγραφές για τον σχεδιασμό των ξενοδοχείων του Οργανισμού, αυτό γίνεται στα επόμενα δύο έργα του. Μετά την επιτυχία του πειράματος (Motels Λάρισας και Ηγουμενίτσας), ο Κωνσταντινίδης επεκτείνει τις βασικές αρχές που εφάρμοσε, στο σχεδιασμό όλων των μελλοντικών ξενοδοχειακών μονάδων του ΕΟΤ που μελετά η αρχιτεκτονική ομάδα της Υπηρεσίας Μελετών. Στο εξής, τα έργα του Οργανισμού αποτελούν μια ενότητα, παρά τις όποιες διαφοροποιήσεις που μπορεί να έχουν.

Ας σημειωθεί εδώ ότι λίγα χρόνια νωρίτερα, μετά τη λήξη του Β′ παγκοσμίου πολέμου, οι ζωγράφοι της ανεικονικής τέχνης (Αφηρημένος Εξπρεσιονισμός), απελευθερωμένοι από τη δέσμευση της αναπαράστασης ενός αντικειμένου, προσώπου ή ακόμη και μιας ιδέας, αφιερώνονται στη μορφή, στο σχήμα ή απλά στην τεχνική και αποδεσμεύονται από την ανάγκη να ονομάζουν τους πίνακές τους, καθώς αυτοί δεν αναπαριστούν πλέον κάτι συγκεκριμένο. Τα έργα τους μπορούν να είναι συνεχείς πειραματισμοί που εξελίσσονται, και έτσι αντί για τίτλους αποκτούν αύξουσα αρίθμηση (Mark Rothko, Jackson Pollock κ.ά.). Κατ′ αναλογία, λοιπόν, και εφόσον τα έργα του ΕΟΤ αποτελούν μια ενότητα και έναν εξελισσόμενο πειραματισμό (μετά το επιτυχημένο παράδειγμα των Motels Λάρισας και Ηγουμενίτσας), με αφετηρία το 1959, το κάθε ξενοδοχείο δεν χρειάζεται να έχει ένα συγκεκριμένο όνομα. Μπορεί απλά να λέγεται «Ξενία» ώστε να αναγνωρίζεται ως έργο του Οργανισμού με τον προσδιορισμό του τόπου στον οποίο βρίσκεται. Αν για κάποιους λόγους σε μια περιοχή παρουσιαστεί η ανάγκη να κατασκευαστούν δύο ξενοδοχεία από τον ΕΟΤ όπως π.χ. στην Ολυμπία, τότε απλά εκτός του τοπικού προσδιορισμού προστίθεται και αρίθμηση (Ξενία Ολυμπίας Ι, Ξενία Ολυμπίας ΙΙ).

ΑΠΟ ΤΑ ΝΕΑ ΕΡΓΑ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

ΤΑ ΜΟΤΕΛΣ "ΞΕΝΙΑ" ΛΑΡΙΣΗΣ ΚΑΙ ΗΓΟΥΜΕΝΙΤΣΗΣ

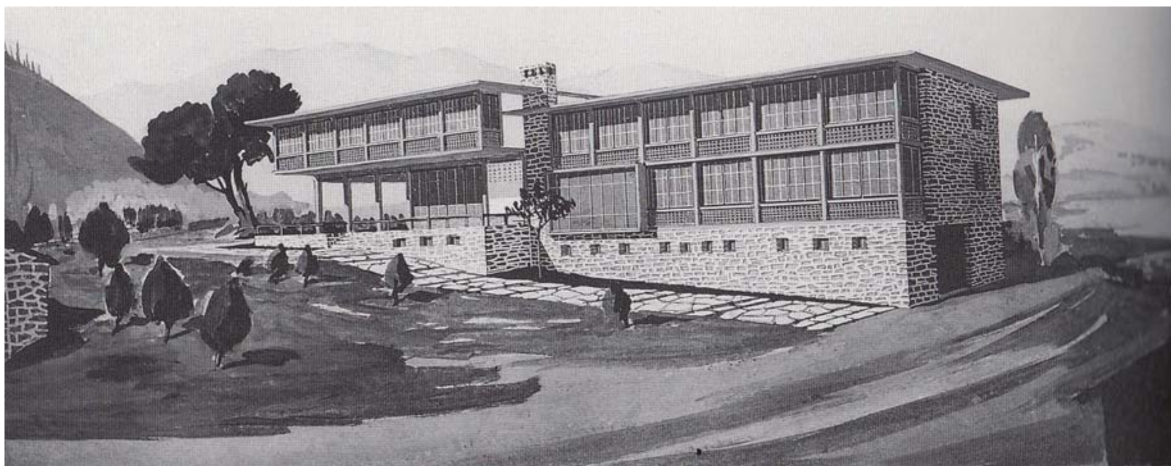
ARCHITECT: ARIS CONSTANTINIDIS

ΕΙΚ.2

Αρχιτεκτονικη, τευχος 24/1960, Αρης Κωνσταντινιδης, Τα Μοτελς «Ξενια» Λαρισης και Ηγουμενιτσας, σ. 71-80.

Μελέτες+Κατασκευές των έργων// Μπορούμε να διακρίνουμε δυο περιόδους στην υλοποίηση των έργων. Η πρώτη διαρκεί από το 1951 έως το 1957 και έχει επικεφαλής τον Χαράλαμπο Σφαέλλο, Προϊστάμενο της Τεχνικής Υπηρεσίας. Η δεύτερη, από το 1957 έως το 1967, έχει επικεφαλής τον Αρη Κωνσταντινίδη, Προϊστάμενο της Υπηρεσίας Μελετών.

Η πρώιμη (πρώτη) περίοδος των έργων του ΕΟΤ (1951-1957)/ Τα πρόσωπα/ Με απόφαση της δεύτερης συνεδρίασης του ΔΣ του ΕΟΤ (Φεβρουάριος 1951) προσλαμβάνεται ο Αρχιτέκτονας Χ. Σφαέλλος[12] ως Προϊστάμενος της Τεχνικής Υπηρεσίας. Στη θέση αυτή παραμένει έως τον Δεκέμβριο του 1958[13]. Εργα του στον Οργανισμό είναι τα Ξενία Καστοριάς, Αργοστολίου, Θάσου, Τσαγκαράδας, Υπάτης και Κέρκυρας στη θέση Κανόνι, καθώς και το Γραφείο Πληροφοριών του ΕΟΤ στην Φρανκφούρτη[14]. Παράλληλα με τη μελετητική του δραστηριότητα, από τη θέση του Προϊστάμενου της ΤΥ του ΕΟΤ, συντονίζει το σύνολο των έργων της.

ΕΙΚ.3

ΞΕΝΙΑ ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ, ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟ ΤΗΣ «ΛΙΜΝΗΣ», Χ. ΣΦΑΕΛΛΟΣ, 1954. (ΠΗΓΗ: ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΣΦΑΕΛΛΟΣ, ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ - ΑΝΑΠΤΥΞΗ, ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΜΟΥΣΕΙΟ ΜΠΕΝΑΚΗ, ΑΘΗΝΑ 2002)

Τα στοιχεία που συγκεντρώθηκαν για την ομάδα σχεδιασμού του Χ. Σφαέλλου προέρχονται κυρίως από τα πρακτικά του ΔΣ του ΕΟΤ και τη σχετική νομοθεσία, ενώ υπάρχουν κάποιες ελάχιστες πληροφορίες και στη βιβλιογραφία. Η ομάδα της Υπηρεσίας Αρχιτεκτονικών Μελετών (1951) αποτελούνταν από τους νεαρούς τότε αρχιτέκτονες: Μαρ. Ζαγορησίου-Γιαννουλέλη, Γ. Γεωργιάδη, Κων. Σπανό και Ελ. Σουφλή-Σπανού[15] (που αρχικά προσλήφθηκε ως σχεδιάστρια) και τους καθιερωμένους της εποχής: Διον. Τριανταφυλλίδη, Πρ. Βασιλειάδη και Κλ. Κραντονέλλη που είναι και ο Προϊστάμενος της Υπηρεσίας Μελετών. Πολλά από τα πρόσωπα που στελεχώνουν την ΤΥ (μηχανικοί, σχεδιαστές, τεχνικοί) παραμένουν στον ΕΟΤ σχεδόν καθόλο το διάστημα που μελετάμε. Κατά διαστήματα προσλαμβάνονται και άλλοι αρχιτέκτονες στον Οργανισμό, όπως ο Κωνσταντίνος Καψαμπέλης, στον οποίο ανατίθεται με εξάμηνη σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου η μελέτη του ξενοδοχείου της Πάρου. Υπάρχουν και άλλοι αρχιτέκτονες στην Υπηρεσία που απασχολούνται με επιβλέψεις ή προμετρήσεις και επιμετρήσεις έργων.

Με την επανίδρυση του Οργανισμού (1951) οι 4 πρώτοι ξενώνες (δηλαδή τα 4 πρώτα νέα κτίρια του ΕΟΤ) που πρόκειται να χρηματοδοτηθούν από την Αμερικανική Βοήθεια, ανατίθενται σε γνωστούς αρχιτέκτονες της εποχής. Η επιλογή των τόπων έγινε κατ’ απαίτηση των Αμερικανών σε θέσεις όπου η επένδυση θα έχει άμεση απόδοση και υπό τον όρο πως τα έσοδα θα διατεθούν για την ανέγερση νέων τουριστικών εγκαταστάσεων. Ετσι επιλέγονται από τον ΕΟΤ (1) οι Δελφοί, ως ένας από τους σημαντικότερους αρχαιολογικούς χώρους της Ελλάδας που βρίσκεται σχετικά κοντά στην Πρωτεύουσα, (2) η Μύκονος, ως καθιερωμένος δημοφιλής προορισμός, καθώς είχε αναπτυχθεί επί ΓΓΤ σε κοσμικό τουριστικό θέρετρο, που συνδυάζει την αιγαιοπελαγίτικη ομορφιά με τις αρχαιότητες της Δήλου και την κοσμοπολίτικη ατμόσφαιρα, (3) το Ναύπλιο, ως η πρώτη Πρωτεύουσα της Ελλάδας, που βρίσκεται σε εξαιρετική τοποθεσία και είναι κοντά σε σημαντικούς αρχαιολογικούς χώρους της Πελοποννήσου, όπως την Επίδαυρο και τις Μυκήνες, και (4) η Καστοριά, ως η πόλη της Βορείου Ελλάδας που θα αποτελέσει την πρώτη στάση εντός της χώρας των ξένων τουριστών που έρχονται οδικώς μέσω Γιουγκοσλαβίας, που όμως, όπως θα δούμε στη συνέχεια δεν εγκρίθηκε από τους Αμερικανούς.

Ο ξενώνας των Δελφών μελετάται από τον Δ. Πικιώνη, Καθηγητή της Αρχιτεκτονικής στο ΕΜΠ, σε οικόπεδο που επιλέγεται από Επιτροπή αποτελούμενη από τους Π. Βασιλειάδη, Ι. Παπαϊωάννου, Α. Κωνσταντινίδη και Χ. Σφαέλλο[16]. Αρχικά προγραμματίζεται ένα ισόγειο κτίριο με πρόβλεψη και για δεύτερο όροφο. Η μελέτη του ξενώνα Μυκόνου, ξενοδοχείο «Λητώ», εκπονείται από τον Πρ. Βασιλειάδη, που για το σκοπό αυτό αποσπάται τον Απρίλιο

του 1951 από το Υπουργείο Ανοικοδομήσεως για απογευματινή εργασία στον Οργανισμό. Την ίδια περίοδο[17] για τη μελέτη του Ξενώνα Ναυπλίου (ξενοδοχείο «Αμφιτρύων» - Ξενία Ναυπλίου Ι) ο Κλέων Κραντονέλλης επίσης αποσπάται από το Υπουργείο Ανοικοδομήσεως. Το ξενοδοχείο αυτό αρχικά προγραμματίστηκε να μελετηθεί από τον Α. Κωνσταντινίδη, ο οποίος όμως, παρότι προσλαμβάνεται στον ΕΟΤ τον Φεβρουάριο του 1951[18], μόλις τον Μάρτιο του ίδιου χρόνου[19] παραιτείται για προσωπικούς λόγους[20]. Ο ίδιος ο Προϊστάμενος της Τεχνικής Υπηρεσίας (Χ. Σφαέλλος) θα μελετήσει τον ξενώνα Καστοριάς. Το συγκεκριμένο έργο πραγματοποιείται πολύ αργότερα, διότι η Αμερικανική Αποστολή δεν εγκρίνει τη χρηματοδότησή του από το Σχέδιο Μάρσαλ. Παρότι δεν αναφέρονται πουθενά στα πρακτικά οι λόγοι απόρριψης του έργου, μπορεί να υποθέσει κανείς πως οι Αμερικάνοι δεν έβλεπαν και πολύ θετικά τη Σύνδεση της Ελλάδας με την κομμουνιστική Γιουγκοσλαβία. Ο Χ. Σφαέλλος[21] αναφέρει ως συνεργάτιδά του για το Ξενία Καστοριάς την Αρχιτέκτονα Μαρίκα Ζαγορησίου[22], που όπως είδαμε πιο πάνω εργάζεται για τον Οργανισμό.

Τα πρώτα έργα του ΕΟΤ, τα οποία ασφαλώς είχαν σημαντική αξία για τον Οργανισμό, ανατίθενται σε αρχιτέκτονες με κύρος: Καθηγητές Πανεπιστημίων και υψηλόβαθμους ιεραρχικά Αρχιτέκτονες που δουλεύουν στο Δημόσιο. Στους μήνες που ακολουθούν η Τεχνική Υπηρεσία οργανώνεται και στελεχώνεται επαρκώς (βλ. πίνακα 1). Για το θέμα της απόσπασης και πρόσληψης αρχιτεκτόνων από άλλες Δημόσιες Υπηρεσίες γίνεται ιδιαίτερη μνεία[23] στις συνεδριάσεις του ΕΟΤ, όπου εξηγείται πως οι ελεύθεροι επαγγελματίες αρχιτέκτονες δεν έχουν την εμπειρία που απαιτείται για τέτοια έργα, σε αντίθεση με τους αρχιτέκτονες του Δημοσίου. Τα Υπουργεία ανταγωνίζονται μεταξύ τους να αποκτήσουν αυτούς τους αξιόλογους μηχανικούς και γι' αυτό ο ΕΟΤ τους προσφέρει ένα υψηλό πακέτο αποδοχών. Πράγμα που ισχύει για όλα τα επίπεδα και τις ειδικότητες των μηχανικών και τεχνικών (αρχιτέκτονες, μηχανικοί, υπομηχανικοί, σχεδιαστές, εργοδηγοί και εμπειροτέχνες). Σύμφωνα με αυτό, οι αμοιβές τους είναι πολύ υψηλότερες από τις αμοιβές του διοικητικού προσωπικού του

ΕΙΚ.4

ΞΕΝΙΑ ΝΑΥΠΛΙΟΥ Ι, ΑΡΧΙΚΑ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟ «ΑΜΦΙΤΡΥΩΝ», ΚΛ. ΚΡΑΝΤΟΝΕΛΛΗΣ. (ΠΗΓΗ: ΜΑΡΩ ΚΑΡΔΑΜΙΤΣΗ-ΑΔΑΜΗ, Ο ΑΡΧΙΤΕΚΤΩΝ ΚΛΕΩΝ ΚΡΑΝΤΟΝΕΛΛΗΣ, ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΜΟΥΣΕΙΟ ΜΠΕΝΑΚΗ, ΑΘΗΝΑ 2009)

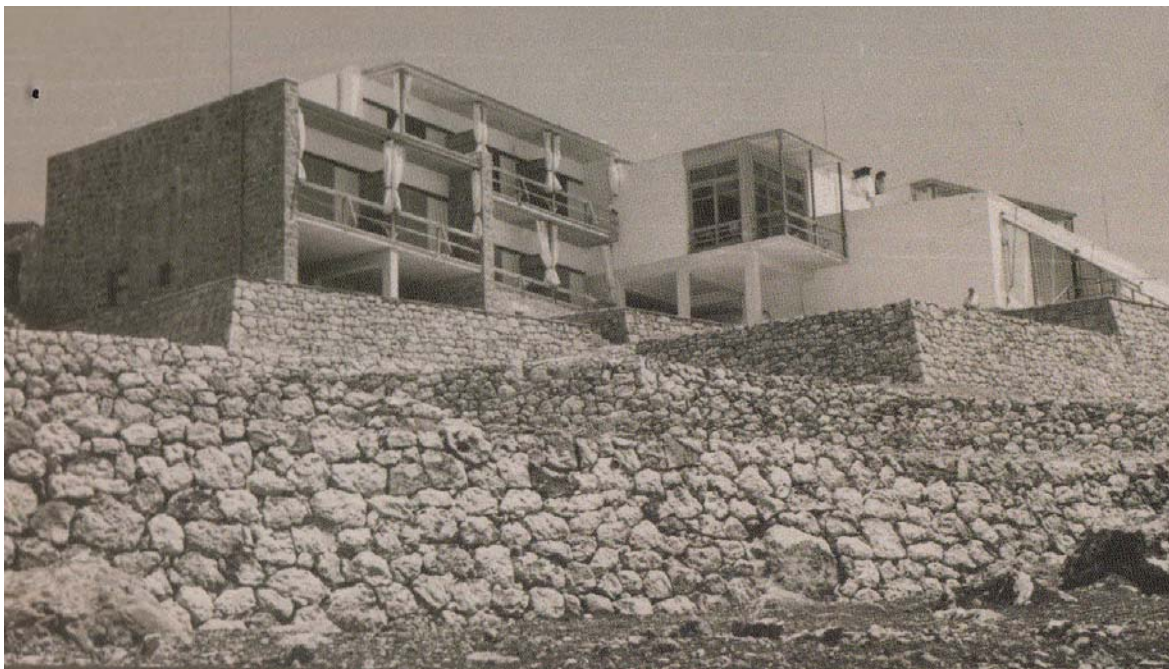
ΕΟΤ. Επιπλέον, στους μηχανικούς του δημοσίου επιτρέπεται να κάνουν και ιδιωτικά έργα, ώστε να μην έχουν οιοδήποτε κίνητρο να εγκαταλείψουν την Υπηρεσία τους για να ασχοληθούν με αυτά. Σημειώνουμε πως στην Ελλάδα είναι η εποχή της ανοικοδόμησης. Τα αστικά κέντρα οικοδομούνται μαζικά με το σύστημα της αντιπαροχής για να καλύψουν τις ανάγκες για στέγαση των εσωτερικών μεταναστών που μετακινούνται από την επαρχία προς αυτά, και κυρίως προς την Αθήνα. Οι ιδιώτες μηχανικοί απασχολούνται στην παραπάνω δραστηριότητα, που είναι αρκετά προσοδοφόρα, είτε ως μελετητές είτε ως κατασκευαστές. Ταυτόχρονα γίνονται και πολλά δημόσια έργα. Την ίδια χρονική περίοδο, οι Ελληνες μηχανικοί και τεχνικοί, γίνονται περιζήτητοι και στη Μέση Ανατολή λόγω της δραστηριότητας εκεί του Γραφείου Δοξιάδη[24]. Τέλος, πρόσωπα που παλαιότερα είχαν στενή συνεργασία με τη Γενική Γραμματεία Τουρισμού, όπως ο Κίμωνας Λάσκαρης, σταδιακά απομακρύνονται.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1:

Η ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΤΗΣ ΤΥ ΤΟΥ ΕΟΤ ΤΟ 1951.

Η Υπηρεσία/ Στον *Πίνακα διάρθρωσης Υπηρεσιών και Προσωπικού Δ/σεως των ΤΥ*[25] (βλ. πίνακα 1) αναλύεται η διάρθρωση της Διεύθυνσης Τεχνικής Υπηρεσίας. Αυτή χωρίζεται σε 4 υπηρεσίες: (1) την Υπηρεσία Αρχιτεκτονικών Μελετών, με προϊστάμενο τον Κ. Κραντονέλλη[26], (2) την Υπηρεσία Γενικών Μελετών, που ασχολείται με τις στατικές μελέτες, τη διενέργεια δημοπρασιών, τις ηλεκτρομηχανολογικές και τις τοπογραφικές μελέτες, (3) την Υπηρεσία Κατασκευαστικών Εργων, που ασχολείται με τον έλεγχο των επιμετρήσεων-πιστοποιήσεων και τις επιβλέψεις των έργων, και (4) τις Γενικές Υπηρεσίες, που υποστηρίζουν διοικητικά την ΤΥ (πρωτόκολλο, αρχείο, δακτυλογράφοι, στενογράφοι κ.ά.). Ειδικά για την επίβλεψη, παρατηρούμε πως κάποιοι επιβλέποντες μηχανικοί είναι και μελετητές, και πως υπάρχουν και εξωτερικοί συνεργάτες για συγκεκριμένα έργα, που είτε αμείβονται κατ' αποκοπήν είτε με μηνιαία ανάθεση.

Παρότι η ΤΥ μοιάζει να είναι αρκετά οργανωμένη και στον κανονισμό του ΕΟΤ οι μελέτες ορίζεται να εκπονούνται από την ΤΥ (με κάποιες προφανώς εξαιρέσεις), συνεχίζονται οι απευθείας αναθέσεις σε σημαντικά γραφεία (π.χ. Ξενία Σκύρου στο Γραφείο Δοξιάδη-Σκέπερς). Γίνονται λίγοι αρχιτεκτονικοί διαγωνισμοί, σε πολεοδομικά θέματα κυρίως. Η αμοιβή των εξωτερικών συνεργατών, ιδιωτών αλλά και δημοσίων υπαλλήλων (ΔΥ), καθορίζεται σύμφωνα με

ΕΙΚ.5

ΞΕΝΙΑ ΔΕΛΦΩΝ,ΑΡΧΙΚΑ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟ «ΔΕΛΦΟΙ», Δ. ΠΙΚΙΩΝΗΣ. (ΠΗΓΗ: ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΠΙΚΙΩΝΗΣ 1887-1968, ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΜΟΥΣΕΙΟ ΜΠΕΝΑΚΗ, ΑΘΗΝΑ 2010)

Διάρθρωση Υπηρεσιών και Προσωπικού Διευθύνσεως Τεχνικών Υπηρεσιών[27]

Προϊστάμενος Τεχνικής Υπηρεσίας	**Σφαέλλος Χαράλαμπος**	Αρχιτέκτονας Μηχανικός
Α. Υπηρεσία Αρχιτεκτονικών Μελετών		
Προϊστάμενος Υπηρεσίας	**Κραντονέλλης Κλέων** (με απόσπαση από το Υπ. Ανοικοδομήσεως)	
Αρχιτέκτονες	**Τριανταφυλλίδης Διονύσιος**	
	Βασιλειάδης Προκόπιος (με απόσπαση από το Υπ. Ανοικοδομήσεως)	
	Ζαγορησίου Μαρία (έως το 1956)	
	Γεωργιάδης Γ.	
	Σπανός Κωνσταντίνος	
Σχεδιαστές	**Βρασιβανόπουλος**	
	Δελαλόπουλος Σ. (έως το 1952)	
	Ντόγκος	
	Κωνσταντίνου	
	Σουφλή-Σπανού Ελένη (Αρχιτέκτων)	
Β. Υπηρεσία Γενικών Μελετών		
Προϊστάμενος Υπηρεσίας	**Κακισσόπουλος Κων.**	Πολιτικός Μηχανικός, το 1956 τη θέση παίρνει ο **Ζωγράφος**
Τμήμα Ιβ Μελέται Δομικών Εργων		
Γραφείο Στατικού Ελέγχου	**Βαγιονίτης Γ.**	Πολιτικός Μηχανικός
	Γιώτης Π.	Πολιτικός Μηχανικός
Γραφείο Μελετών Τεχν Εργων	**Κατσίχτης Γ.**	Πολιτικός Μηχανικός
Γραφείο διενέργειας Δημοπρασιών και παρακολούθησης οδοποιίας		
	Κλαυδιανός Α.	Πολιτικός Μηχανικός
	Χαριτάτος Ε.	Τεχν. Βοηθός
Τμήμα ΙΙβ Μελέται Μηχανολογικαί - Ηλεκτρολογικαί		
	Λαρεντζάκης Ε.	Μηχανολόγος-Ηλεκτρολόγος
	Σμυρνιώτης Κ.	Μηχανολόγος-Ηλεκτρολόγος
	Κοτσινάς Φρ.	Μηχανολόγος-Ηλεκτρολόγος
Τμήμα ΙΙΙβ Τοπογραφικό		
	Αλαβάνος Γ.	Τοπογράφος
	Βοκοτόπουλος Π.	Βοηθός
Γ. Υπηρεσία Κατασκευών Εργων		
Προϊστάμενος Υπηρεσίας	**Πιττακός Βασίλειος**	Πολιτικός Μηχανικός
Τμήμα Ιγ Ελεγχος επιμετρήσεων - Πιστοποιήσεων		
Γραφείο Ελέγχου Εργων	**Ηλιάδης Μ.** (έως 1952)	Πολιτικός Μηχανικός
	Θεοδόσης Δ.	Τεχνικός βοηθός
Γραφείο Ελέγχου Υλικών	**Αρφαράς Κ.**	Τεχνικός βοηθός
Τμήμα ΙΙγ Επιβλέψεις Εργων		
1. Γραφείο Επιβλέψεως Εργων Ρόδου		
	Ρογκάν Α. (κατ' ανάθεση)	Πολιτικός Μηχανικός
	Ψωμόπουλος (μηνιαία ανάθεση)	Τεχνικός βοηθός
	Ιωάννου (μηνιαία ανάθεση)	Τεχνικός βοηθός
	Καλλίεργος (μηνιαία ανάθεση)	Επιστάτης
2. Γραφείο Επιβλέψεως Εργων Ναυπλίου-Κορίνθου		
Προϊστάμενος	**Μαυρόπουλος Ευμένης**	Αρχιτέκτων Μηχανικός
Βοηθός	**Βαγιονίτης Γ.**	Πολιτικός Μηχανικός
Επιστάτης Ναυπλίου	**Κοντίδης**	
Επιστάτης Λουτρακίου	**Κουγιανός Δ.**	
3. Γραφείο Επιβλέψεως Στερεάς Ελλάδος		
Προϊστάμενος	**Καστραβέλλης Α.**	Πολιτικός Μηχανικός
Βοηθός (Αιδηψός)	**Ζαγορησίου Μ.**	Αρχιτέκτων Μηχανικός
Βοηθός (Δελφοί)	**Σπανός Κ.**	Αρχιτέκτων Μηχανικός
4. Γραφείο Επιβλέψεως Νήσων		
Προϊστάμενος	**Αραχωβίτης Ν.**	Πολιτικός Μηχανικός
Βοηθός (Μύκονος)	**Γεωργιάδης Αντ.**	Αρχιτέκτων Μηχανικός
Βοηθός (Μέθανα)	**Ηλιάδης Μ.**	Πολιτικός Μηχανικός
5. Γραφείο Επιβλέψεως διαφόρων Εργων		
Κεφαλληνίας	**Ζέρβας Δημ.**	Αρχιτέκτων Μηχανικός (κατ' ανάθεση)
Κυλλήνης	**Αραχωβίτης Γ.**	Πολιτικός Μηχανικός (κατ' ανάθεση)
Δ. Γενικαί Υπηρεσίαι		
Γραφείο Διευθυντού Παρακολούθησης Προγράμματος Ανασυγκρότησης και Εφοδίων		
	Κυριαζίδης Ν.	Οικονομολόγος
	Πικούλη Ε.	Στενογράφος
Γραφείο Πρωτοκόλλου-Διεκπεραιώσεως		
Προϊστάμενος	**Συρίγος Ι.**	
Βοηθός	**Παναγιωτίδου Μ.**	
Αρχείο	**Μπουρίκας Α.**	
Δακτυλογράφοι	**Παναγιωτίδου Ν.**	
	Σαρόγλου Κ.	

Διάστημα	Πρόεδρος ΕΟΤ	Γενικός Γραμματέας ΕΟΤ	Τεχνική Υπηρεσία
1950	Ιδρυση ΕΟΤ Α.Ν. 1565/1950		
από 14-02-1951	Νίκος Φωκάς	Δ. Παπαευστρατίου	Διευθυντής ΤΥ: Χ. Σφαέλλος (1951-1958) Προϊστάμενος Υπηρεσίας Αρχιτεκτονικών Μελετών: Κλ. Κραντονέλλης (1951-1953) Προϊστάμενος Υπηρεσίας Γενικών Μελετών: Κ. Κακισσόπουλος (1951-1956) Ζωγράφος Προϊστάμενος Υπηρεσίας Κατασκευών Εργων: Β. Πιττακός
από 29-02-1952	Γιάννης Πανάγου	Νίκος Φωκάς	
από 08-01-1953	Ρ. Αγαθοκλής	**Ειδικός Σύμβ. Τουρισμού** Στέφανος Πεσμαζόγλου	
από 26-11-1956			
από 26-11-1958	Στ. Πεσμαζόγλου		Διευθυντής ΤΥ: Ν. Απέργης (1958-1962) Προϊστάμενος Τμήματος Μελετών: Α. Κωνσταντινίδης (1957-1967) Προϊστάμενος Τμήματος Κατασκευών: Β. Πιττακός
από 23-06-1960	Ι. Κουτσογιάννης		
από 14-11-1960	Γεώργιος Πλυτάς		
από 23-09-1961	Ι. Κουτσογιάννης		
από 3-5-1962	Κ. Ηλιάσκος		Διευθυντής ΤΥ: Ι. Κρεμέζης (1962-1964) Προϊστάμενος Υπηρεσίας Μελετών: Α. Κωνσταντινίδης (1957-1967) Τεχν. Σύμβ. ΕΟΤ: Ν. Απέργης Προϊστάμενος Υπηρεσίας Κατασκευών: Β. Πιττακός
από 1964 Α	Γ. Δασκαλάκης	Π. Παπαναγιώτου	Δ/ντης ΤΥ: Π. Τσολάκης (1964) Προϊστάμενος Υπηρεσίας Μελετών: Α. Κωνσταντινίδης (1957-1967) Τεχν. Σύμβ. ΕΟΤ: Ν. Απέργης Προϊστάμενος Υπηρεσίας Κατασκευών:
από 1964 Β		Δ. Παπαευστρατίου	Διευθυντής ΤΥ: Κλ. Κραντονέλλης (1964-1967) Προϊστάμενος Υπηρεσίας Μελετών: Α. Κωνσταντινίδης (1957-1967) Τεχν. Σύμβ. ΕΟΤ: Χ. Σφαέλλος (1964-1967) Προϊστάμενος Υπηρεσίας Κατασκευών:
από 1965	Καθηγητής Σπ. Καλογερόπουλος- Στρατής		
από 1966	Καθηγητής Ι. Γεωργάκης	Μ. Ραφαήλ	
από 1967	Ιωάννης Μαλτέζος- Μακρυγιάννης	Μ. Μπαλόπουλος	Διευθυντής ΤΥ: Κ. Βάρσος Προϊστάμενος Υπηρεσίας Μελετών: Τεχν. Σύμβ. ΕΟΤ: Προϊστάμενος Υπηρεσίας Κατασκευών:

ΠΙΝΑΚΑΣ 2:

Τα πρόσωπα της Διοίκησης του ΕΟΤ και της Τεχνικής Υπηρεσίας[37].

τον κώδικα αμοιβών των μηχανικών, με ποσοστό επί της αξίας της κατασκευής του έργου, όπως ορίζεται για μελέτη και επίβλεψη. Στο ποσοστό αυτό γίνεται μια έκπτωση λόγω της σύστασης του ΕΟΤ ως ΝΠΔΔ. Επίσης, πληρώνονται τα οδοιπορικά και μια επιπλέον αμοιβή για τα εκτός έδρας. Πολλές φορές οι εξωτερικοί συνεργάτες δεν επιβλέπουν ως όφειλαν τα έργα, με αποτέλεσμα να γίνονται κακοτεχνίες, να επιβαρύνεται ο ΕΟΤ με επιπλέον δαπάνες και να δημιουργούνται ακόμη και εντάσεις (όπως έγινε στο Ξενία Δελφών όπου ο Οργανισμός δυσαρεστείται με τον Δ. Πικιώνη).

Τέλος, είτε λόγω μεγάλης αποστάσεως (π.χ. Συνοριακοί Σταθμοί Εβρου), είτε λόγω της ειδικής τεχνικής φύσεως του έργου (π.χ. λιμενικά έργα), είτε για λόγους οικονομίας στις μετακινήσεις, αρκετές επιβλέψεις έργων (συνήθως έργα υποδομής και όχι ξενοδοχεία) - και σπανίως ορισμένες μελέτες - γίνονται από τους τοπικούς Νομομηχανικούς. Πολλές φορές, επειδή γνωρίζουν καλά τις τοπικές ιδιομορφίες και ανάγκες, συμβουλεύουν την Υπηρεσία για τοπικά θέματα ή για αγοραπωλησίες. Για τις μελέτες και επιβλέψεις του Οργανισμού, φαίνεται ότι πέραν του μισθού τους, έχουν και μια πρόσθετη αμοιβή την οποία καταβάλλει ο ΕΟΤ.

Δυστυχώς, παρότι κάθε έτος αναφέρονται στα Πρακτικά του ΔΣ τα ονόματα των υπαλλήλων που εργάζονται στον Οργανισμό, δεν έχουμε μια πλήρη αναφορά για τους μελετητές των έργων. Πληροφορούμαστε για κάποια έργα τα ονόματα των μελετητών από τυχαία γεγονότα που μπορεί να αφορούν την πρόοδο του έργου, υπερβάσεις προϋπολογισμού ή κακοτεχνίες. Λίγες παραπάνω πληροφορίες βρίσκουμε στις περιπτώσεις όπου γίνονται απευθείας αναθέσεις έργων. Ομως, υπάρχουν και περιπτώσεις όπου οι Σύμβουλοι μαθαίνουν για την πρόοδο των έργων από τις εφημερίδες (π.χ. για το ξενοδοχείο της Σάμου), δηλαδή εντός Συμβουλίου δεν γίνεται καμία συζήτηση για αυτά.

Το 1956 γίνονται πολλές έντονες συζητήσεις για τη μορφή της ΤΥ ενόψει των έργων που έχουν προγραμματιστεί. Οι πολλές απόψεις που διατυπώνονται συνοψίζονται στις εξής δύο ριζικά αντίθετες μεταξύ τους: (1) να ενισχυθεί και να στελεχωθεί πλήρως η ΤΥ ώστε να μελετά και να κατασκευάζει πλήρως όλα τα έργα, (2) να διαλυθεί και να κρατηθεί ένας μόνο Υπηρεσιακός Πυρήνας[27] που θα εκτελεί τα διαδικαστικά: θα αναθέτει τα έργα σε αναγνωρισμένους αρχιτέκτονες με το κατ' αποκοπήν σύστημα (οι οποίοι θα κάνουν πλήρεις μελέτες, θα αναλαμβάνουν τα τεύχη δημοπράτησης και θα επιβλέπουν το έργο), θα ελέγχει τα τεύχη δημοπράτησης, θα εκτελεί τις δημοπρασίες και θα ελέγχει την κατασκευή. Ο Χ. Σφαέλλος απειλεί με παραίτηση στην περίπτωση που επιλεγεί η δεύτερη λύση. Τελικώς ο Οργανισμός αποφασίζει να ενισχύσει την ΤΥ ώστε να αναλάβει πλήρως τα έργα.

Τα έργα/ Στο άρθρο του «Αρχιτεκτονική και Τουρισμός»[28] (1957) στο πρώτο τεύχος του περιοδικού *Αρχιτεκτονική*, ο Χ. Σφαέλλος κάνει μια σύνοψη του έργου του στον Οργανισμό. Οπως περιγράφει, η χρηματοδότηση έγινε αρχικά από την Αμερικανική Βοήθεια[29] και στη συνέχεια από τα Κεφάλαια Επενδύσεων. «Η επιλογή των σημείων έγινε με βάση τη βαθμιαία καθολική αξιοποίηση της χώρας χωρίζοντάς την σε κ λ ε ι σ τ ά κ υ κ λ ώ μ α τ α . Πάνω σε αυτά ο ξένος που θα κυκλοφορεί, θα βρίσκει σε κανονικές αποστάσεις, θέσεις για ανάπαυση και φαγητό ή για διανυκτέρευση». Με τα παραπάνω κριτήρια λοιπόν επιλέγονται οι τόποι όπου πραγματοποιούνται τα έργα και στηρίζονται τα προγράμματα για την ανάπτυξη του τουρισμού (βλ. προηγούμενο κεφάλαιο για τις πολιτικές των έργων του Οργανισμού).

Σχετικά με τη μορφή των κτιρίων σχολιάζει: «Η βασική δυσκολία ... για τον καθορισμό της θέσης και της μορφής των νέων αυτών κτιρίων, οφείλεται στην ανάγκη να δημιουργήσουμε μέσα σε παλαιά ιστορικά πλαίσια σχετικώς

Την Κεντρική Υπηρεσία του Οργανισμού συγκροτούν οι κάτωθι Δ/νσεις και αυτοτελή Γραφεία:

Α' Δ/νση Γραμματείας ΔΣ και Διεθνών Σχέσεων

Β' Δ/νση τουριστικής οργανώσεως ΔΣ και Διεθνών Σχέσεων:

1. Τμήμα Εποπτείας Τουριστικών Οργανώσεων και Τουριστικών Επαγγελμάτων
2. Τμήμα Περιφερειακών Υπηρεσιών
3. Τμήμα Διευκολύνσεων και Οργανωμένων περιηγήσεων
4. Τμήμα Εκδηλώσεων
5. Τμήμα Φεστιβάλ Αθηνών

Γ' Δ/νση Διαφημίσεως:

1. Τμήμα Διαφημιστικών ενεργειών
2. Τμήμα Εκδόσεων
3. Τμήμα Διαχειρίσεως Διαφημιστικού Υλικού
4. Τμήμα Πληροφοριών

Δ' Δ/νση Εκμεταλλεύσεως Τουριστικών Εγκαταστάσεων

1. Τμήμα Αμέσου Εκμεταλλεύσεως
2. Τμήμα Εμμέσου Εκμεταλλεύσεως

Ε' Δ/νση Εποπτείας Ξενοδοχείων και Τουριστικών Καταστημάτων

1. Τμήμα Εποπτείας Ξενοδοχείων και Τουριστικών Καταστημάτων
2. Τμήμα Εποπτείας Ιαματικών Πηγών

ΣΤ' Δ/νση Διοικητικών Υπηρεσιών

1. Τμήμα Προσωπικού
2. Τμήμα Πρωτοκόλλου και Διεκπεραιώσεως

Ζ' Δ/νση Οικονομικών Υπηρεσιών:

1. Τμήμα Λογιστηρίου
2. Τμήμα Ελέγχου
3. Τμήμα Ταμείου

Η' Δ/νση Τεχνικών Υπηρεσιών:

1. Υπηρεσία Προγράμματος και Συμβατικών Σχέσεων
    - Τμήμα Προγράμματος
    - Τμήμα Συμβατικών Σχέσεων
2. Υπηρεσία Μελετών
    - Τμήμα Προδιαγραφών και Ελέγχου Μελετών
    - Τμήμα Αρχιτεκτονικών Μελετών
    - Τμήμα Ειδικών Μελετών
3. Υπηρεσία Κατασκευών
    - Τμήμα Επιβλέψεως και Κατασκευής Εργων
    - Τμήμα Ελέγχου Εργων
    - Τμήμα Μηχανολογικό-Ηλεκτρολογικό
4. Υπηρεσία Συντηρήσεως

Θ' Γραφείο Στατιστικής και Μελετών

Ι' Γραφείο Νομικού Συμβούλου

ΙΑ' Γραφείο Τύπου

ΙΒ' Δ/νση περιουσίας και προμηθειών:

1. Τμήμα Κτημάτων και Υλικού
2. Τμήμα Προμηθειών

ΠΙΝΑΚΑΣ 3:

Διαρθρωση της Κεντρικης Υπηρεσιας του ΕΟΤ το 1961.

μεγάλες σύγχρονες εγκαταστάσεις. Η λειτουργία και ο σκοπός των νέων αυτών κτιρίων επιβάλλουν ορισμένες λύσεις και μορφές που θα πρέπει να εναρμονιστούν με το εξαιρετικά ευαίσθητο περιβάλλον, χωρίς όμως ρομαντισμούς και παραποιήσεις. Φυσικά δεν ήταν ανεκτό ούτε καν να γίνει σκέψη αντιγραφής παλαιών μορφών. Μια τέτοια μίμηση όχι μόνο θα ήταν αντιαισθητική και εκτός πραγματικότητος αλλ' ουσιαστικά είναι και ανέφικτη: Η κλίμαξ των έργων είναι εντελώς διαφορετική και η απόκρυψη της οργανικής συνθέσεως των νέων εγκαταστάσεων που καλύπτουν πρόσθετες ανάγκες, θα ήταν εις βάρος της κανονικής λειτουργίας των.»

Ακολούθως καταθέτει τα σχόλιά του σχετικά με τους οικονομικούς περιορισμούς, που αφορούν τόσο τους προϋπολογισμούς του κάθε έργου όσο και το κόστος λειτουργίας του ξενοδοχείου, την υποχρέωση συμμόρφωσης στα Διεθνή πρότυπα και την προσπάθεια δημιουργίας Ελληνικών προτύπων για την κατασκευή και για την εκμετάλλευση. Τα πρότυπα δεν επεκτάθηκαν σε ζητήματα μορφής. Αντιθέτως, όπως λέει «... επιδιώξαμε σε κάθε περίπτωση να αφομοιώσουμε ... τα τοπικά μορφολογικά και κατασκευαστικά στοιχεία, προσαρμόζοντάς τα στις οργανικές ανάγκες του κτιρίου μας και τα νεωτερικά υλικά».

Κλείνει αναλύοντας ως επιδίωξη αυτής της προσπάθειας, τη συνολική αξιοποίηση μιας περιοχής με πολεοδομικά και εκπολιτιστικά έργα, τονίζοντας τα μνημεία και τα ιστορικά σύνολα. Δηλαδή ο στόχος δεν ήταν μόνο εμπορικός, αλλά μια προσπάθεια αξιοποίησης των διατιθέμενων κεφαλαίων για τον τουρισμό, ώστε να γίνει μια ορθολογική αξιοποίηση του ιστορικού και καλλιτεχνικού παρελθόντος ως τμήμα της καθημερινότητας (χωρίς μουσειακό χαρακτήρα).

Τα έργα που απαριθμεί πως έχουν ήδη ολοκληρωθεί (έως το 1957) είναι: τα ξενοδοχεία Ναυπλίου, Μυκόνου, Δελφών και Καστοριάς, οι ξενώνες Σαμοθράκης, Υδρας, Οσίου Λουκά, Μετεώρων, ο συνοριακός σταθμός Ευζώνων και τα περίπτερα Επιδαύρου, Μυκηνών, Παλαιάς Κορίνθου, Αιδηψού, Λίνδου, Κανονίου Κέρκυρας. Υπό κατασκευή είναι οι επεκτάσεις των ξενοδοχείων Ναυπλίου και Δελφών, και τα νέα ξενοδοχεία Αργοστολίου, Ζακύνθου, Θάσου, Πάρου, Σκύρου, Πύλου και Τσαγκαράδας.

Η όψιμη (δεύτερη) περίοδος των έργων του ΕΟΤ (1957-1967)/ Τα πρόσωπα/ Από τον Φεβρουάριο του 1957, ο Α. Κωνσταντινίδης[30] προϊσταται της Υπηρεσίας Μελετών ύστερα από αναδιάρθρωση των Υπηρεσιών του ΕΟΤ[31]. Παραμένει σε αυτή τη θέση μέχρι τον Ιούλιο του 1967, οπότε παραιτείται από την Υπηρεσία λόγω του πραξικοπήματος της 21ης Απριλίου. Εργα του στον Οργανισμό είναι μια σειρά από ξενοδοχεία και Motels στην Επίδαυρο, στην Ανδρο, στη Λάρισα, στην Ηγουμενίτσα, στον Πόρο, στην Καλαμπάκα, στην Ολυμπία, στο Παληούρι Χαλκιδικής, στο Ηράκλειο της Κρήτης (στον Καρτερό), στη Μύκονο, καθώς και το περίπτερο του ΕΟΤ στη ΔΕΘ και το Γραφείο του ΕΟΤ στη Ρώμη. Ως Προϊστάμενος έχει την ευθύνη του συντονισμού των έργων του Οργανισμού.

Ο Α. Κωνσταντινίδης συγκεντρώνει γύρω του μια επίλεκτη ομάδα νέων αρχιτεκτόνων, αρχικά τους Γεώργ. Νικολετόπουλο και Αικ. Διαλεισμά και μερικούς μήνες αργότερα τους Ιωαν. Τριανταφυλλίδη, Φιλ. Βώκο, Κων. Σταμάτη, Διον. Ζήβα. Δημιουργεί έτσι ένα «εργαστήριο αρχιτεκτονικής», όπως γράφει ο ίδιος, «μια πολύ καλή "συντροφιά" και δουλεύαμε όλοι με το ίδιο "πάθος" για τον σχεδιασμό και την κατασκευή των έργων του ΕΟΤ.» Στον Οργανισμό προσλαμβάνονται και άλλοι αρχιτέκτονες κυρίως για την επίβλεψη των έργων, μεταξύ των οποίων ο Χρ. Μπουγάτσος, που μελετά το Ξενία Σπάρτης, και ο Μ. Κουρουνιώτης που πρέπει να μελετά την επέκταση του Ξενία Σαμοθράκης.

Η Υπηρεσία/ Σε αυτή τη 2η περίοδο, η Διεύθυνση ΤΥ αναδιαρθρώνεται και περιλαμβάνει[32]: (1) την Υπηρεσία Προγράμματος και Συμβατικών Σχέσεων, που αποτελείται από τα αντίστοιχα τμήματα, (2) την Υπηρεσία Μελετών, που χωρίζεται στο τμήμα προδιαγραφών και ελέγχου μελετών, στο τμήμα αρχιτεκτονικών μελετών και στο τμήμα ειδικών μελετών, (3) την Υπηρεσία Κατασκευών, που χωρίζεται στο τμήμα επιβλέψεως και κατασκευής έργων, στο τμήμα ελέγχου έργων και στο μηχανολογικό-ηλεκτρολογικό τμήμα, και τέλος (4) την Υπηρεσία Συντηρήσεως, που κρίθηκε απαραίτητη λόγω της πληθώρας των έργων του Οργανισμού. Κατά τη διάρκεια της περιόδου που μελετάμε, η ΤΥ αναδιαρθρώνεται κατά περιόδους, όμως σε γενικές γραμμές οι αρμοδιότητες της Υπηρεσίας Μελετών[33] είναι: (1) να μ ε λ ε τ ά τα ξενοδοχεία που κτίζει ο Οργανισμός, (2) να ε γ κ ρ ί ν ε ι τα σχέδια για τα διάφορα ξενοδοχεία που κτίζουν οι ιδιώτες και (3) να θ ε ω ρ ε ί τις μελέτες που αναθέτει ο ΕΟΤ σε εξωϋπηρεσιακούς αρχιτέκτονες. Ο ίδιος ο Κωνσταντινίδης ως Προϊστάμενος της Υπηρεσίας Μελετών εισηγείται το κτιριολογικό πρόγραμμα του κάθε έργου, είτε αυτό μελετάται από την Υπηρεσία είτε από κάποιο ιδιωτικό γραφείο. Στη δεύτερη περίπτωση, ως Προϊστάμενος, συντάσσει τα συμφωνητικά με τους ιδιώτες και παρακολουθεί τα διαδικαστικά (προθεσμίες, προϋπολογισμοί, νομοθεσία, κανονισμοί κ.ά.). Τις αναθέσεις σε ιδιώτες μελετητές κάνει το ΔΣ του ΕΟΤ. Οπως προκύπτει από τις μαρτυρίες του Α. Κωνσταντινίδη, η Υπηρεσία Μελετών δεν έχει λόγο επ' αυτών, ο ίδιος διαφωνεί για τα πρόσωπα που επιλέγονται και περιγράφει[34] μη-ικανοποιητικές συνεργασίες του Οργανισμού με ιδιώτες αρχιτέκτονες που τελικά επιβάρυναν την Υπηρεσία.

Τα σχέδια των μελετών των Ξενία βρίσκονται στο *Αρχείο Σχεδίων των Εργων του ΕΟΤ*. Το αρχείο περιλαμβάνει τόσο τα έργα που μελετά η Υπηρεσία όσο και τα έργα που εκτελούνται από τους εξωτερικούς συνεργάτες του Οργανισμού. Μελετώντας τα σχέδια των Ξενία Χίου, Μεσολογγίου, Ακροναυπλίας και Χανίων, παρατηρούμε οι μελέτες συντάσσονται σύμφωνα με τις προδιαγραφές που σήμερα ισχύουν για τα έργα του δημοσίου. Τα σχέδια αριθμούνται χρονολογικά. Η κάθε μελέτη ξεκινά με το Τοπογραφικό, ακολουθούν τα προσχέδια σε κλίμακα 1:100, τα αρχιτεκτονικά σχέδια σε κλίμακα 1:50, τα κατασκευαστικά σχέδια (π.χ. της μονάδας του δωματίου), οι πίνακες κουφωμάτων, οι αρχιτεκτονικές λεπτομέρειες (π.χ. χειρολισθήρες, κρυφός φωτισμός), τα κινητά και σταθερά έπιπλα σε μεγαλύτερη κλίμακα. Στο αρχείο υπάρχουν μόνο σχέδια προμελέτης και σχέδια κατασκευής. Δεν βρέθηκαν σκίτσα, πρόχειρα σχέδια ή παραλλαγές σε λύσεις, αν και γνωρίζουμε πωε για κάποια Ξενία γίνονται παραλλαγές, όπως για το Ξενία Ανδρου.

Σε άλλες μελέτες οι λεπτομέρειες και τα έπιπλα σχεδιάζονται από τον ίδιο τον Αρχιτέκτονα από την αρχή, και σε άλλες τα κουφώματα και τα βασικά έπιπλα του δωματίου είναι αναπαραγωγές πρότυπων σχεδίων του Αρη Κωνσταντινίδη, είτε σχεδιασμένων από τον ίδιο, είτε από την Αικατερίνη Διαλεισμά υπό την επίβλεψη του πρώτου. Στα σχέδια λεπτομερειών που είναι αναπαραγωγές σημειώνονται τα σημεία που χρειάζονται προσαρμογή, καθώς και τα σχέδια που περιέχουν σχετική πληροφορία, ώστε να είναι απλή η αναζήτησή τους. Πάντα όμως ο Αρχιτέκτονας του έργου κάνει και δικές του λεπτομέρειες, δίνοντας την προσωπική του σφραγίδα και στη λεπτομέρεια[35].

Γνωρίζουμε πως γίνονται μακέτες για κάποια κτίρια. Συνήθως είναι μακέτες παρουσίασης (π.χ. για κάποια έκθεση όπως της ΔΕΘ στην οποία ο Οργανισμός διατηρεί μόνιμο περίπτερο για αρκετό διάστημα). Στο περιοδικό *Αρχιτεκτονική* υπάρχουν δημοσιευμένες αρκετές από αυτές.

Μετά την έγκριση της κατασκευής, εκπονούνται η στατική και οι ηλεκτρομηχανολογικές μελέτες. Παρατηρούμε πως αυτές συχνά σχεδιάζονται με μολύβι και γενικά πως δεν τηρούνται τόσο αυστηρές προδιαγραφές όσο στην αρχιτε-

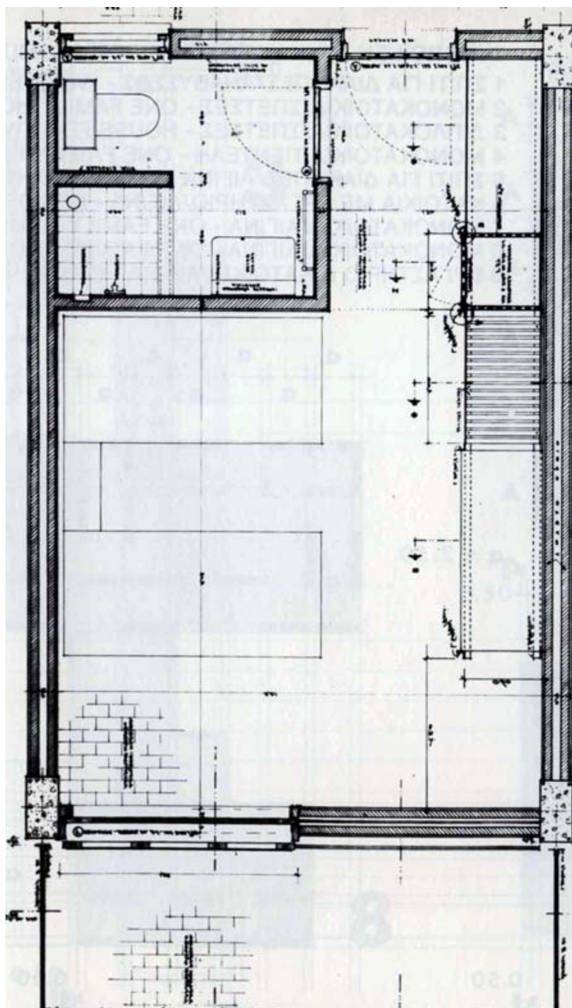
κτονική μελέτη. Η μελέτη της θέρμανσης μπορεί να παραλείπεται, εφόσον το ξενοδοχείο δεν λειτουργεί καθόλη τη διάρκεια του έτους.

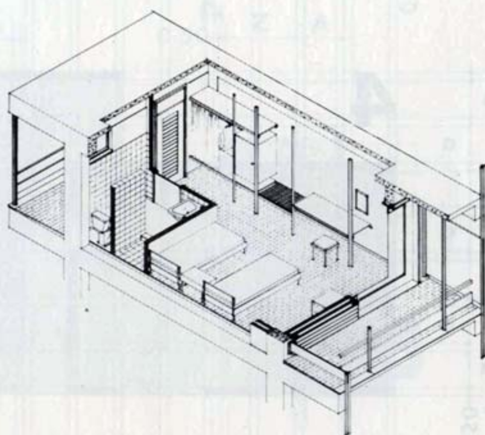
Η κάθε μελέτη είναι προϊόν συνεργασίας. Την ομάδα, στην οποία συμμετέχουν σχεδιαστές και μηχανικοί (στατικός και ηλεκτρολόγος-μηχανολόγος), επιβλέπει ο Αρχιτέκτονας του έργου. Τη γενικότερη εποπτεία έχει ο Τμηματάρχης, που συνήθως θεωρεί τα σχέδια, δηλαδή επί σειρά ετών ο Αρης Κωνσταντινίδης. Κάποιες φορές μπορεί να θεωρούνται από τον Διευθυντή της Τεχνικής Υπηρεσίας ή ακόμη και από τον Εργολάβο του έργου, όταν γίνονται αλλαγές σε έργο υπό κατασκευή.

Από τους φακέλους των έργων που βρίσκονται στην Κεντρική Αποθήκη του ΕΟΤ έχουμε πληροφορίες για την εξέλιξη των έργων στη φάση της κατασκευής. Ερευνήθηκαν οι φάκελοι των Ξενία Χίου και Ακροναυπλίας με ενδιαφέροντα ευρήματα για την κατασκευή τους. Από την έρευνα μπορούμε να σημειώσουμε τα παρακάτω: αφότου το Διοικητικό Συμβούλιο αποφασίσει ότι θα προχωρήσει στην κατασκευή του ξενοδοχείου μπορεί να αναθέτει σε εξωτερικούς συνεργάτες κατά περίπτωση: την προμέτρηση και τη σύνταξη του προϋπολογισμού του έργου για τη δημοπράτηση του έργου, τις ειδικές μελέτες θεμελίωσης και συμπληρωματικές μελέτες που δεν κρίθηκαν αρχικώς απαραίτητες, τη δημιουργία προπλάσματος, την τοπογραφική αποτύπωση κ.ά. Επίσης γνωρί-

ΕΙΚ.6

Κατασκευαστικο σχεδιο του τυπικου δωματιου, Α. Κωνσταντινιδης. (πηγη: Αρης Κωνσταντινιδης, Μελετες και κατασκευες, εκδοσεις Αγρα, Αθηνα 1992)

ζουμε πως τμήμα των σχεδίων των λεπτομερειών του Ξενία Ακροναυπλίας ανατέθηκε σε εξωτερικούς σχεδιαστές. Η οικοδομική άδεια εκδίδεται αφότου έχει δημοπρατηθεί το έργο και, από όσο μπορούμε να κρίνουμε από τις ημερομηνίες των εγγράφων, η έγκριση της άδειας από την αρμόδια Υπηρεσία (τα έγγραφα απευθύνονται στη Νομαρχία), πρέπει να είναι μια τυπική διαδικασία και, όπως διευκρινίζεται στα έγγραφα που βρέθηκαν, είναι ατελής (χωρίς κόστος ή εισφορές για τον ΕΟΤ).

Κατά τη διάρκεια της κατασκευής είναι συχνή η αναπροσαρμογή ή διαφοροποίηση της μελέτης άλλοτε για λεπτομέρειες, όπως για την προσαρμογή στο έδαφος με μικρές διαφοροποιήσεις στις στάθμες των επιπέδων (Ξενία Ακροναυπλίας), άλλοτε για πιο σοβαρούς λόγους όπως την αλλαγή του ρυμοτομικού σχεδίου ή μιας ξαφνικής απόφασης να προστεθούν δωμάτια (Ξενία Χίου). Τέλος, είναι πολύ συχνές οι διαφωνίες μεταξύ της Υπηρεσίας και του Εργολάβου του έργου, είτε λόγω αλλαγών στις μελέτες, είτε λόγω υπέρβασης προϋπολογισμών, είτε λόγω καθυστέρησης παραδόσεων από τον εργολάβο ή πληρωμών από τον ΕΟΤ. Σε κάποιες περιπτώσεις, όταν το θέμα δεν μπορεί να επιλυθεί διοικητικά εντός ΕΟΤ, από οριζόμενη Τριμελή Επιτροπή, λαμβάνει τη δικαστική οδό.

Από τα πρακτικά του ΔΣ και τη σχετική νομοθεσία, γνωρίζουμε πως για ειδικά έργα (π.χ. έργα φύτευσης, λιμενικά κλπ) ή λόγω ειδικών συνθηκών ο Οργανισμός μπορεί να αναθέσει την επίβλεψη σε συναφή Υπουργεία ή Οργανισμούς. Και αντιστρόφως, άλλος Οργανισμός ή Υπουργείο μπορεί να αναθέσει στον ΕΟΤ τη δημοπράτηση, επίβλεψη και κατασκευή έργου του, όταν κρίνεται πως ο ίδιος δεν έχει επαρκή Τεχνική Υπηρεσία ή με την απαιτούμενη εμπειρία (π.χ. Αθλητικό Κέντρο Αγ. Κοσμά). Τέλος, ο Οργανισμός μπορεί να εκτελέσει και έργα με αυτεπιστασία, χωρίς διαγωνισμό του δημοσίου. Γενικώς όμως αποφεύγει αυτή την πρακτική και την εφαρμόζει μόνο είτε για μικρά συμπληρωματικά έργα είτε κατόπιν μεγάλης πιέσεως χρονικής ή και πολιτικής.

Τα έργα/ Οι προδιαγραφές των ξενοδοχείων, θεσμοθετούνται συνήθως μετά από ένα διάστημα επεξεργασίας τους από την Υπηρεσία. Προφανώς τα πρότυπα έρχονται από το εξωτερικό (κατηγορίες δωματίων, motel, bungalows κ.ά.). Ομως, ο Οργανισμός πριν νομοθετήσει προσαρμόζει τα διεθνή πρότυπα, αρχικά στα δικά του έργα. Στη συνέχεια, αφότου καταλήξει σε συγκεκριμένες προδιαγραφές, αυτές επιβάλλονται μέσω της ελληνικής νομοθεσίας. Για παράδειγμα, τα Motels θεσμοθετούνται το 1959 στην ελληνική νομοθεσία[37] αφότου ο Οργανισμός έχει ολοκληρώσει μια σειρά από Motels: Λάρισας, Ηγουμενίτσας κ.ά. το 1958.

Η επιλογή του τόπου στον οποίο ανεγείρεται κάποιο έργο γίνεται από το ΔΣ του ΕΟΤ βάσει των πολιτικών για τον τουρισμό (βλ. αντίστοιχο κεφάλαιο). «Στην επιλογή του οικοπέδου συμμετέχει κάθε φορά και ο αρχιτέκτονας που έχει οριστεί για να μελετήσει το συγκεκριμένο ξενοδοχείο. Και προσέχει, ο αρχιτέκτονας, ώστε το οικόπεδο να είναι καλά προσανατολισμένο (= στο κλίμα της Ελλάδας αυτό έχει μεγάλη σημασία, - δηλαδή το καλύτερο είναι, το οικόπεδο, και αν το έδαφος έχει κάποια κλίση, η κλίση αυτή να είναι, προς την ανατολή ή την μεσημβρία), - να βρίσκεται κοντά σε κάποια οδική αρτηρία (-για λόγους κυκλοφοριακούς), - και να επιτρέπει στο κτίριο που θα κτιστεί να έχει καλή θέα προς κάποιο χαρακτηριστικό η όμορφο τοπίο.»[38]

Στον Κανονισμό Εκτελέσεως Εργων του ΕΟΤ του 1961[39] περιγράφονται αναλυτικά οι προδιαγραφές των μελετών και οι υποχρεώσεις του προσωπικού της Υπηρεσίας (μελετητών, επιβλεπόντων, προϊσταμένων κ.ά.). Και εδώ σημειώνουμε πως ο Οργανισμός θεσμοθετεί εκ των υστέρων, αφότου κρίνει πως

η διαδικασία που ακολουθεί (κατόπιν μακροχρόνιας επεξεργασίας) για την εκτέλεση των έργων είναι επιτυχημένη.

Σε περιπτώσεις δωρεών οικοπέδων, κληροδοτημάτων, προτάσεων συνεργασίας από δημόσιους ή ιδιωτικούς φορείς, το ΔΣ εξετάζει ξεχωριστά την κάθε περίπτωση και εφόσον το προτεινόμενο έργο συμπνέει με τους στόχους του Οργανισμού προχωρά στην υλοποίησή του. Για αυτές τις συνεργασίες συντάσσονται συμφωνητικά που ορίζουν επακριβώς τις υποχρεώσεις των συμβαλλόμενων πλευρών και τις αξιώσεις επί των μελλοντικών κερδών.

Τα χαρακτηριστικά της δεύτερης φάσης των έργων του Οργανισμού αναλύονται στα άρθρα που γράφει ο Α. Κωνσταντινίδης κατά καιρούς για το πρόγραμμα «Ξενία». Ο ίδιος στο βιβλίο του *Εμπειρίες και Περιστατικά* παραθέτει αυτούσια τα κείμενα από παλαιότερες δημοσιεύσεις του. Παρακάτω επιχειρείται μια σύνοψη των κοινών χαρακτηριστικών της αρχιτεκτονικής του προγράμματος, βασισμένη σε αυτές τις δημοσιεύσεις. Ο σχεδιασμός των κτιρίων του Οργανισμού, ξεκινούσε από το θέμα της ένταξης και έφτανε μέχρι τις κατασκευαστικές λεπτομέρειες κουφωμάτων ή και το σχεδιασμό λειτουργικού εξοπλισμού, όπως έπιπλα και φωτιστικά. Ο αρχιτέκτονας μπορεί να επιμελείται ακόμη και τα γλυπτά ή τους πίνακες που κοσμούν τον χώρο.

Τα οικόπεδα που επιλέγονται για την ανοικοδόμηση των Ξενία βρίσκονται σε προνομιακές θέσεις. Ο Α. Κωνσταντινίδης σχολιάζει σχετικά με την επιλογή του οικοπέδου: «... αποτελεί την πιο δύσκολη και πιο βασική αφετηρία για τη σύνταξη των σχεδίων των ξενοδοχείων. Το ξενοδοχείο χτίζεται άλλοτε μέσα στην πόλη, άλλοτε έξω από αυτήν αλλά όχι και πολύ μακριά της»[40]. Σε άλλο κείμενό του αναφερόμενος στην ένταξη στο τοπίο λέει: «Το πιο δύσκολο είναι πως θα τοποθετηθεί το κτίριο μέσα στο τοπίο. Δηλαδή σε κάποια αρμονία με

ΕΙΚ.7

ΤΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟ ΕΝΟΣ ΤΥΠΙΚΟΥ ΔΩΜΑΤΙΟΥ ΣΤΟ ΞΕΝΙΑ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ, Φ. ΒΩΚΟΣ. (ΠΗΓΗ: ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΟ ΑΡΧΕΙΟ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΜΠΕΝΑΚΗ)

τον φυσικό περίγυρο και έτσι που η νέα αυτή κατασκευή να μην προβάλλει παράξενη και αταίριαστη, αλλά να δείχνει σαν να υπήρχε από πάντοτε στη θέση που κατασκευάζεται σήμερα»[41].

Η μελέτη για κάθε νέο ξενοδοχείο βασίζεται:

- στην εξέταση των τοπικών συνθηκών της κάθε περιοχής: το ανάγλυφο του εδάφους, τον προσανατολισμό του οικοπέδου, το κλίμα της περιοχής
- στην προσαρμογή του νέου κτιρίου στην τοπική αρχιτεκτονική, μέσα από την ουσιαστική μελέτη της τοπικής παραδοσιακής αρχιτεκτονικής ως σύνθεση χώρων και όγκων
- σε συγκεκριμένο κτιριολογικό πρόγραμμα που καλείται να προσδιορίσει και να επιλύσει τις τουριστικές ανάγκες και να αναπτύξει τις τουριστικές δυνατότητες του κάθε τόπου εφαρμόζοντας τη γενικότερη τουριστική πολιτική.

Θα μπορούσαμε να συνοψίσουμε τα κοινά χαρακτηριστικά της αρχιτεκτονικής των Ξενία ως εξής: βέλτιστη δυνατή κτιριολογική και λειτουργική οργάνωση των κατόψεων, λιτότητα-αυστηρότητα της έκφρασης, χρήση υλικών με τη μεγαλύτερη δυνατή κατασκευαστική και μορφολογική συνέπεια, τυποποίηση όμοιων χώρων, πρόβλεψη για τη στάθμευση των αυτοκινήτων, χαμηλό κόστος κατασκευής.

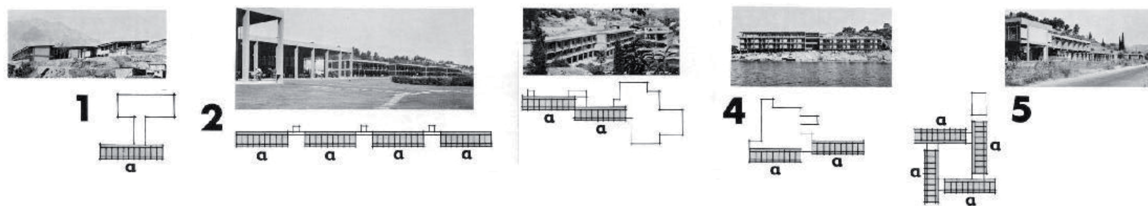
Βασικά συνθετικά στοιχεία που ακολουθούνται κατά τον σχεδιασμό είναι: η διάκριση των κοινόχρηστων από τις πιο ιδιωτικές λειτουργίες, η διάταξη των όγκων ανάλογα με τη μορφολογία του εδάφους και τις ειδικές συνθήκες για προσανατολισμό, προσπέλαση και θέα, η χρήση του καννάβου, η σύνδεση του μέσα με το έξω σε ένα οργανικό σύνολο, η διαμόρφωση των υπαίθριων χώρων, η οργάνωση της όψης και η επιλογή του μεγέθους των ανοιγμάτων σύμφωνα με τη λειτουργία του εσωτερικού χώρου, η οργάνωση της κίνησης, ο μικρός αριθμός ορόφων, η χρήση της pilotis.

Η τυπολογική οργάνωση και η τυποποίηση της κατασκευής περιλαμβάνει: την ταύτιση του λειτουργικού με τον κατασκευαστικό κάνναβο, την τυποποίηση των όμοιων χώρων, την οργάνωση των δωματίων σε πτέρυγες, την τυποποίηση του δωματίου, την εφαρμογή τυποποιημένων κατασκευαστικών-οικοδομικών λεπτομερειών - τοίχοι, κουφώματα, διαχωριστικά, σκάλες, κιγκλιδώματα[42] - για οικονομία και ταχύτητα στο σχεδιασμό και την κατασκευή.

ΕΙΚ.8

Ξενια Καλαμπακας, Α. Κωνσταντινιδης, 1960. (πηγη: Αρης Κωνσταντινιδης, Μελετες και κατασκευες, εκδοσεις Αγρα, Αθηνα 1992)

ΕΙΚ.9

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΩΝ ΔΩΜΑΤΙΩΝ ΣΕ ΠΤΕΡΥΓΕΣ. ΞΕΝΙΑ: 1. ΚΑΛΑΜΠΑΚΑΣ, 2. ΠΑΛΗΟΥΡΙΟΥ, 3. ΟΛΥΜΠΙΑΣ Ι, 4. ΠΟΡΟΥ ΚΑΙ 5. ΟΛΥΜΠΙΑΣ ΙΙ . (ΠΗΓΗ: ΑΡΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ, ΜΕΛΕΤΕΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ, ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΑΓΡΑ, ΑΘΗΝΑ 1992)

Τα υλικά που επιλέγονται συνήθως είναι ένας συνδυασμός σύγχρονων και παραδοσιακών υλικών που προσφέρει ο τόπος. Αναγκαστικά η χρήση σύγχρονων υλικών προδικάζει νέα και διαφορετική μορφολογία. Ο φέρων οργανισμός από μπετόν αρμέ επιτρέπει την τυποποίηση ορισμένων βασικών στοιχείων της κατασκευής. Η επιλογή γίνεται για οικονομικούς και κατασκευαστικούς λόγους. Το οπλισμένο σκυρόδεμα μένει συνήθως ανεπίχριστο ως έκφραση της ειλικρίνειας της κατασκευής. Οι τοίχοι πλήρωσης είναι από επιχρισμένη οπτοπλινθοδομή. Υπάρχουν και περιπτώσεις όπου χρησιμοποιούνται πέτρινες λιθοδομές με τοπικό αρμολόγημα ή και επενδύσεις από πέτρα. Τα χρώματα που χρησιμοποιούνται είναι τα λεγόμενα Πολυγνώτια[43] (το χονδροκόκκινο, η ώχρα, το λευκό, το μαύρο).

Τα Ξενία σχεδιάζονται με συγκεκριμένους στόχους από αρχιτέκτονες που δημιουργούν λαμβάνοντας υπόψη κοινές κατευθύνεις. Ομως, όπως είναι φυσικό, το κάθε έργο διαφοροποιείται σύμφωνα με τις προσωπικές αναζητήσεις του κάθε δημιουργού.

Οι τύποι των κτιρίων// Στόχος της έρευνας ήταν η ολοκλήρωση ενός ενιαίου καταλόγου των έργων του προγράμματος, που θα περιέχει τεκμηριωμένα στοιχεία σχετικά με αυτά, τουλάχιστον τον αρχιτέκτονα του έργου, τη χρονολογία μελέτης, τον τύπο του κτιρίου και γενικές πληροφορίες. Εκτός από τον μεγάλο όγκο των πληροφοριών, μια δυσκολία στη σύνταξη του καταλόγου είναι η αποσαφήνιση των τύπων των έργων που μελετά ή/και κατασκευάζει ο Οργανισμός. Στους τύπους και στον κατάλογο των έργων θα αγνοήσουμε τα κτίρια των Ιαματικών Πηγών (ΙΠ), ξενοδοχεία και εγκαταστάσεις, θεωρώντας πως απευθύνονται στον εσωτερικό τουρισμό, με εξαίρεση τα νέα ξενοδοχεία Λουτροπόλεων που κτίζονται με προδιαγραφές ξενοδοχείων Διεθνούς Τύπου με σκοπό να φιλοξενήσουν ξένους τουρίστες, όπως το Ξενία Υπάτης.

Τα κτίρια μπορούν να χωριστούν σε δύο γενικές κατηγορίες. Σε κτίρια χωρίς κλίνες και σε κτίρια με κλίνες. Ο τύποι των κτιρίων είναι οι εξής:

1.Τουριστικές Κτιριακές Εγκαταστάσεις χωρίς κλίνες

1.1 Πλαζ (Βουλιαγμένης, Θεσσαλονίκης, Καβάλας, Λουτρακίου κ.ά.)

Πλαζ με εγκαταστάσεις για λουόμενους, όπως αποδυτήρια, αναψυκτήρια beach-bar, wc, χώρους στάθμευσης. Αλλες παραλίες είναι ελεύθερες στο κοινό και άλλες έχουν είσοδο. Σε κάποιες περιπτώσεις γίνεται διαχωρισμός σε λαϊκές πλαζ και σε πολυτελείας για ανώτερα εισοδήματα. Οι τελευταίες έχουν περισσότερες παροχές.

1.2 Τουριστικά περίπτερα χωρίς κλίνες (Ευρίπου Χαλκίδας, Ερέτριας κλπ)

Συνήθως είναι αναψυκτήρια. Κάποια λειτουργούν ως εστιατόρια (δες υποκατηγορία), ενώ υπάρχουν και περιπτώσεις που είναι μαγαζιά με τουριστικά είδη ή που φιλοξενούν εκθέσεις λαϊκής τέχνης (Δαφνίου), που είναι περίπτε-

ΕΙΚ.10

Ξενια στις Σπετσες, Φ .Βωκος. (πηγη: Φωτογραφικο Αρχειο Μουσειου Μπενακη

ρα τουριστικών πληροφοριών ή χωρίς καμία εμπορική χρήση (Ακροπόλεως-Λουμπαρδιάρη).

1.2.1 Τουριστικά Εστιατόρια (Φιλοπάππου, Αρβανιτιάς κλπ)

Αποτελούν μια υποκατηγορία τουριστικών περιπτέρων. Συνήθως δεν είναι ανεξάρτητα από άλλες εγκαταστάσεις όπως οργανωμένες πλαζ ή κοντινά ξενοδοχεία του ΕΟΤ. Οι απαιτήσεις ενός εστιατορίου είναι μεγαλύτερες από τις εγκαταστάσεις ενός απλού αναψυκτηρίου. Ο Οργανισμός μεριμνά και για εστιατόρια όταν σε μια περιοχή με προοπτικές τουριστικής ανάπτυξης δεν καλύπτεται η ανάγκη από την ιδιωτική πρωτοβουλία.

1.3 Τουριστικοί Σταθμοί

Εχουμε τις παρακάτω κατηγορίες:

1.3.1 Συνοριακοί Σταθμοί & Τελωνεία (Ευζώνων, Ηγουμενίτσας κλπ)

Στα κτίρια αυτά ο Οργανισμός δίνει ιδιαίτερη σημασία διότι θεωρεί πως είναι η πύλη εισόδου στη χώρα και δημιουργείται η «πρώτη εικόνα» του ξένου για την Ελλάδα. Το κτίρια έπρεπε να δίνουν την καλύτερη δυνατή εντύπωση από άποψη αρχιτεκτονικής και οι εργαζόμενοι σε αυτά όφειλαν να είναι άψογοι από άποψη συμπεριφοράς και εξυπηρέτησης.

Στόχος ήταν ο τουρίστας που εισέρχεται στη χώρα να διαχωρίζει την Ελλάδα από το «Βαλκανικό κλίμα» των γειτονικών χωρών.

1.3.2 Οδικοί Σταθμοί χωρίς κλίνες[44] (Ρίου, Αντιρίου κλπ)

Βρίσκονται κατά μήκος των εθνικών οδικών αρτηριών. Είναι σταθμοί ανεφοδιασμού αυτοκινήτων, με αναψυκτήριο ή εστιατόριο, τουαλέτες, μικρά καταστήματα ή λοιπές εγκαταστάσεις εξυπηρέτησης των διερχόμενων αυτοκινήτων. Σε αρκετές περιπτώσεις προβλέπεται κατοικία για τον ανάδοχο και την οικογένειά του. Αρχικά, ο Οργανισμός οραματίζεται τη σύμπραξή του με εταιρίες πετρελαιοειδών και τη συγχρηματοδότηση των έργων[45]. Τελικώς οι εταιρίες υπαναχωρούν, οπότε ο ΕΟΤ αποφασίζει να τους εντάξει στο πρόγραμμα των Motels που τα θεσμοθετεί την ίδια περίοδο. Παράλληλα με τους σταθμούς που κατασκευάζονται από τον ΕΟΤ, έχουμε και ιδιωτικούς σταθμούς (π.χ. οδικός σταθμός BP στο Καραούλι του αρχιτέκτονα Ρένου Κουτσούρη[46], Travel Stop της Mobiloil του αρχιτέκτονα Ι. Ρίζου[47], οδικός σταθμός στον Ισθμό[48]), όμως η ανταπόκριση των ιδιωτών δεν ήταν η αναμενόμενη, οπότε ο ΕΟΤ αναλαμβάνει τους επιπλέον αναγκαίους σταθμούς.

1.3.3 Θαλάσσιοι Σταθμοί (Σταθμοί Ανεφοδιασμού Θαλαμηγών)

Από την ίδρυσή του ο Οργανισμός μεριμνά και για τη διευκόλυνση της θαλάσσιας συγκοινωνίας (βλ. κεφάλαιο για την πολιτική των έργων) και αναλαμβάνει έργα όπως το περίπτερο αποβιβάσεως στο λιμάνι

ΕΙΚ.11

Ξενια στις Σπετσες, Φ .Βωκος. (πηγη: Φωτογραφικο Αρχειο Μουσειου Μπενακη

της Παλαιάς Επιδαύρου, που εξυπηρετεί το ομώνυμο Φεστιβάλ[49]. Ομως η συστηματική προσπάθεια για την προσέλκυση ξένων θαλαμηγών σε ελληνικά λιμάνια παράλληλα με την ανάπτυξη των θαλάσσιων σπορ (ιστιοπλοΐα) ξεκινά το 1960. Τότε ο ΕΟΤ προγραμματίζει μια σειρά θαλάσσιων σταθμών ώστε να καλύψει όλη την Ελλάδα. Ο Σύμβουλος Χριστόφορος Καρόλου, που είναι ο ίδιος ιστιοπλόος, με συμμετοχή στους Ολυμπιακούς του Λονδίνου το 1948[50] και συνιδρυτής της Ομοσπονδίας Ιστιοπλοΐας[51], αναλαμβάνει να διερευνήσει και να συντονίσει το έργο. Δηλαδή να μελετήσει τη διεθνή νομοθεσία, να προτείνει τη φορολογία για σκάφη αυτού του τύπου και να ερευνήσει ποιες είναι οι κατάλληλες θέσεις στις οποίες θα γίνουν οι σταθμοί. Οι εγκαταστάσεις χωρίζονται αρχικά σε δύο κατηγορίες. Η πρώτη κατηγορία προσφέρει πλήρη ανεφοδιασμό σε καύσιμα, νερό και τρόφιμα, καθώς και διαμονή με παροχή ηλεκτρικού ρεύματος και τηλεφώνου. Η δεύτερη κατηγορία προσφέρει μόνο ανεφοδιασμό σε καύσιμα, νερό και τρόφιμα. Οι σταθμοί απαιτούν ειδικές εγκαταστάσεις, όπως χαλύβδινες δεξαμενές πετρελαίου, υδατοδεξαμενές και συνδέσεις με τα δίκτυα της πόλης. Αργότερα προστίθενται άλλες δύο κατηγορίες (Γ’ και Δ’). Αρχικά γίνονται 24 σταθμοί σε λιμάνια σε όλη τη χώρα. Ακολουθεί δεύτερη φάση με άλλα 26 λιμάνια. Το 1967 υπάρχουν 83 θαλάσσιοι σταθμοί διάφορων κατηγοριών[52]. Οπως στην περίπτωση των Οδικών Σταθμών, ο ΕΟΤ επιδιώκει τη συνεργασία με τις εταιρίες πετρελαιοειδών. Και πάλι οι εταιρίες αδιαφορούν, εξαναγκάζοντας τον Οργανισμό να τους παραχωρήσει τους θαλάσσιους σταθμούς, έναντι ενός ελάχιστου τυπικού ετήσιου μισθώματος.

1.4 Ειδικά κτίρια

Ως τέτοια μπορούμε να χαρακτηρίσουμε τα κτίρια του Οργανισμού χωρίς κλίνες, που δεν ανήκουν σε κάποια από τις παραπάνω κατηγορίες, όπως τα Αποδυτήρια Ηθοποιών Επιδαύρου, τα Εκθεσιακά Περίπτερα ΕΟΤ (π.χ. στη ΔΕΘ), τα Γραφεία Τουρισμού του ΕΟΤ κλπ. Στα τελευταία και ιδιαίτερα στα γραφεία του εξωτερικού ο ΕΟΤ έδινε μεγάλη σημασία (π.χ. Γραφείο ΕΟΤ Ρώμης, Φρανκφούρτης).

2.Τουριστικές κτιριακές εγκαταστάσεις με κλίνες

2.1 Ξενοδοχεία Ξενία

Αποτελούν τα σημαντικότερα έργα του Οργανισμού. Τα κτίρια του προγράμματος κατασκευάζονται με σκοπό (1) να αναπτύξουν το «Διεθνή Τουρισμό» ώστε να εισρεύσει ξένο συνάλλαγμα σε μια αναπτυσσόμενη τότε χώρα, (2) να αποτελέσουν τα πρότυπα - πρότυπες ξενοδοχειακές μονάδες - για την ιδιωτική πρωτοβουλία - για τα ιδιωτικά ξενοδοχεία -, σε περιοχές με προοπτικές τουριστικής ανάπτυξης, όπου οι ιδιώτες δεν θέλουν να πάρουν το ρίσκο μιας επένδυσης είτε διότι τη θεωρούν αβέβαιη είτε λόγω της έλλειψης υποδομών, και (3) να φέρουν σε επαφή την τοπική κοινωνία με τις κουλτούρες των ξένων επισκεπτών, αναβαθμίζοντας την ποιότητα ζωής των ντόπιων.

2.1.1 Ξενοδοχεία τύπου Bungalows (Grand Resort Λαγονήσι κλπ)

Με εξαίρεση το Motel Ξενία Θάσου στη θέση Μακρύαμμος, δεν συναντάται ως αυτόνομος τύπος ξενοδοχείου στα έργα του Οργανισμού. Συνήθως, κάποιες κλίνες βρίσκονται σε ανεξάρτητους οικίσκους που εξυπηρετούνται από τους κοινόχρηστους χώρους του ξενοδοχείου (εστιατόριο, bar, reception κλπ). Κάθε οικίσκος μπορεί να είναι μια ενότητα δωματίων ή μια πτέρυγα δωματίων.

2.2 Motels Ξενία

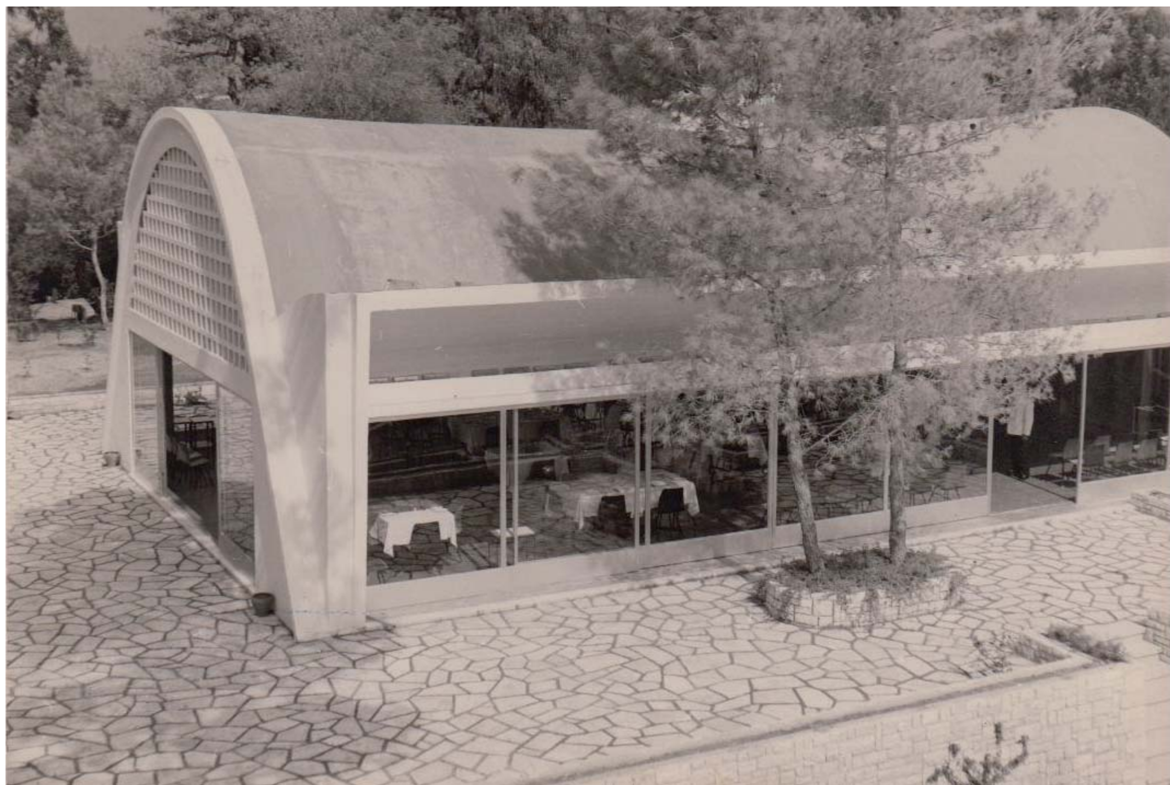
Motel είναι ο νέος τύπος ξενοδοχείου που θεσμοθετείται στην Ελλάδα το 1969[53]. Ο τύπος αυτός εισάγεται κατά τα πρότυπα του εξωτερικού, όπου οι τουρίστες περιοδεύουν με αυτοκίνητο και διανυκτερεύουν σε μικρά ξενοδοχεία που βρίσκονται εκτός κατοικημένων περιοχών, κοντά σε οδικές αρτηρίες και απαραιτήτως διαθέτουν χώρους στάθμευσης. Η διάδοση αυτού του τύπου ξενοδοχείου οφείλεται τόσο σε πρακτικούς λόγους όσο και σε οικονομικούς. Το κόστος της κατασκευής κατεβαίνει αισθητά τη στιγμή που (1) η αξία της γης στις εκτός σχεδίου περιοχές, δηλαδή εκτός των πόλεων, είναι χαμηλή, (2) σε τέτοιου τύπου ξενοδοχεία είναι δόκιμο να αντικαθίστανται οι μπανιέρες με ντουσιέρες, δηλαδή με φθηνότερο εξοπλισμό, (3) ο τύπος του Motel προσφέρεται για την τυποποίηση της κατασκευής, δηλαδή την οργάνωση των δωματίων σε πτέρυγες, την τυποποίηση του δωματίου κλπ, και (4) η πρόσβαση στα δωμάτια μπορεί να είναι υπαίθρια ή μέσω ημιυπαίθριων χώρων, δηλαδή έχει λιγότερους κλειστούς χώρους, άρα μειώνεται ο όγκος του κτιρίου. Γενικότερα το κόστος ανά κλίνη είναι μικρότερο σε ένα Motel σε σχέση με ένα ξενοδοχείο. Τέλος, κτίζοντας εκτός πόλεως, εξασφαλίζεται η σχετική του αυτονομία και η ανεμπόδιστη θέα, εφόσον δεν περιτριγυρίζεται από κτίρια. Η χαμηλή αξία της γης εκτός σχεδίου, επιτρέπει στον ΕΟΤ να αγοράσει μεγάλες εκτάσεις γης για τον παραπάνω σκοπό[54].

2.2.1 Οδικοί Σταθμοί με κλίνες (Μεσολογγίου, Αχελώου κλπ)

Οι σταθμοί αυτοί εκτός από κοινόχρηστους χώρους, όπως εστιατόριο, αναψυκτήριο, καταστήματα, περιλαμβάνουν μικρό αριθμό δωματίων δυναμικότητας 8 έως 12 κλινών, προσφέροντας τη δυνατότητα διανυκτέρευσης σε αντίστοιχο αριθμό ταξιδιωτών. Σχεδιάζονται με διογκωμένες τις δημόσιες λειτουργίες τους, ώστε μελλοντικά να γίνουν

ΕΙΚ.12

Εστιατοριο στην Κερκυρα, θεση Κανονι, Χ. Σφαελλος. (πηγη: Αρχειο δημοσιογραφου Γ. Παρασχου)

ο βασικός πυρήνας ενός Motel που θα προκύψει μετά από επεκτάσεις και προσθήκες. Δηλαδή το εστιατόριο και οι χώροι υποδοχής προγραμματίζονται για να καλύψουν τη μελλοντική δυναμικότητα της μονάδας. Στον αρχικό σχεδιασμό του πυρήνα προβλέπεται η μελλοντική προσθήκη[55].

2.3 Ξενώνες Ξενία

Σε αυτόν τον τύπο μπορούμε να εντάξουμε όλα τα παρακάτω τουριστικά καταλύματα που δεν μπορούν να θεωρηθούν ως ξενοδοχειακές μονάδες. Σε αυτήν την κατηγορία εντάσσονται ξενώνες και τουριστικά καταλύματα προϋπάρχοντα της ιδρύσεως του ΕΟΤ (1951).

2.3.1 Τουριστικά περίπτερα με κλίνες (Ξυλοκάστρου, Φαιστού κλπ)

Με ίδια χρήση όπως τα τουριστικά περίπτερα (βλ. πιο πάνω), που επιπλέον διαθέτουν κλίνες για τη διανυκτέρευση οδικώς διερχόμενων τουριστών. Σε ορισμένες περιπτώσεις υπάρχουν κοιτώνες ανδρών και γυναικών για ομάδες τουριστών που μετακινούνται με pullman (π.χ. Φαιστός). Συνήθως είναι έργα προ του 1951. Μετά την ίδρυση του ΕΟΤ οι ανάγκες που καλύπτει αυτός το τύπος κτιρίου εξυπηρετούνται από εκσυγχρονισμένα καινούργια καταλύματα: ξενοδοχεία, motels, οδικούς σταθμούς με κλίνες.

2.3.2 Διασκευές παλαιών κτιρίων

Συνήθως πρόκειται για παραδοσιακά κτίρια ή παλαιά αρχοντικά που μετατρέπονται σε ξενώνες ή μικρά ξενοδοχεία (Αρχοντικό Βουδούρη-Υδρα, Οικία Λεούση-Υδρα κλπ). Αλλα κτίρια που είναι στη δικαιοδοσία του Οργανισμού επισκευάζονται κατά καιρούς με σκοπό τη χρήση τους ως τουριστικά καταλύματα, όπως το «Αχίλλειο Ανάκτορο» στην Κέρκυρα που αρχικά διασκευάζεται σε ξενοδοχείο και τελικά γίνεται Καζίνο. Γενικώς ο Οργανισμός αποφεύγει επισκευές παλαιών κτισμάτων λόγω (1) του απρόβλεπτου προϋπολογισμού τους, (2) της δυσκολίας μετατροπής τους σε καταλύματα με σύγχρονες προδιαγραφές, (3) της διαρκούς ανάγκης συντήρησης και (4) του δυσανάλογα μεγάλου κόστους επισκευής τη στιγμή που με το ίδιο ποσό θα μπορούσε να κτιστεί μια νέα σύγχρονη μονάδα.

2.3.3 Ξενώνες Μονών (Οσίου Λουκά, Μονών Μετεώρων)

Ο Ξενώνας του Οσίου Λουκά αποτέλεσε την αρχή ενός πρωτοποριακού πιλοτικού προγράμματος συνεργασίας του ΕΟΤ με την Εκκλησία για την ανάπτυξη του εκκλησιαστικού Τουρισμού και όχι μόνο (οι ξενώνες Μετεώρων - Βαρλαάμ και Μεταμορφώσεως - έπαιζαν το ρόλο της νυκτερινής στάσης επί της Εθνικής οδού Αθηνών-Θεσσαλονίκης), με απώτερο στόχο την αξιοποίηση του Αγίου Ορους. Το πρόγραμμα που ξεκίνησε προ του 1951, αποτυγχάνει εξαιτίας της αυστηρής Ορθόδοξης Εκκλησιαστικής Παράδοσης. Στη συνέχεια τα μόνα έργα που συνδέουν τον Οργανισμό με την Ορθόδοξη Εκκλησία είναι το Motel Ξενία της Ουρανούπολης (σύνδεση με το Αγιο Ορος) και το Ξενία Πάτμου.

Οι υπάρχοντες κατάλογοι των έργων// Μέχρι στιγμής έχουν βρεθεί 5 κατάλογοι με έργα, που έγιναν σε διαφορετικές περιόδους και περιέχουν διαφορετικές πληροφορίες για τα έργα του Οργανισμού. Αυτοί είναι οι εξής: ο κατάλογος των Ξενία προς διατήρηση (ΣΑΔΑΣ 2008), ο κατάλογος του Γεράσιμου Ζαχαράτου (σύγχρονος κατάλογος), ο κατάλογος του περιοδι-

κού *Αρχιτεκτονική* (1966), ο κατάλογος των Αρχείων του ΕΟΤ (από το 1951 έως σήμερα) και ο κατάλογος της ΕΤΑΔ ΑΕ (2000). Στο παράρτημα παρατίθεται ο κατάλογος των έργων που προέκυψε από την παρούσα έρευνα.

Ο κατάλογος των Ξενία προς διατήρηση, του ΣΑΔΑΣ/ Ο πιο γνωστός κατάλογος που κυκλοφορεί είναι ο *Πίνακας των προτεινόμενων κτιριακών έργων του ΕΟΤ ως διατηρητέων* που συντάχθηκε από τον ΣΑΔΑΣ το 2008[56]. Περιέχει 40 κτίρια προς διατήρηση και αναφέρει δύο πρόσφατα κατεδαφισμένα Ξενία (Ιωαννίνων, Ηρακλείου), σύνολο 42 κτίρια. Το Ξενία Καστοριάς αναγράφεται δύο φορές στον κατάλογο κατά λάθος. Επίσης περιλαμβάνει το Ξενία Κερκύρας (Χ. Σφαέλλου) που έχει κατεδαφιστεί από τη δεκαετία του 60. Από τα 40 κτίρια που προτείνονται προς διατήρηση, τα περισσότερα είναι ξενοδοχεία ή Motels. Τα υπόλοιπα είναι τα εξής: δύο τουριστικά περίπτερα (Ερέτριας, Ευρίπου), δύο ξενώνες (Επιδαύρου, Ερύμανθου) και τα αποδυτήρια ηθοποιών στην Επίδαυρο. Ο κατάλογος αυτός περιλαμβάνει μόνο τα κτίρια που προτείνονται προς διατήρηση, παρέχοντας βασικές πληροφορίες για τον αρχιτέκτονα του έργου και το χρόνο ολοκλήρωσης της μελέτης (με μια επιφύλαξη για το αν μπορεί να γενικευθεί για όλα τα κτίρια).

Ο κατάλογος του Γεράσιμου Ζαχαράτου/ Ο κατάλογος του Γεράσιμου Ζαχαράτου[57] είναι ο πλουσιότερος σε έργα που έχει βρεθεί. Απαριθμεί 119 κτίρια, από τα οποία κάποια είναι προϋπάρχοντα της ιδρύσεως του ΕΟΤ (1951) όπως ξενοδοχεία εντός Ιαματικών Πηγών. Αλλα κτίρια επαναλαμβάνονται χωρίς να είναι σαφής ο λόγος (ίσως να πρόκειται για προσθήκες, συμπληρώσεις ή επισκευές). Εκτός από τουριστικά καταλύματα παρατίθενται τουριστικά περίπτερα και διαμορφώσεις πλαζ. Στον κατάλογο ο Καθηγητής Διονύσης Ζήβας[58] έχει συμπληρώσει χειρόγραφα ορισμένους Αρχιτέκτονες των έργων,

ΕΙΚ.13

Οδικος Σταθμος Ξενια με κλινες στο Μεσολογγι, Ι. Τριανταφυλλιδης. (πηγη: Αρχειο δημοσιογραφου Γ. Παρασχου)

		Class	Obligatory demi-pension	Number of beds	Telephone number	Season	Rates (exclusively) Single		Double	
	I. XENIA HOTELS									
1	ANDRITSAINA	B	DP	30	19	1/4-31/10	59	99	94	125
2	ANDROS	*B	DP	44	70	1/4-31/10	—	115	—	145
3	ARTA	aB	—	40	4-13	all year round	—	99	—	125
4	CHANIA	a*B	—	88	45-62	»	—	—	—	125
5	CHIOS	*B	DP	50	5-07	»	59	99	94	125
6	DELPHI	A	DP	86	6	»	—	130	—	182
7	DRAMA	B	—	44	31-85	»	—	99	—	125
8	FLORINA	B	—	42	6-45	»	—	99	—	125
9	HYDRA	*B	—	44	19	»	70	115	109	145
10	IOANNINA	aA	—	100	80-87	»	—	104	—	145
11	IRAKLION	a*A	DP	99	40-01	»	—	136	—	189
12	KARPENISSI	B	—	34	3-22	»	59	—	94	125
13	KASTANIA	C	DP	9	2	»	50.	—	74	—
14	KEFALLINIA	*B	DP	34	2-33	»	59	—	94	125
15	KERKYRA	*B	DP	100	4-64	1/4-31/10	—	119	—	164
16	KOMOTINI	B	—	46	3-48	all year round	—	99	—	125
17	KOS	*B	DP	56	1-11	»	—	—	94	125
18	LAGONISSI	*B	DP	142	048-512	»	—	—	—	164
19	MYKONOS	*B	DP	93	30	1/4-31/10	70	115	109	145
20	MYTILINI	a*B	—	72	27-14	1/4-31/10	—	—	—	125
21	NAFPLION	a*B	DP	98	2-05	all year round	—	103	—	144
22	OLYMPIA	B	DP	72	—	»	—		94	135
23	PARNIS	aB-C	—	303	859-101	all year round	C58	— —	B109 C87	B145 C111
24	PAROS	*B	—	44	31	15/4-31/10 and 20/12-10/1	—	115	109	145
25	POROS	*B	DP	72	76	1/4-31/10	—	—	—	163
26	PORTARIA	aB	DP	80	59-22	1/4-30/9	—	—	—	145
27	PILOS	*B	DP	30	26	all year round	—	82	90	116
28	RETHYMNON	a*B	—	30	91-11	»	—	—	—	125
29	SAMOS	*B	DP	46	1-63	»	59	99	94	125
30	SAMOTHRAKI	*B	—	12	—	»	—	—	—	96
31	SERRAI	B	—	56	92-31	all year round	—	99	—	125
32	SIFNOS	a*B	—	38	—	1/4-30/9	59	—	94	125
33	SKIATHOS	B	—	64		1/5-30/10				
34	SKYROS	*B	DP	38	9	1/4-31/10 and 20/12-10/1	70	—	109	145
35	SPARTI	A	—	60	5-24	all year round	—	104	—	145
36	SPETSAI	a A	DP	97	3-11	1/4-15/10	—	148	—	203
37	TSANGARADA	B	DP	41	6	1/4-31/10	—	115	—	145
38	THASSOS	*B	DP	42	6	1/4-31/10 and 20/12-10/1	—	—	109	145
39	VOLOS	*B	DP	84	48-25	all year round	—	103	—	144
40	YPATI	A	—	78	7	1/4-31/10	—	146	—	203
41	ZAKYNTHOS	*B	DP	42	2-32	all year round	70	—	109	145

		Class	Obligatory demi-pension	Number of beds	Telephone number	Season	Rates (exclusively) Single		Double	
	II. MOTELS - HIGHWAY HOSTELS									
1	ACHELOOS	aB	—	6	—	all year round	—	—	—	125
2	IGOUMENITSA	*B	—	72	51	»	—	—	—	125
3	ITEA	*B	—	36	62	»	—	—	—	125
4	KALAMATA	a*B	—	44	31-66	»	—	—	—	125
5	KALAMBAKA	A	—	44	27	1/4-31/10	—	—	—	167
6	LARISSA	A	—	60	70-02	all year round	—	—	—	145
7	MESSOLONGION	B	DP	12	4-93	»	—	—	—	144
8	MORNOS	B	—	6	—	»	—	—	—	125
9	OURANOUPOLIS	*B	DP	44	—	1/4-31/10	—	—	—	145
10	PALIOURI	a*B	DP	144	—	1/4-31/10	—	—	—	125
11	PLATAMON	B	—	8	4	all year round	—	—	—	125
12	VYTINA	B	—	40	18	»	—	—	—	145
	III. INNS									
1	CHANIA PILIOU	C	—	30	—	1/4-31/10	—	—	61	80
2	FAISTOS	D	—	14	—	all year round	34	—	50	—
3	OSIOS LOUKAS	B	—	9	—	»	51	—	75	—
4	PALAIOKASTRITSA	*A	—	13	—	»	72	—	114	—
5	PARNIS	C	DP	29	833-840	1/4-31/10	48	—	74	—
	IV. BUNGALOWS									
1	LAGONISSI	*B	DP	286	048-512	all year round	—	—	—	164
2	THASSOS	a*B	—	140	—	1/4-31/10	—	—	109	145
	V. HOTELS OF THE NATIONAL TOURIST ORGANIZATION UNDER OTHER NAMES									
1	HYDRA "HYDRA"	*B	—	15	17	all year round	62	—	90	—
2	KASTORIA - "TIS LIMNIS"	A	DP	49	5-65	1/4-31/10 and 20/12-10/1	—	120	—	167
3	MYKONOS - "LITO"	*A	DP	48	7	all year round	—	141	—	196
4	NAFPLION - "AMFITRION"	*A	DP	79	3-66	»	—	130	—	182
5	NAFPLION "BOURTZI"	*A	DP	22	4-76	»	—	—	114	174
6	OLYMPIA - "SPAP"	A	—	84	—	»	—	130	—	182
7	PARNIS - "MONT PARNES"	AA	FP	83	859-111	25/5-4/10	—	—	—	207
8	SYROS - "ERMIS"	*B	—	47	—	all year round	59	99	94	125

ΕΙΚ.14

Ο ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ «ΞΕΝΙΑ» ΤΟΥ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΥ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ. (ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ *ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ*, ΤΕΥΧΟΣ 60/1966-67 Σ. 40)

όμως δεν υπάρχουν πληροφορίες για το χρόνο μελέτης ή κατασκευής των κτιρίων. Εντοπίζονται ελλείψεις ως προς την πληρότητα του καταλόγου τόσο σε ξενοδοχειακά κτίρια (Ξενία Σκοπέλου, Ναυπάκτου) όσο και σε άλλες τουριστικές εγκαταστάσεις (τουριστικά περίπτερα, πλαζ).

Ο κατάλογος του περιοδικού *Αρχιτεκτονική*/ Το 1966 δημοσιεύεται στο περιοδικό *Αρχιτεκτονική*[59] ένας αρκετά πλήρης κατάλογος που μπορεί να χαρακτηριστεί ως «τουριστικός»[60] Το άρθρο στο οποίο παρατίθεται είναι μόνο στα Αγγλικά και περιέχει τουριστικές πληροφορίες. Ο πίνακας, εκτός από τα ξενοδοχεία, περιέχει πληροφορίες για τις παροχές των δωματίων (μονόκλινα, δίκλινα, με ή χωρίς μπάνιο), για το χρόνο λειτουργίας τους (καθόλο το έτος ή μόνο κατά τη θερινή σεζόν κ.ά.), για τις κατηγορίες και τις τιμές των δωματίων (κόστος δωματίου ανάλογα με τις παροχές) και επιπλέον παραθέτει τα τηλέφωνα επικοινωνίας. Ο κατάλογος περιλαμβάνει ξενοδοχεία που έχουν ολοκληρωθεί μέχρι τότε (1966). Από τον κατάλογο λείπουν ξενοδοχεία όπως το Ολυμπία ΙΙ του Αρη Κωνσταντινίδη, τα Ξενία Ξάνθης, Σκοπέλου, Εδέσσης, Πάτμου και Πάργας που γνωρίζουμε πως έχουν ολοκληρωθεί. Δεν γνωρίζουμε τους λόγους για τους οποίους αυτά παραλείπονται.

Το άρθρο έχει τίτλο: «Xenia Hotels in Greece» (Ξενοδοχεία Ξενία στην Ελλάδα). Ξεκινά αναφέροντας τη διαμόρφωση της πλαζ της Βουλιαγμένης από τον Οργανισμό. Στη συνέχεια απαριθμεί τις πλαζ που διαμόρφωσε ο ΕΟΤ (σύνολο 14). Ακολουθεί το σκεπτικό της δημιουργίας των Ξενία, τα οποία παρουσιάζονται ως το βασικό μέλημα του Οργανισμού από το 1951 που ιδρύθηκε. Είναι το αποτέλεσμα της προσπάθειάς του να δημιουργήσει ξενοδοχειακές μονάδες σε περιοχές που δεν τολμούσε να επενδύσει το ιδιωτικό κεφάλαιο και ταυτόχρονα να ανεβάσει το επίπεδο των Ελληνικών ξενοδοχείων στο επίπεδο των

Ξενοδοχείων Διεθνούς τύπου[61]. Το άρθρο συνεχίζει αναλύοντας ότι μέχρι το τέλος του 1964 ο ΕΟΤ έχει ολοκληρώσει 51 ξενοδοχεία (Hotels), 8 Motels, 9 τουριστικά περίπτερα (Pavilions), 4 ξενώνες σε οδικούς άξονες[62] (Highway Hostels), εννοεί τους Οδικούς Σταθμούς που είχαν και κλίνες για διανυκτέρευση (βλ. πιο πάνω περί Οδικών Σταθμών με κλίνες), 3 πανδοχεία[63] (Inns), 20 τουριστικά περίπτερα χωρίς καταλύματα διανυκτέρευσης (Pavilions without overnight accommodation) και 6 εστιατόρια (Restaurants). Τέλος, απαριθμούνται άλλα τουριστικά προγράμματα του ΕΟΤ (1) για την ανάπτυξη της ιστιοπλοΐας, (2) για την ανάπτυξη των χερσαίων εκδρομών, (3) για την ανάπτυξη των θαλάσσιων εκδρομών, (4) για την ανάπτυξη των θαλάσσιων συγκοινωνιών (Ελλάδας-Ιταλίας), (5) για τη θεσμοθέτηση Φεστιβάλ και (6) για τις εγκαταστάσεις του γκολφ στη Γλυφάδα.

Ανάμεσα στον κατάλογο των Ξενία και στο άρθρο υπάρχουν κάποιες ανακολουθίες. Τα ξενοδοχεία και στα δύο είναι 51 στο σύνολο (ο κατάλογος παραθέτει 41 Xenia, 8 Hotels και 2 Bungalows, σύνολο 51). Τα πανδοχεία (Inns) από 3 στο άρθρο αυξάνονται σε 5 στον κατάλογο. Τα Motels γίνονται μια κατηγορία με τα Highway Hostels (8 Motels + 4 Highway Hostels). Τα Τουριστικά Περίπτερα με καταλύματα διανυκτέρευσης δεν υπάρχουν ως ιδιαίτερη κατηγορία στον κατάλογο.

Τα πράγματα περιπλέκονται ακόμη περισσότερο αν συγκρίνουμε τις πληροφορίες του καταλόγου με τα τεκμήρια που έχουμε από το Πρακτικά του ΔΣ του ΕΟΤ. Στα ξενοδοχεία Ξενία περιλαμβάνεται και το ξενοδοχείο της Πάρνηθας πρώην Σανατόριο που δεν είναι νέο κτίριο. Στον τύπο Πανδοχεία περιλαμβάνεται το Τουριστικό Περίπτερό της Φαιστού (με κλίνες διανυκτέρευσης) που κτίστηκε προ του 1951 και αργότερα ο ΕΟΤ πρόσθεσε 2 κλίνες. Στον ίδιο τύπο αναφέρεται ο ξενώνας της Μονής του Οσίου Λουκά, ο οποίος επίσης έχει γίνει προ του 1951, ταυτόχρονα όμως αποκρύπτονται οι 2 ξενώνες των Μετεώρων της Μονής Βαρλαάμ και της Μονής Μεταμορφώσεως, επειδή η λειτουργία τους απέτυχε παταγωδώς (όπως έχουμε ήδη περιγράψει). Πιθανώς ο τύπος πανδοχεία να αφορά καταλύματα που δεν έκτισε ο ίδιος ο ΕΟΤ, δηλαδή που είτε ανεγέρθηκαν υπό την εποπτεία της ΓΓΤ είτε είναι προπολεμικά είτε κατασκευάστηκαν από άλλους φορείς (π.χ. Περιηγητική Λέσχη). Στον κατάλογο δεν αναφέρονται σημαντικά καταλύματα, όπως οι ξενώνες Επιδαύρου (που χρησιμοποιήθηκαν και για τη διαμονή τουριστών, όπως περιγράφει ο Α. Κωνσταντινίδης) ή άλλα Τουριστικά Περίπτερα που διαθέτουν κλίνες. Τέλος, δεν περιλαμβάνονται τα προπολεμικά καταλύματα της Ρόδου.

ΕΙΚ.15

ΔΙΑΦΗΜΙΣΗ ΤΩΝ ΞΕΝΙΑ.

Ο κατάλογος των Αρχείων του ΕΟΤ/ Στον ΕΟΤ, και συγκεκριμένα στο Αρχείο Μελετών, υπάρχει το *Αλφαβητικό ευρετήριο των μελετών του ΕΟΤ*, που περιλαμβάνει όλα τα έργα από το 1951 έως και σήμερα. Δυστυχώς, ο κατάλογος αυτός δεν έχει πληροφορίες για το χρόνο μελέτης του κάθε έργου. Σε κάποια σημειώνεται ο Αρχιτέκτονας της μελέτης ή άλλες διάσπαρτες πληροφορίες, όπως ότι πρόκειται για προσθήκη, για Ξενία, για ανακαίνιση κτιρίου, οι οποίες όμως δεν είναι πάντα ορθές.

Στο ίδιο Αρχείο βρίσκονται τα *Βιβλία αρίθμησης έργων του ΕΟΤ*, που περιέχουν με αύξοντα αριθμό[64] τα έργα του Οργανισμού από το 1951. Πρόκειται για έναν κατάλογο που απαριθμεί κατά χρονολογική σειρά όλες τις μελέτες, με τον τίτλο κάθε μίας και τον αριθμό των σχεδίων που περιέχει (τοπογραφικά, αρχιτεκτονικά, στατικά, μηχανολογικά κ.ά.). Δυστυχώς, ούτε εδώ αναγράφεται η χρονολογία εκπόνησης της μελέτης. Ενδεικτικά αναφέρουμε τους αριθμούς των μελετών των πρώτων Ξενία που προγραμματίστηκαν από τον ΕΟΤ: το Ξενία Ναυπλίου «Αμφιτρύων» (Κ. Κραντονέλλης) είναι η υπ' αριθμόν 5 μελέτη, το Ξενία Δελφών (Δ. Πικιώνης) είναι η υπ' αριθμόν 20 μελέτη και το «Λητώ» στη Μύκονο (Π. Βασιλειάδης) η υπ' αριθμόν 21 μελέτη[65].

Ο Κατάλογος της Εταιρείας Ακινήτων Δημοσίου (ΕΤ.Α.Δ.) Α.Ε./ Η ΕΤΑΔ, πρώην ΕΤΑ (Ελληνικά Τουριστικά Ακίνητα), είναι ανώνυμη εταιρεία με μοναδικό μέτοχο το Ελληνικό Δημόσιο[66]. Με τον Ν.2837/2000 περιήλθε στη διοίκηση και διαχείρισή της το σύνολο των περιουσιακών στοιχείων του ΕΟΤ. Σκοπός της είναι η αξιοποίηση της δημόσιας ακίνητης τουριστικής περιουσίας και των τουριστικών επιχειρήσεων του δημοσίου.

Στην ιστοσελίδα του Οργανισμού υπάρχει δυναμικός κατάλογος και ηλεκτρονικός χάρτης που έχει όλα τα ακίνητα (περίπου 355 ακίνητα) δικαιοδοσίας του ΕΟΤ: ξενοδοχεία, τουριστικά περίπτερα, camping, χιονοδρομικά κέντρα, μουσεία, σπήλαια, ιαματικές πηγές, μαρίνες, αθλητικές εγκαταστάσεις, γήπεδα γκολφ, εκτάσεις γης κ.ά. χωρίς άλλες πληροφορίες (όπως για το εμβαδό των εκτάσεων ή τη δυναμικότητα των ξενοδοχείων ή τη σημερινή τους κατάσταση).

Ο κατάλογος των έργων/ Στο Παράρτημα υπάρχει αναλυτικός κατάλογος των κτιριακών έργων του Οργανισμού. Δημιουργήθηκε με συλλογή πληροφοριών από τους υπάρχοντες καταλόγους των έργων, τη βιβλιογραφία και από έγκυρες πηγές όπως το περιοδικό *Αρχιτεκτονική*, τα *Πρακτικά του ΔΣ του ΕΟΤ* έως το τέλος του 1962 και τα Αρχεία του ΕΟΤ. Ο κατάλογος περιέχει τα εξής στοιχεία: τον γενικό τίτλο του κάθε έργου, τη θέση στην οποία βρίσκεται, το μελετητή αρχιτέκτονα (σε κάποιες περιπτώσεις υπάρχουν πληροφορίες για τους λοιπούς συντελεστές, δηλαδή τους μηχανικούς, τους επιβλέποντες ή τους εργολάβους), τον τύπο του κτιρίου, τον χρόνο ολοκλήρωσης της κάθε μελέτης κατά προσέγγιση (άλλοτε ο χρόνος που μεσολαβεί μεταξύ μελέτης και κατασκευής είναι ελάχιστος και άλλοτε μεσολαβεί ακόμη και 10ετία). Στις γενικές πληροφορίες αναφέρεται η τάξη και η δυναμικότητα του κάθε καταλύματος, η γειτνίαση με κάποιον αρχαιολογικό χώρο, οι ιδιαιτερότητες που μπορεί να έχει ένα έργο κ.ά. Εργα για τα οποία δεν έχουμε επαρκώς τεκμηριωμένες πληροφορίες για το αν έγιναν από τον ΕΟΤ, από ιδιώτες ή από άλλους φορείς, για το αν ολοκληρώθηκαν κ.ά. παρατίθενται σε λίστες στο τέλος του καταλόγου. Από τον κατάλογο εξαιρούνται τα έργα σε Ιαματικές Πηγές, ως έργα που αφορούν τον εσωτερικό τουρισμό, τα έργα Ρόδου, ως έργα που έγιναν πριν το 1951, και οι εγκαταστάσεις camping. Ο κατάλογος αυτός μελλοντικά διαρκώς θα εμπλουτίζεται.

Ευχαριστίες//

Ευχαριστώ ιδιαιτέρως την κ. Αλεξάνδρα Μονεμβαστίου Καθηγήτρια του ΕΜΠ και επιβλέπουσα της Διδακτορικής μου διατριβής και τον κ. Παναγιώτη Τουρνικιώτη Καθηγητή του ΕΜΠ και Επιστημονικό Υπεύθυνο του ΠΕΒΕ 2010.

Επίσης πολλές ευχαριστίες στον Ελληνικό Οργανισμό Τουρισμού και ειδικότερα: στον Αρχιτέκτονα κ. Αλέξανδρο Χατζηδάκη (πρώην Διευθυντή του Τμήματος Τουριστικών Εγκαταστάσεων του ΕΟΤ), στην Αρχιτέκτονα κ. Μαρία Μάρακα (Διευθύντρια του Τμήματος Τουριστικών Εγκαταστάσεων του ΕΟΤ), στον Μηχανολόγο Μηχανικό κ. Σπήλιο Σπηλιωτόπουλο (Προϊστάμενο του Τμήματος Τεχνικών Υπηρεσιών), στον κ. Γιώργο Κολέτσο (πρώην Γενικό Γραμματέα του ΕΟΤ), στον κ. Πάνο Λειβαδά (Γενικό Γραμματέα του ΕΟΤ), στον κ. Κωνσταντίνο Ζήκο (πρώην Πρόεδρο του ΕΟΤ), στον κ. Χρήστο Πάλλη (Πρόεδρο του ΕΟΤ), στην κ. Αθηνά Σπακουρή (πρώην Διευθύντρια της Διεύθυνσης Διοικητικού), στον κ. Πολύκαρπο Ευσταθίου (Διευθυντή της Διεύθυνσης Διοικητικού). Ομοίως ευχαριστώ πολύ την κ. Θέμιδα Παναγιωτοπούλου και την κ. Αννα Βασιλειάδου (Γραμματείς του ΔΣ του ΕΟΤ), τον κ. Κώστα Μπλάνα (υπεύθυνο του Αρχείου Σχεδίων του ΕΟΤ), τον κ. Χρήστο Κάντζα (Προϊστάμενο της Κεντρικής Αποθήκη του ΕΟΤ) για την αμέριστη συνδρομή τους στο έργο μας. Επίσης την κ. Δέσποινα Ξυλούρη και την κ. Μαρία Κανακοπούλου (Γραμματείς

του Γενικού Γραμματέα του ΕΟΤ) και την κ. Βασιλεία Χρηστίδου (Γραμματέα του Προέδρου του ΕΟΤ).

Τέλος, ευχαριστώ πολύ όλους τους φίλους μου αρχιτέκτονες και μηχανικούς για τις πολύτιμες σκέψεις τους και τις χρήσιμες παρατηρήσεις τους.

Αρχεία-Βιβλιογραφία-Πηγές//

Βασική Βιβλιογραφία/

Αρχιτεκτονική, περιοδικό για την Αρχιτεκτονική στην Ελλάδα, 1957-1971

Ελληνική Νομοθεσία που αφορά τον Τουρισμό

Δημήτρης Πικιώνης 1887-1968, εκδόσεις Μουσείο Μπενάκη, Αθήνα 2010

Ελληνική Τουριστική Αφίσα, έκδοση ΕΟΤ, 2007

Καρδαμίτση-Αδάμη Μάρω, Ο Αρχιτέκτων Κλέων Κραντονέλλης, εκδόσεις Μουσείο Μπενάκη, Αθήνα 2009

Καρδαμίτση-Αδάμη Μάρω, Ο Κόσμος του Εμμανουήλ Βουρέκα, εκδόσεις Μουσείο Μπενάκη, εκδόσεις Μέλισσα, Αθήνα 2012

Κωνσταντινίδης Αρης, Μελέτες και κατασκευές, εκδόσεις Αγρα, Αθήνα 1992

Κωνσταντινίδης Αρης, Εμπειρίες και περιστατικά, μια αυτοβιογραφική διήγηση, Τόμος Ι, εκδόσεις Εστία, Αθήνα 1992

Κωνσταντινίδης Αρης, Για την αρχιτεκτονική, εκδόσεις Αγρα, Αθήνα 2004

Μαρμαράς Εμμανουήλ, Το ξενοδοχείο Mont Parnes. Μια αρχιτεκτονική ορεινή ιστορία, εκδόσεις Κέρκυρα, Αθηνά 2007

Σακελλαρίου Ελισάβετ, Π. Α. Σακελλάριος Αρχιτέκτων, Ποταμός, Αθήνα 2006

Φιλιππίδης Δημήτρης, Πέντε δοκίμια για τον Αρη Κωνσταντινίδη, εκδόσεις Libro, Αθήνα 1997

Σφαέλλος Χαράλαμπος, Αρχιτεκτονική - Ανάπτυξη, εκδόσεις Μουσείο Μπενάκη, Αθήνα 2002

Γενική Βιβλιογραφία/

Αρχιτέκτονες, δελτίο Συλλόγου Αρχιτεκτόνων

Αρχιτεκτονικά Θέματα & *Θέματα Χώρου και Τεχνών*, επιστημονικά περιοδικά για την αρχιτεκτονική

Ενημερωτικό Δελτίο ΤΕΕ, περιοδικό Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδος

Αίσωπος Γ. & Σημαιοφορίδης Γ., Landscapes of Modernization, Greek architecture 1960s and 1990s, Metropolitan press, Athens 1999

Δουμάνης Ορέστης, Μεταπολεμική Αρχιτεκτονική στην Ελλάδα, εκδόσεις Αρχιτεκτονικών θεμάτων, Αθήνα 1984

Φιλιππίδης Δημήτρης, Νεοελληνική Αρχιτεκτονική, εκδ. Μέλισσα, Αθήνα 1984

Φιλιππίδης Δημήτρης, Ανθολογία κειμένων ελληνικής αρχιτεκτονικής 1925-2002, εκδόσεις Μέλισσα, Αθήνα 2006

Βασικά Αρχεία-Πηγές/

Πρακτικά Διοικητικού Συμβουλίου του ΕΟΤ, έτη: 1951-1962

Αρχείο Σχεδίων των Εργων του ΕΟΤ

Κεντρ. Αποθήκη ΕΟΤ – Αρχείο φακέλων των έργων στη φάση της κατασκευής

Φωτογραφικό Αρχείο Μουσείου Μπενάκη

Αρχείο του δημοσιογράφου Γιάννη Παράσχου

Πηγές internet/

Διαδικτυακή εγκυκλοπαίδεια: el.wikipedia.org, www.wikipedia.org

Διαδικτυακή πύλη: www.culture2000.tee.gr

Γενικά Αρχεία

Εθνική Βιβλιοθήκη της Ελλάδος, Ψηφιακές Συλλογές Εθνικών Εφημερίδων: *Ελευθερία*, *Εμπρός*: www.nlg.gr/dlefimerides.htm

Εθνικό Οπτικοακουστικό Αρχείο - Ηλεκτρονικό Αρχείο: Ταινίες Επικαίρων www.avarchive.gr

Αρχείο ΕΡΤ - Ηλεκτρονικό Αρχείο: Ταινιοθήκη Τηλεόρασης, Αρχείο Ειδήσεων Τηλεόρασης www.ert-archives.gr

Παράρτημα// Πρόγραμμα Ξενία: κατάλογος έργων ΕΟΤ

Τουριστικές εγκαταστάσεις με κλίνες					
α/α	Εργο-Τόπος	Τύπος	Συντελεστές	Ετος	Πληροφορίες
1	Ξενία Ανδρίτσαινας	Ξενοδοχείο	Αρχιτέκτονας: Διαλεισμά Αικατερίνη	1959	Κατηγορία Β'. 30 κλίνες. Κοντά στον αρχαιολογικό χώρο Βάσσες στη Φιγάλεια (Ναός Επικουρείου Απόλλωνα).
2	Ξενία Ανδρου 'Τρίτων'	Ξενοδοχείο	Αρχιτέκτονας: Κωνσταντινίδης Αρης	1958	Κατηγορία Β'. 44 κλίνες. Το οικόπεδο δωρίστηκε από το Εμπειρίκειο Γηροκομείο & Νοσοκομείο Ανδρου και την Οικοκυρική Σχολή Απόρων Κορασίδων Ανδρου). Το έργο αρχικά (1956) ανατέθηκε από την οικογένεια Εμπειρίκου στον Αντώνη Κριεζή. Ο ΕΟΤ απέρριψε την πρόταση και το ανέθεσε στον Α. Κωνσταντινίδη. Είναι το 1ο έργο του στον ΕΟΤ.
3	Ξενία Αράχωβας	Ξενοδοχείο			
4	Ξενία Αρτας	Ξενοδοχείο	Αρχιτέκτονας: Ζήβας Διονύσιος Στατικά: Θεοδοσίου Γ. ΠΜ Ηλεκτρομηχανολογικά: Παπαϊωάννου Δ. Εργολάβοι: Ραϊσης Μ. ΠΜ & Μπάρδας Ε. ΜΜ	1958	Κατηγορία Β'. 40 κλίνες. Εντός του βυζαντινού Φρουρίου Αρτας. Στη θέση των παλαιών φυλακών. Εντός του φρουρίου υπάρχει και εκκλησάκι σχεδιασμένο από τον ίδιο αρχιτέκτονα.
5	Ξενοδοχείο στο Βαθύ Ιθάκης	Ξενοδοχείο		1959	Κατηγορία Β'. 25 κλίνες. Δεν πραγματοποιήθηκε.
6	Ξενία Βόλου με πλαζ	Ξενοδοχείο	Αρχιτέκτονας: Σταμάτης Κώστας Ηλεκτρομηχανολογικά: Κοτσιανάς Φ.	1958	Κατηγορία Β'. 84 κλίνες. Εντός πόλεως. Με μια παραλία αποκλειστικά για τους ένοικους και παραλία για κοινό για την εξυπηρέτηση 800-1200 ατόμων ημερησίως.
7	Ξενία Δελφών 'Δελφοί' Επέκταση Ξενία Δελφών	Ξενοδοχείο	Αρχιτέκτονας: Πικιώνης Δημήτριος Συνεργάτης: Παπαγεωργίου-Βενετάς Αλέξανδρος Εργολάβος: ΑΕ Κύκλος Επιβλέπων: Ζέρβας Δημήτριος	1951 1955	Κατηγορία Α'. 55 κλίνες. Εστιατόριο Α' κατηγορίας. Ενα από τα 4 πρώτα Ξενία του ΕΟΤ. Το 1955 γίνεται προσθήκη με τον ίδιο αρχιτέκτονα.
8	Ξενία Δράμας	Ξενοδοχείο	Αρχιτέκτονας: Σταμάτης Κώστας Στατικά: Παυλάτος Δημήτρης ΠΜ Ηλεκτρομηχανολογικά: Γαλιαστάτος Γεράσιμος ΜΜ Εργολάβος: Δάλλας Γεώργιος	1961 1979	Κατηγορία Β'. 44 κλίνες. Εντός πόλεως. Με την προσθήκη του 1979 οι κλίνες γίνονται 88.
9	Ξενία Εδέσσης	Ξενοδοχείο	Αρχιτέκτονας: Ρίζος Ιάσων Εργολάβος: Προβελέγγιος Αριστομένης	1961	Κατηγορία Β'. 40 κλίνες. Εντός πόλεως.
10	Ξενία Ζακύνθου των 'Ανθέων' ('Des Fleurs')	Ξενοδοχείο	Αρχιτέκτονες: Βασιλειάδης Προκόπης, Βουρέκας Εμμανουήλ & Σακελλάριος Περικλής Γεωργιάδης Αντώνης (;) Επιβλέπων: Μαρκουλίδης	1955	Κατηγορία Β'. 42 κλίνες. Αντισεισμική κατασκευή. Οπως και το Ξενία Αργοστολίου προγραμματίστηκε αρχικά για τη στέγαση του προσωπικού που θα απασχολούνταν για την ανοικοδόμηση του νησιού μετά τον καταστροφικό σεισμό στο Ιόνιο το 1953.
11	Ξενία Ηρακλείου	Ξενοδοχείο	Αρχιτέκτονας: Νικολετόπουλος Γιώργος Στατικά: Πουρνάρας Γεώργιος Ηλεκτρομηχανολογικά: Καβουνίδης Χρυσόστομος Εργολάβος: Μεταξάς Νικόλαος	1961	Κατηγορία Α'. 99 κλίνες. Εντός πόλεως. Εχει κατεδαφιστεί.

Τουριστικές εγκαταστάσεις με κλίνες					
α/α	Εργο-Τόπος	Τύπος	Συντελεστές	Ετος	Πληροφορίες
12	Ξενία Θάσου Λιμένα 'Αλκυών'	Ξενοδοχείο	Αρχιτέκτονας: Σφαέλλος Χαράλαμπος Συνεργάτες: Σπανός Κώστας & Σουφλή-Σπανού Ελένη Επιβλέπων: Οικονόμου Α. Εργολάβος: Τσαβαχίδης Θεόδωρος	1956	Κατηγορία Β'. 42 κλίνες. Κόστος 3.930.000 δρχ με ύδρευση και διαμόρφωση εξωτερικού χώρου 89.000 δρχ/κλίνη. Διαρθρώνεται σε 3 επίπεδα. Κοντά στο ξενοδοχείο έχουν διαμορφωθεί εγκαταστάσεις για λουόμενους.
13	Ξενία Ιωαννίνων	Ξενοδοχείο	Αρχιτέκτονας: Βώκος Φίλιππος Εργολάβος: Δομικά Εργα ΑΕ	1958	Κατηγορία Α'. 100 κλίνες. Εντός πόλεως. Εχει κατεδαφιστεί. Ο ΕΟΤ συνεργάζεται με το Αδελφάτο Δημοτικό Νοσοκομείο Ιωαννίνων η 'Αγάπη'. Βρίσκεται σε ύψωμα με θέα τη λίμνη των Ιωαννίνων.
14	Ξενία Καρπενησίου	Ξενοδοχείο	Αρχιτέκτονας: Βώκος Φίλιππος Εργολάβος: Μητσοτάκης Στυλιανός	1959	Κατηγορία Β'. 34 κλίνες. Εντός πόλεως. Το οικόπεδο δωρίζεται από τον Δήμο.
15	Ξενία Καστανιάς στην Ορεινή Κορινθία	Ξενοδοχείο	Αρχιτέκτονας: Μπίτσιος Κώστας	1960	Κατηγορία Β'. 28 κλίνες. Εστιατόριο Α' κατηγορίας. Ο ΕΟΤ επιχορήγησε την ΟΕΣΕ (Ομοσπονδία Εκδρομικών Σωματείων Ελλάδος) για την ανέγερσή του σε γήπεδο του Δασαρχείου Κορινθίας. Η ΟΕΣΕ αδυνατώντας να αποπερατώσει τον ξενώνα τον δωρίζει στον ΕΟΤ. Ο Οργανισμός αποφασίζει προσθήκη με τον ίδιο αρχιτέκτονα.
16	Ξενία Καστοριάς 'της Λίμνης' 'du Lac'	Ξενοδοχείο	Αρχιτέκτονας: Σφαέλλος Χαράλαμπος Συνεργάτης: Ζαγορησίου Μαρίκα Επιβλέπων: Χατζηδάκης Γεώργιος Εργολάβος: Αλαφούζος Ακύλλας	1951 1954	Κατηγορία Α'. 48 κλίνες. Εντός πόλεως. Το οικόπεδο δωρίζεται από τον Δήμο. Ενα από τα 4 πρώτα Ξενία που προγραμματίζει ο ΕΟΤ. Αρχικά προγραμματίζεται το 1951 να χρηματοδοτηθεί από το Σχέδιο Μάρσαλ, όμως η Αμερικανική Αποστολή απορρίπτει το έργο. Το 1954 δημοπρατείται το έργο μετά από τροποποιήσεις των σχεδίων.
17	Ξενία Κεφαλλονιάς 'Αίνος' στο Αργοστόλι	Ξενοδοχείο	Αρχιτέκτονας: Σφαέλλος Χαράλαμπος Συνεργάτες: Σπανός Κώστας & Ζαγορησίου Μαρίκα Επιβλέπων: Ζέρβας Δημήτριος	1955	Κατηγορία Β'. 34 κλίνες. Το 10 της νέας σειράς ξενοδοχείων Β' κατηγορίας. Προγραμματίστηκε αρχικά για τη στέγαση του προσωπικού που θα απασχολούνταν για την ανοικοδόμηση του νησιού μετά τον καταστροφικό σείσιμο στο Ιόνιο το 1953.
18	Ξενοδοχείο 'Corfu Palace' στον κόλπο της Γαρίτσας στην Κέρκυρα	Ξενοδοχείο	Αρχιτέκτονας: Σακελλάριος Περικλής	1953-58 1961 1971-72 1981	114 κλίνες. Η ανέγερση ξεκίνησε από επιχειρηματίες, μέσω δανειοδότησης από τα Αμερικανικά Κεφάλαια. Το οικόπεδο παραχωρήθηκε από τον Δήμο, που συμμετείχε στην εταιρία. Το 1953 λόγω κακοδιαχείρισης από την πλευρά των επιχειρηματιών και της υποτίμηση της δρχ (που προκάλεσε τον διπλασιασμό της οφειλής του δανείου), η εταιρία πτώχευσε. Το ημιτελές ξενοδοχείο εξαγοράστηκε από τον ΟΧΟΑ (Τράπεζα Οργανώσεως και Χρηματοδοτήσεως Οικονομικής Ανάπτυξης). Ο ΕΟΤ αναλαμβάνει να αποπερατώσει το ξενοδοχείο και το αναθέτει στον Σύμβουλο Π. Σακελλάριο που έχει καταγωγή από το νησί. Το 1961 γίνεται προσθήκη ορόφου στην πτέρυγα των δωματίων. Ακολουθούν ανακαινίσεις με τον ίδιο αρχιτέκτονα.
19	Ξενία Κέρκυρας στη θέση Κανόνι και εστιατόριο	Ξενοδοχείο	Αρχιτέκτονας: Σφαέλλος Χαράλαμπος Εργολάβος: Δομήτωρ ΑΤΕ	1958	Κατηγορία Β'. 100 κλίνες. Κατεδαφίζεται λίγο μετά την αγορά του το 1965, από τον νέο ιδιοκτήτη Χαράλαμπο Τσαούσογλου, που στη θέση του κτίζει το Hilton Κέρκυρας.
20	Ξενία Κοζάνης	Ξενοδοχείο	Αρχιτέκτονας: Νικολετόπουλος Γιώργος	1963-65	Κατηγορία Β', 56 κλίνες. Εντός πόλεως. Κοντά σε Εθνική οδό.

Τουριστικές εγκαταστάσεις με κλίνες					
α/α	Εργο-Τόπος	Τύπος	Συντελεστές	Ετος	Πληροφορίες
21	Ξενία Κομοτηνής	Ξενοδοχείο	Αρχιτέκτονας: Ζήβας Διονύσιος Στατικά: Παπαναστασίου Αναστάσιος ΠΜ Ηλεκτρομηχανολογικά: Σταβοσκιάδης Λεωνίδας ΜΗ	1961	Κατηγορία Β'. 46 κλίνες. Εντός πόλεως.
22	Ξενία στην Κω	Ξενοδοχείο	Αρχιτέκτονας: Βώκος Φίλιππος	1959	Κατηγορία Β'. 56 κλίνες. Ανοικτοί διάδρομοι προς τα υπνοδωμάτια και μεγάλος αριθμός των βεραντών με θέα προς τη θάλασσα.
23	Grand Resort Λαγονήσι & bungalows	Ξενοδοχείο	Αρχιτέκτονες: Τσολάκης Πάνος & Ζάννος Αλέκος	1960-62	Κατηγορία Β'. 142 κλίνες. Με bungalows. Κατηγορία Β'. 296 κλίνες.
24	Ξενία Λαμίας	Ξενοδοχείο	Αρχιτέκτονας: Βασιλακάκης Ι.	1961	Κατηγορία Β'. 40 κλίνες. Στα πρακτικά του ΔΣ του ΕΟΤ γίνεται μεγάλη συζήτηση για τη θέση του ξενοδοχείου. Επιλέγεται εντός πόλεως. Δεν πραγματοποιείται. Το Ξενία Υπάτης είναι κοντά στη Λαμία.
25	Ξενία Λευκάδας	Ξενοδοχείο			Εντός πόλεως.
26	Ξενία Μεθώνης	Ξενοδοχείο		1962	Σε άμεση επαφή με αρχαιολογικό χώρο, οχυρό. Το 1960 η ΤΥ εκπονεί σχέδια για την ανέγερση τουριστικού περιπτέρου εντός του φρουρίου. Ο ΕΟΤ θεωρεί πως η τουριστική κίνηση στην περιοχή καλύπτεται από το Ξενία Πύλου. Κατόπιν πιέσεων από τοπικούς παράγοντες αποφασίζεται να γίνει νέο ξενοδοχείο κοντά στο οχυρό.
27	Ξενοδοχείο 'Λητώ' στη Μύκονο (Ι)	Ξενοδοχείο	Αρχιτέκτονας: Βασιλειάδης Προκόπης Επιβλέπων: Γεωργιάδης Αντώνης Εργολάβος: Σαρλής Βασίλειος	1951	Κατηγορία Α'. 48 κλίνες. Εστιατόριο πολυτελείας. Ενα από τα 4 πρώτα Ξενία του ΕΟΤ. Κοντά στο λιμάνι, σε θέση με θέα, προστατευμένη από τους ανέμους. Το κτίριο αναπτύσσεται σε 4 στάθμες. Υπάρχει πτέρυγα 7 δωματίων που προορίζεται και για χειμερινή διαμονή.
28	Ξενία Μυκόνου (ΙΙ)	Ξενοδοχείο	Αρχιτέκτονας: Κωνσταντινίδης Αρης Εργολάβος: Τεχνική ΑΕ	1958-60	Κατηγορία Β'. 93 κλίνες. Εστιατόριο Α' κατηγορίας. Το 1958 επιλέγεται το οικόπεδο καθ' υπόδειξη του Α. Κωνσταντινίδη. Ο ΕΟΤ για την υδροδότηση του ξενοδοχείου αγοράζει την πηγή 'Αναβλούσα' και κατασκευάζει υδραγωγείο.
29	Ξενία Μυτιλήνης	Ξενοδοχείο	Αρχιτέκτονας: Αντωνιάδης Ιωάννης (;) Εργολάβος: Οικονόμου Σπύρος	1961-62	Κατηγορία Β'. 72 κλίνες. Σήμερα στεγάζει το Τμήμα Περιβάλλοντος του Πανεπιστήμιου Αιγαίου. Βρίσκεται στην περιοχή Ακλειδι.
30	Ξενία Νάουσας στο Σέλι στο όρος Βέρμιο (;)	Ξενοδοχείο	Αρχιτέκτονας: Ζήβας Διονύσιος		40 κλίνες. Κοντά στο Χιονοδρομικό Κέντρο 3-5 πηγάδια στο Σέλι του νομού Ημαθίας. Το πρώτο που λειτούργησε στην Ελλάδα το 1934, όταν οργανώθηκαν οι πρώτοι Πανελλήνιοι αγώνες χιονοδρομίας. Ο Δ. Ζήβας το αναλαμβάνει ως ιδιώτης αρχιτέκτονας.
31	Ξενία Ναυπάκτου 'Ευδοκία'	Ξενοδοχείο	Αρχιτέκτονας: Μανουηλίδης Παναγής Εργολάβος: Τζάκος Ε. Κηποτεχνική Μελέτη: Βαζάκας Δ.	1966-76	96 κλίνες. Εντός Πόλεως. Το οικόπεδο δωρίζεται από τον πολιτικό και ευεργέτη της περιοχής Γεώργιο Αθανασιάδη-Νόβα. Σχεδιάζεται το 1966. Η κατασκευή αρχίζει 1976 και το κτήριο ολοκληρώνεται το 1979.
32	Ξενία Ναυπλίου (Ι) 'Αμφιτρύων' Επέκταση Ξενία Ναυπλίου	Ξενοδοχείο	Αρχιτέκτονας: Κραντονέλλης Κλέων Επιβλέπων Μαυρόπουλος Ευμένης Εργολάβος: Οικονόμου Σπύρος Εργολάβος προσθήκης: Ονουφριάδης Οδυσσέας Κηποτεχνική Μελέτη: Τσαούσης Σπύρος	1951 1956	Κατηγορία Α'. Αρχικά 25 κλίνες. Το 1956 επεκτάθηκε σε 55. Εντός Πόλεως. Ενα από τα 4 πρώτα Ξενία του ΕΟΤ.

Τουριστικές εγκαταστάσεις με κλίνες					
α/α	Εργο-Τόπος	Τύπος	Συντελεστές	Ετος	Πληροφορίες
33	Ξενία Ακροναυπλίας (Ναύπλιο ΙΙ)	Ξενοδοχείο	Αρχιτέκτονας: Τριανταφυλλίδης Ιωάννης Ηλεκτρομηχανολογικά: Γαλιατσάτος Εργολάβος: Ελληνικά Τεχνικά Εργα ΑΕ	1958	Κατηγορία Β΄. 98 κλίνες. Πάνω σε μεσαιωνικό φρούριο. Η μελέτη των εσωτερικών επίπλων, όπως χαλιά, κουρτίνες, φωτιστικά σώματα, διακοσμητικά πλακίδια και άλλα έγινε από τον αρχιτέκτονα. Κοσμείται από έργα των ζωγράφων Βάσω Κατράκη, Ιρις Λογοθετοπούλου και του γλύπτης Κλουβάτου.
34	Ναυπλία Παλλάς (Nafplia Palace) Ναύπλιο ΙΙΙ	Ξενοδοχείο	Αρχιτέκτονας: Παπαγιάννης Θύμιος & Συνεργάτες	1970-75	
35	Ξενία Ξάνθης	Ξενοδοχείο	Αρχιτέκτονας: Νικολετόπουλος Γιώργος	1964	Κατηγορία Α΄. 43 κλίνες. Εντός Πόλεως. Σήμερα είναι το ξενοδοχείο Elisso Xenia Hotel Du Nord.
36	Ξενοδοχείο Ολυμπίας ΣΠΑΠ Προσθήκη νέας πτέρυγας	Ξενοδοχείο προσθήκη πτέρυγας	Αρχιτέκτονας: Διαλεισμά Αικατερίνη	Προ 1951 1957	Κατηγορία Α΄. 84 κλίνες. Το ξενοδοχείο οικοδομήθηκε στις αρχές του 20ου αιώνα. Το 1951 ο ΕΟΤ δανειοδοτεί την ανακαίνισή του. Το 1957 γίνεται προσθήκη νέας πτέρυγας (40 κλίνες).
37	Ξενία Πάργας	Ξενοδοχείο	Αρχιτέκτονες: Στάρα Αλίκη & Τσαρμακλή Εφη Εργολάβος: Καλατζόπουλος Κωνσταντίνος	1960-62	Κατηγορία Β΄. 25 κλίνες. Το οικόπεδο διατίθεται από κληροδότημα. Το 1962 γίνεται προσθήκη που έχει προβλεφθεί στην αρχική μελέτη.
38	Mont Parnes ξενοδοχείο στην Πάρνηθα Διασκευή σε Καζίνο	Ξενοδοχείο	Αρχιτέκτονας (1959): Μυλωνάς Παύλος Εργολάβος: Αλαφούζος Αριστείδης Αρχιτέκτονας (1971): Σκρουμπέλος Ηλίας	1959 1971	Κατηγορία ΑΑ΄. 83 κλίνες. Αποτελεί το πιλοτικό πρόγραμμα για την ανάπτυξη του Ορεινού Τουρισμού της Κυβέρνησης Καραμανλή. Ο ΕΟΤ ήταν αντίθετος με την αξιοποίηση της Πάρνηθας. Το 1971 έγινε Καζίνο. Το 1972 κατασκευάστηκε το téléférique.
39	Ανακαίνιση ξενοδοχείου 'Πάρνης' στην Αγία Τριάδα Πάρνηθας	Ξενοδοχείο	Αρχιτέκτονας: ΣτάικοςΣπύρος	Προ 1951 1960	Κατηγορία Γ΄. 9 κλίνες. Προπολεμικό γνωστό και ως ξενοδοχείο 'Μάνου' επειδή το διαχειρίζεται η οικογένεια επί σειρά ετών. Το 1960 ανακαινίζεται από τον ΕΟΤ.
40	Ξενία Πάρου 'Μελτέμι' στην περιοχή Αγίας Αννης	Ξενοδοχείο	Αρχιτέκτονας: Καψαμπέλης Κωνσταντίνος Επιβλέπων: Σουφλή-Σπανού Ελένη Εργολάβος: Γεωργιάδης Γεώργιος	1955	Κατηγορία Β΄. 44 κλίνες. Η έκταση παραχωρήθηκε από τον Δήμο. Λόγω κλίσης του εδάφους αναπτύχθηκε ως μονώροφο και διώροφο.
41	Ξενία Πάτμου	Ξενοδοχείο	Αρχιτέκτονας: Δάλλας Μιλτιάδης	1960-61	35 δωμάτια, 64 κλίνες (;) Σήμερα είναι το ξενοδοχείο Patmos Aktis.
42	Ξενία Πόρου	Ξενοδοχείο	Αρχιτέκτονας: Κωνσταντινίδης Αρης Στατικά: Κουτσοδημητρόπουλος Δημήτριος Ηλεκτρομηχανολογικά: Γκούλμπαμπας Χαρ.	1961-64	Κατηγορία Β΄. 72 κλίνες. Κοσμείται από γλυπτό του Ζογγολόπουλου.
43	Ξενία Πορταριάς στο Πήλιο	Ξενοδοχείο	Αρχιτέκτονας: Κιτσίκης Κώστας Εργολάβος: Μοναστηριώτης Νικόλαος	1960	Κατηγορία Β΄. 80 κλίνες.
44	Ξενία Πύλου 'Νέστωρ'	Ξενοδοχείο	Επιβλέπων: Χρυσικόπουλος Αναστάσιος Εργολάβος: Δοξόπουλος Θεμιστοκλής	1956	Κατηγορία Β΄. 30 κλίνες. Με το έργο δεν είναι ικανοποιημένος ο Οργανισμός, και σε λειτουργικά θέματα και για λόγω κακοτεχνιών.

Τουριστικές εγκαταστάσεις με κλίνες					
α/α	Εργο-Τόπος	Τύπος	Συντελεστές	Ετος	Πληροφορίες
45	Ξενία Ρεθύμνου	Ξενοδοχείο	Αρχιτέκτονας: Διαλεισμά Αικατερίνη Στατικά: Ηλιάδης Ιωάννης Ηλεκτρομηχανολογικά: Λασκαράτος Επιβλέπων: Τσαχάκης Νικόλαος	1961	Κατηγορία Β'. 30 κλίνες. Εντός πόλεως. Σήμερα είναι φοιτητική εστία.
46	Ξενία Σάμου στο Βαθύ	Ξενοδοχείο	Αρχιτέκτονας: Σταμάτης Κώστας	1958	Κατηγορία Β'. 45 κλίνες. Στη θέση του παλαιού Ηγεμονικού Μεγάρου, στον παραλιακό δρόμο, η πίσω όψη βλέπει στον Δημοτικό Κήπο της πόλεως. Το 1956 ανατίθεται στον αρχιτέκτονα Χριστ. Βλιάμο. Το έργο όμως αναβλήθηκε. Αργότερα ξαναμπαίνει στο πρόγραμμα. Στο ισόγειο υπάρχουν καταστήματα: κουρείο, κομμωτήριο, χώρος για ναυτικό πρακτορείο.
47	Ξενία Σαμοθράκης	Ξενοδοχείο	Αρχιτέκτονες: Stuart M. Shaw (;) Σπανός Κώστας Κουρουνιώτης Μ. (;) Επιβλέπων: Καρατζόγλου Α. ΠΜ (νομομηχανικός) Εργολάβος: Χοχώλης Γεώργιος	Προ 1951 1954	Κατηγορία Β'. 12 κλίνες. Η Αμερικανική Σχολή Κλασικών Σπουδών (αρχαιολόγος Karl Lehmann) ζητά από τον ΕΟΤ να κατασκευάσει ξενώνες για τη στέγαση των αρχαιολόγων. Ο ΕΟΤ κατασκευάζει τους ξενώνες το 1954. Το 1961 προγραμματίζεται επέκταση με αρχιτέκτονα τον Μ. Κουρνιώτη η οποία δεν πραγματοποιείται.
48	Ξενοδοχείο 'Ατλαντίς' στην Σαντορίνη (Θήρα)	Ξενοδοχείο	Αρχιτέκτονας: Βενετσάνος Ι. ΠΜ		Κατηγορία Β' (;). Ο ΕΟΤ το εξαγοράζει το 1961 από το Βασιλικό Εθνικό Ιδρυμα.
49	Ξενία Σερρών 'Χίλια Δένδρα'	Ξενοδοχείο	Αρχιτέκτονας: Σταμάτης Κώστας Στατικά: Κατζουράκης Δημήτριος Ηλεκτρομηχανολογικά: Λασκαράτος Σπυρίδωνας Εργολάβος: Δελενίκας Αιμίλιος	1960	Κατηγορία Β'. 56 κλίνες. Εντός Πόλεως. Σήμερα είναι το ξενοδοχείο Philippos Xenia Hotel.
50	Ξενία Σίφνου στη θέση Πλατύς Γιαλός	Ξενοδοχείο	Αρχιτέκτονας: Παπαγεωργίου-Βενέτας Αλέξανδρος Εργολάβος: Παπαντωνίου Αντώνιος	1961-62	Κατηγορία Β'. 38 κλίνες.
51	Νέα πτέρυγα του ξενοδοχείου 'Soleil' στη Ρόδο (Σχολή Τουριστ. Επαγγελμάτων)	Ξενοδοχείο προσθήκη πτέρυγας	Αρχιτέκτονας: Σταμάτης Κώστας Στατικά: Αμπουσελάμ Παντέλης Ηλεκτρομηχανολογικά: Πάνος Αναστάσιος Εργολάβος: Καραμίντζας	Προ 1951 1960	Κατηγορία Β'. 78 κλίνες. Το ξενοδοχείο 'Ηλιος' ανεγέρθηκε υπό Ιταλοκρατίας. Στέγαζε τη Σχολή Τουριστικών Επαγγελμάτων. Η νέα πτέρυγα εναρμονίζεται με το παλαιό κτίριο όμως διαφέρει από αυτό. Στο υπέδαφος βρέθηκαν αρχαία που τροποποιήσαν την αρχική μελέτη.
52	Ξενία Σκιάθου στις Κουκουναριές	Ξενοδοχείο	Αρχιτέκτονας: Νικολετόπουλος Γιώργος	1963	Κατηγορία Β'. 64 κλίνες. Η μελέτη αρχικά (1960) ανατέθηκε στον Παύλο Μιχαλέα. Το έργο ξεκινά το 1961 με εργολάβο τον Σπ. Οικονόμου. Με την έναρξη των εργασιών το έδαφος κρίνεται ακατάλληλο. Η μελέτη δεν μπορεί να αναπροσαρμοστεί και η νέα μελέτη εκπονείται απόστην ΤΥ.
53	Ξενία Σκοπέλου	Ξενοδοχείο	Αρχιτέκτονας: Βώκος Φίλιππος Εργολάβος: Οικονόμου Σπύρος	1961	Κατηγορία Β'. 44 κλίνες.

Τουριστικές εγκαταστάσεις με κλίνες					
α/α	Εργο-Τόπος	Τύπος	Συντελεστές	Ετος	Πληροφορίες
54	Ξενία Σκύρου 'Θέτις'	Ξενοδοχείο	Αρχιτέκτονες: Δοξιάδης Κωνσταντίνος & Σκέπερς Αρθούρος Επιβλέποντες: Λουκάκος & Καλλαντζής Εργολάβος: Αγορόπουλος Γ.	1955	Κατηγορία Β'. 30 κλίνες. Ολα τα δωμάτια έχουν θέα στη θάλασσα. Το πάρκο του είναι προφυλαγμένο από την αλμύρα. Προβλέφθηκαν υπαίθριοι σκιασμένοι χώροι με διάφορους προσανατολισμούς ώστε ανάλογα με τον ήλιο και τους ανέμους να υπάρχει πάντοτε υπαίθριος χώρος για διαμονή.
55	Ξενία Σπάρτης	Ξενοδοχείο	Αρχιτέκτονας: Μπουγάτσος Χρήστος Εργολάβος: Ζησιάδης Κωνσταντίνος	1958	Κατηγορία Α'. 60 κλίνες. Εστιατόριο Α' κατηγορίας. Εντός πόλεως. Το ξενοδοχείο ανεγείρεται στον πευκόφυτο λόφο της πόλης που ανήκει στον Δήμο.
56	Ξενοδοχείο 'Ερμής' Σύρου	Ξενοδοχείο	Αρχιτέκτονας: Γεωργιάδης Κωνσταντίνος Επιβλέπων: Σουφλή-Σπανού Ελένη	1956	Κατηγορία Β'. 47 κλίνες. Η ανέγερσή του ξεκίνησε από τον Δήμο. Αδυνατώντας να το αποπερατώσει συνεταιρίζεται με τον ΕΟΤ. Το 1958 το ξενοδοχείο ολοκληρώνεται και το 1961 εξαγοράζεται πλήρως από τον ΕΟΤ.
57	Προσθήκη και εκσυγχρονισμός του ξενοδοχείου 'Ποσειδώνιο' στις Σπέτσες	Ξενοδοχείο	Αρχιτέκτονας (1911): Ζήζηλας Παναγιώτης Αρχιτέκτονας (1958): Μπονάνος Σπύρος Ηλεκτρομηχανολογικά: Κοστινάς Φ.	1911-14 1958	Το 'Ποσειδώνιο' ανεγείρεται (1911-14) από τον εθνικό ευεργέτη Σωτήριο Ανάργυρο, με αρχιτέκτονα τον Π. Ζήζηλα. Εγινε το πιο γνωστό επαρχιακό ξενοδοχείο πολυτέλειας και καθιέρωσε τις Σπέτσες ως σημαντικό τουριστικό προορισμό. Το 1958 ο ΕΟΤ αποφασίζει να ανακαινίσει το Ποσειδώνιο (76 κλίνες) σε συνεργασία με την Αναργύρειο και Κοργιαλένειο Σχολή Σπετσών (Α.Κ.Σ.Σ.) στην οποία ανήκει, και να μετατρέψει την οικία Αναργύρου σε ξενοδοχείο (16 κλίνες). Το έργο δεν πραγματοποιείται.
58	Ξενία στις Σπέτσες & Bungalows	Ξενοδοχείο & Bungalows	Αρχιτέκτονας: Βώκος Φίλιππος Στατικά: Κουτσοδημητρόπουλος Δημήτριος Ηλεκτρομηχανολογικά: Γαλιατσάνος Γεράσιμος Εργολάβος: Κουλάνδρος Στέφανος	1960	Κατηγορία Α'. 97 κλίνες. Με 40 κλίνες σε bungalows. Η σημερινή ονομασία του ξενοδοχείου είναι Lefka Palace.
59	Ξενοδοχείο Τρυπητής (Στάγειρα) στη Χαλκιδική	Ξενοδοχείο	Αρχιτέκτονες: Βασιλειάδης Προκόπιος & Βουρέκας Εμμανουήλ	1957	Κατηγορία Β'. 40 κλίνες. Στην Αρχαία Στάγειρα, την πόλη γενέτειρα του Αριστοτέλη. Μάλλον δεν πραγματοποιήθηκε
60	Ξενία Τσαγκαράδας στο Πήλιο	Ξενοδοχείο	Αρχιτέκτονας: Σφαέλλος Χαράλαμπος Εργολάβος: Οικονόμου Σπύρος	1957	Κατηγορία Β'. 41 κλίνες. Για την ανέγερση ξενοδοχείου υπήρχε το Κληροδότημα Νικολάου Στακού χιλιάδων Αιγυπτιακών λιρών.
61	Ξενία Υπάτης εντός Ιαματικών Πηγών	Ξενοδοχείο	Αρχιτέκτονας: Σφαέλλος Χαράλαμπος Συνεργάτης: Ζήβας Διονύσιος Εργολάβος: ΕΤΚΛ ΑΕ	1957	Κατηγορία Α'. 78 κλίνες. Με εστιατόριο. Η Υπάτη είναι χαρακτηρισμένη ως Λουτρόπολη Τουριστικής σημασίας. Το 1955 το Υδροθεραπευτήριο ανατίθεται στον Κ. Λάσκαρη. Το 1957 αποφασίζεται να κατεδαφιστεί το προπολεμικό ξενοδοχείο 'Φθιώτης' και να κατασκευαστεί νέο διεθνών προδιαγραφών.
62	Ξενία Φλώρινας	Ξενοδοχείο	Αρχιτέκτονας: Νικολετόπουλος Γιώργος Εργολάβος: Καραγιάννης Γεώργιος	1958	Κατηγορία Β'. 42 κλίνες. Εστιατόριο Α' κατηγορία. Εντός Πόλεως. Το οικόπεδο δωρίστηκε από τον Δήμο. Γνωστό ως ξενοδοχείο 'Τότη' το όνομα του νεότερου ιδιοκτήτη. Σήμερα δεν λειτουργεί. Πίνακας του Γιάννη Μόραλη κοσμεί το ξενοδοχείο.
63	Ξενοδοχείο 'Πηλεύς' στα Χάνια Πηλίου	Ξενοδοχείο		1954-60	34 κλίνες. Η ανέγερση του ξενοδοχείο ξεκίνησε από τον 'Τουριστικό Οργανισμό Μαγνησίας' με ιδία μέσα και ολοκληρώθηκε (1960) με ενίσχυση του ΕΟΤ. Το 1961 παραχωρείται προς εκμετάλλευση στην ΕΠΛ.

Τουριστικές εγκαταστάσεις με κλίνες					
α/α	Εργο-Τόπος	Τύπος	Συντελεστές	Ετος	Πληροφορίες
64	Ξενία στα Χανιά στην Κρήτη	Ξενοδοχείο	Αρχιτέκτονες: Τζομπανάκης Ι. ΑΜ & Κουντούρης Σάββας ΠΜ Εργολάβος: Θεοδωράκης Σταύρος	1961	Κατηγορία Β'. 55 κλίνες. Εντός αρχαιολογικού χώρου, οχυρού (στη θέση Βίγλα στο Ενετικό Φρούριο). Εντός Πόλεως. Το γήπεδο ανήκει στον Δήμο και σε ιδιώτη. Εχει κατεδαφιστεί.
64	Ξενία Χίου 'Bella Vista' & πλαζ	Ξενοδοχείο	Αρχιτέκτονας: Σταμάτης Κώστας Εργολάβος: Καπετανάκης Θωμάς	1958	Κατηγορία Β'. 50 κλίνες. Εστιατόριο Α' κατηγορίας. Βρίσκεται στην ομώνυμη παραλία κοντά στον Ναυτικό Ομιλο. Σήμερα είναι Λέσχη Αξιωματικών.
1	Μοτέλ Ξενία Βυτίνας	Μοτέλ	Αρχιτέκτονας: Μπίτσιος Κώστας Εργολάβος: Μπερτάκης Ιωάννης	1961	Κατηγορία Β'. 44 κλίνες. Εστιατόριο για 60 άτομα. Γνωστό και ως Μοτέλ Τριπόλεως. Βρίσκεται στη διαδρομή:Ολυμπία-Τρίπολη-Σπάρτη (Μυστράς). Υπάρχουν δωμάτια προσωπικού και έχει γίνει πρόβλεψη για σταθμό βενζίνης.
2	Μοτέλ Ξενία Ηγουμενίτσας	Μοτέλ	Αρχιτέκτονας: Κωνσταντινίδης Αρης Εργολάβος: Τσουβακίδης Μάνθος	1958	Κατηγορία Β'. 72 κλίνες. Με σταθμό βενζίνης. Το οικόπεδο δωρίζεται από τον Δήμο. Το 1956 αποφασίζεται η ζεύξη Ελλάδος-Ιταλίας με το πορθμείο Ηγουμενίτσα–Brindisi. Τότε προγραμματίζεται μια σειρά έργων για την εξυπηρέτηση του πορθμείου.
3	Μοτέλ Ξενία Θάσου στη θέση Μακρύαμμος (Bungalows)	Μοτέλ & Bungalows	Αρχιτέκτονες: Τσαούσης Σπύρος Εργολάβος: Αποστολίδης Ευριπίδης Εργολάβος εγκαταστ.: Δράκος Αντώνιος Μελέτη προσθήκης: Αθανασιάδης Δημήτρης ΠΜ	1961 - 1976	Κατηγορία Β'. 140 κλίνες & εστιατόριο. Με bungalows. Αργότερα γίνεται προσθήκη αυξάνοντας τα δωμάτια στα 206. Το 1976 πωλείται στον Γιάννη Σαράντη που αυξάνει τη δυναμικότητα σε 217 κλίνες (μηχανικός: Δ. Αθανασιάδης). Σήμερα είναι το ξενοδοχείο 'Μακρύαμμος'.
4	Μοτέλ Ξενία Ιτέας	Μοτέλ	Αρχιτέκτονας: Διαλεισμά Αικατερίνη (;) Στατικά: Παυλάτος Δημήτριος ΠΜ Ηλεκτρομηχανολογικά: Πάνος Αναστάσιος Εργολάβος: Μιχαλέας Κωνσταντίνος	1960	Κατηγορία Β'. 35 κλίνες. Περιλαμβάνει και την κατοικία του ξενοδόχου. Η Ιτέα είναι κομβικό σημείο. Εξυπηρετείται από τη γραμμή Αιγίο-Γαλαξίδι-Ιτέα και την εθνική οδό Αθήνα-Δελφοί-Ιτέα.
5	Μοτέλ Ξενία Καλαμάτας & λουτρικές εγκαταστάσεις	Μοτέλ	Αρχιτέκτονας: Βώκος Φίλιππος Στατικά: Κουστοδημητρόπουλος Δημήτριος ΠΜ Ηλεκτρομηχανολογικά: Τσίτσης Διομήδης Εργολάβος: Δάλλας Γεώργιος Δελενίκας Αιμίλιος	1961	Κατηγορία Β'. 44 κλίνες. Εστιατόριο για 80 άτομα εντός καταστήματος και 80 στην ύπαιθρο. Με εστιατόριο προσωπικού. Με λουτρικές εγκαταστάσεις.
6	Μοτέλ Ξενία Καλαμπάκας	Μοτέλ	Αρχιτέκτονας: Κωνσταντινίδης Αρης Εργολάβος: Μοναστηριώτης Νικόλαος	1958-60	Κατηγορία Α'. 44 κλίνες. Εστιατόριο κατηγορία πολυτελείας.
7	Μοτέλ Ξενία Καρτερός στο Ηράκλειο Κρήτης & λουτρικές εγκαταστάσεις	Μοτέλ	Αρχιτέκτονας: Κωνσταντινίδης Αρης Στατικά: Αμπουσελάμ Παντέλης Ηλεκτρομηχανολογικά: Κοκκινόπουλος Ν. ΜΗ	1961	Κατηγορία Β'. 90 κλίνες. Εστιατόριο για 100 άτομα. Η κατασκευή γίνεται στο διάστημα 1963-66.
8	Μοτέλ Ξενία Λάρισας 'Ξενία'	Μοτέλ	Αρχιτέκτονας: Κωνσταντινίδης Αρης Εργολάβος: Οικονόμου Σπύρος	1958	Κατηγορία Α'. 60 κλίνες. Εστιατόριο κατηγορίας πολυτελείας. Με σταθμό βενζίνης.

Τουριστικές εγκαταστάσεις με κλίνες					
α/α	**Εργο-Τόπος**	**Τύπος**	**Συντελεστές**	**Ετος**	**Πληροφορίες**
9	Μοτέλ Ξενία Ολυμπίας Ι 'Ξένιος Ζεύς' (;)	Μοτέλ	Αρχιτέκτονας: Κωνσταντινίδης Αρης	1963	Κατηγορία Β'. 72 κλίνες. Σε έναν από τους πιο σημαντικούς αρχαιολογικούς χώρους της Ελλάδας.
10	Μοτέλ Ξενία Ολυμπίας ΙΙ	Μοτέλ	Αρχιτέκτονας: Κωνσταντινίδης Αρης	1966	Κατηγορία Β'. Στην είσοδο του αρχαιολογικού χώρου.
11	Μοτέλ Ξενία Ουρανούπολης & Bungalows	Μοτέλ & Bungalows	Αρχιτέκτονας: Σακελλάριος Περικλής	1959 1964	Κατηγορία Β'. 44 κλίνες. Γνωστό και ως ξενοδοχείο της παλαιάς Ιερισσού. Από την Ουρανούπολή γίνεται το πέρασμα στο Αγιο Ορος. Το 1964 γίνεται προσθήκη των bungalows.
12	Μοτέλ Ξενία Παληουρίου στη Χαλκιδική	Μοτέλ	Αρχιτέκτονας: Κωνσταντινίδης Αρης Στατικά: Αναγνωστόπουλος Νικόλαος Ηλεκτρομηχανολογικά: Κοκκινόπουλος Νικόλαος	1960	Κατηγορία Β'. 144 κλίνες. Με σταθμό βενζίνης.
1	Οδικός Σταθμός Αχελώου με κλίνες (Περίπτερο της Στράτου)	Οδικός σταθμός με κλίνες	Αρχιτέκτονας: Διαλεισμά Αικατερίνη Εργολάβος: Χωραφιάδης Δημήτριος	1957	Κατηγορία Β'. 8 κλίνες. Κοντά στην Αρχαία Στράτος.
2	Οδικός Σταθμός Μεσολογγίου με κλίνες (αργότερα επεκτάθηκε σε Μοτέλ)	Οδικός σταθμός με κλίνες	Αρχιτέκτονας: Τριανταφυλλίδης Ιωάννης Εργολάβος: Μαργωμένος Ευάγγελος	1958	Κατηγορία Β'. 12 κλίνες. Ξεκίνησε ως Οδικός Σταθμός με κλίνες και σταδιακά επεκτάθηκε σε Μοτέλ. Η επέκταση προβλέφθηκε από την αρχή μελέτη. Σήμερα λειτουργεί ως ξενοδοχείο.
3	Οδικός Σταθμός Μόρνου με κλίνες	Οδικός σταθμός με κλίνες	Αρχιτέκτονας: Διαλεισμά Αικατερίνη Εργολάβος: Χωραφιάδης Δημήτριος	1957	Κατηγορία Β'. 5 κλίνες.
4	Οδικός Σταθμός Πλαταμώνα με κλίνες (Τεμπών)	Οδικός σταθμός με κλίνες	Αρχιτέκτονας: Βώκος Φίλιππος	1961	Κατηγορία Β'. 8 κλίνες. Εστιατόριο για 80 άτομα, κατηγορία πολυτελείας. Είναι ο Οδικός Σταθμός Τεμπών.
1	Ξενώνας στους Αγιους Δέκα Γόρτυνας στο Ηράκλειο	Ξενώνας διασκευή κτιρίου			Γνωστός ως 'Βασιλείου Μέλαθρον'. Ο Μητροπολίτης Κρήτης Βασίλειος Μαρκάκης, πρώην επίσκοπος της περιοχής, δώρισε το κτίριο του μεγάρου της επισκοπής στον ΕΟΤ που το διασκεύασε σε ξενώνες. Το ομώνυμο χωρίο βρίσκεται πάνω στα ερείπια της αρχαίας Γόρτυνας. Η ανέγερση της πρώτης φάσης του βυζαντινού Ναού των Αγιων Δέκα χρονολογείται από τον 12ο αιώνα.
2	Ξενώνας Δελφών στον Οσιο Λουκά	Ξενώνας διασκευή κτιρίου	Επιβλέπων: Παπασπύρου Σ. ΠΜ Εργολάβος: Ραφαηλίδης Κωνσταντίνος	Προ 1951 1955	Κατηγορία Β'. 9 κλίνες. Εστιατόριο Α' κατηγορία. Αποτέλεσε την αρχή ενός πρωτοποριακού πιλοτικού προγράμματος συνεργασίας του ΕΟΤ με την Εκκλησία, για την ανάπτυξη του εκκλησιαστικού Τουρισμού και όχι μόνο. Το πρόγραμμα τελικώς απέτυχε και εγκαταλείφθηκε. Εντός της Μονής. Υπάρχει και Λαϊκός ξενώνας για του προσκυνητές.
3	Ξενώνας Μονής Βαρλαάμ Μετεώρων	Ξενώνας διασκευή κτιρίου	Εργολάβος: Βούλγαρης Μιχαήλ	1954	Είναι η συνέχεια του προγράμματος συνεργασίας μεταξύ ΕΟΤ και Εκκλησίας. Οι ξενώνες Μετεώρων έπαιζαν το ρόλο της νυκτερινής στάσης επί της Εθνικής οδού Αθηνών-Θεσσαλονίκης. Στη Μονή Μεταμορφώσεως διανυκτέρευαν οι άνδρες και στη Μονή Βαρλαάμ οι γυναίκες. Το πρόγραμμα τελικώς απέτυχε και εγκαταλείφθηκε.
4	Ξενώνας Μονής Μεταμορφώσεως Μετεώρων	Ξενώνας διασκευή κτιρίου		1954	
5	Ξενώνας Μπούρτζι στο Ναύπλιο	Ξενώνας διασκευή κτιρίου	Αρχιτέκτονας: Λάσκαρης Κίμωνας	1951	Κατηγορία Α'. 22 κλίνες. Εντός του μεσαιωνικού οχυρού.

Τουριστικές εγκαταστάσεις με κλίνες					
α/α	Εργο-Τόπος	Τύπος	Συντελεστές	Ετος	Πληροφορίες
6	Ξενία Πάρνηθας πρώην Σανατόριο	Ξενώνας διασκευή κτιρίου	Αρχιτέκτονας (1934): Αντωνιάδης Ιωάννης Αρχιτέκτονας (1960): Μπονάνος Σπύρος	1934 1960	Κατηγορία Β' & Γ'. 365 κλίνες. Το Σανατόριο κτίζεται προπολεμικά με αρχιτέκτονα τον Αντωνιάδη Ιωάννη. Αγοράζεται από τον ΕΟΤ διότι έχει στην κυριότητά του πηγή που θα εξυπηρετήσει την ύδρευση του Mont Parnes. Το 1934 ο ΕΟΤ το διασκευάζει σε λαϊκό ξενοδοχείο στο οποίο μένει και το προσωπικό του Mont Parnes.
7	Ξενώνας 'Υδρα' διασκευή παλαιού αρχοντικού	Ξενώνας διασκευή κτιρίου	Αρχιτέκτονας: Μανουηλίδης Παναγής Επιβλέπων: Χρυσικόπουλος Αναστάσιος (;)	1954	Κατηγορία Β'. 15 κλίνες. Είναι η Οικία Τομπάζη (Αρχοντικό Βουδούρη) που λειτούργησε και ως Σχολείο.
8	Οικία Λεούση στην Υδρα διασκευή σε ξενώνα	Ξενώνας διασκευή κτιρίου	Αρχιτέκτονας: Διαλεισμά Αικατερίνη (;) Στατικά: Ηλιάδης Ιωάννης	1958-60	Κατηγορία Β'. 44 κλίνες. Σήμερα είναι το ξενοδοχείο 'Υδρούσα'.
9	Μετατροπή σε ξενώνα του 'Αχίλλειου' στην Κέρκυρα Μετατροπή του 'Αχίλλειου' σε Καζίνο	Ξενώνας διασκευή κτιρίου	Αρχιτέκτονες (1890): Raffaele Caritto & Antonio Landi Αρχιτέκτονας (1958): Βουτσινάς Κωνσταντίνος	1890 1958 1961	Το Αχίλλειο Ανάκτορο κτίζεται το 1890 από την Αυτοκράτειρα Ελισάβετ της Αυστρίας σε σχέδια Ιταλών αρχιτεκτόνων. Κατά τον Α' και Β' Παγκόσμιο Πόλεμο το κτίριο επιτάχθηκε σε στρατηγείο και νοσοκομείο. Το 1946 περνά στη δικαιοδοσία του ΕΟΤ. Το 1958 διασκευάζεται σε ξενώνα. Το 1961 μετατρέπεται σε Καζίνο.
10	Μετατροπή Μεγάρου της τέως Εταιρίας Speidel (Παλάτι) σε ξενοδοχείο στα Λιμενάρια Θάσου	Ξενώνας διασκευή κτιρίου	Εργολάβος: Γιαννακόπουλος Κωνσταντίνος	1954	Δυναμικότητα 25-30 κλίνες. Είναι το Μέγαρο της τέως Εταιρίας Speidel (Βελγικής Εταιρίας εκμεταλλεύσεως Μεταλλείων), γνωστό ως 'Παλάτι' ιδιοκτησίας του δημοσίου. Το έργο εγκαταλείφθηκε.
11	Ανασυγκρότηση του ξενοδοχείου Πορταριάς 'Θεοξενία' στο Πήλιο	Επισκευή κτιρίου	Αρχιτέκτονες (1954): Φιλιππίδης Αργ. & Σταμάτης Κωνσταντίνος	1909 1954	Η περιοχή του Πηλίου οργανώθηκε τουριστικά πριν τον πόλεμο. Ο ευεργέτης Αλέξιος Αθανασάκης έκτισε το πρότυπο ξενοδοχείο ορεινού τουρισμού 'Θεοξενία' στην Πορταριά, επισκεύασε το οδικό δίκτυο και ηλεκτροδότησε την περιοχή. Το ξενοδοχείο κάηκε από τους Γερμανούς. Ο ΕΟΤ θέλοντας να αναπτύξει τον ορεινό τουρισμό προγραμματίζει την επισκευή του (1954). Το 1955 το Υπουργείο Συντονισμού δεν εγκρίνει την πίστωση και το έργο εγκαταλείπεται.
1	Ξενώνας Ξενία στη Δήλο	Ξενώνας	Αρχιτέκτονας: Κωνσταντινίδης Αρης	1977	Υπάρχει προπολεμικό τουριστικό περίπτερο με εστιατόριο και κλίνες.
2	Ξενώνες Ξενία στην Επίδαυρο I & II	Ξενώνας	Αρχιτέκτονας: Κωνσταντινίδης Αρης	1960 1962	Τύπος 4 κλινών και τύπος 2 κλινών αντίστοιχα. Αρχικά προορίζονταν για τη στέγαση αρχαιολόγων και φοιτητών. Στη β' φάση προστίθεται υποδοχή και κατοικία ξενοδόχου για τη φιλοξενία τουριστών.
3	Ξενώνας Ξενία στον Ερύμανθο στο Καλέντζι Αχαϊας	Ξενώνας	Αρχιτέκτονας: Βώκος Φίλιππος	1961	14 κλίνες. Εστιατόριο για 20 άτομα. Αρχικά η μελέτη ανατίθεται στον Β. Γιαννάκη. Τελικώς εκτελείται από την ΤΥ. Το οικόπεδο δωρίζεται από την Κοινότητα.
4	Ξενώνας Μεγίστης Καστελόριζου	Ξενώνας		1961	Το έργο περιλαμβάνεται στο Ειδικό Πρόγραμμα Αναπτύξεως Δωδεκανήσου που εκτελείται από τον Οργανισμό Διαχείρισης της Δημόσιας Περιουσίας Δωδεκανήσου. Η μελέτη γίνεται από τον παραπάνω ουρανισμό και εγκρίνεται από τον ΕΟΤ.
5	Ξενώνας στη χώρα Σφακιών στο νομό Χανίων	Ξενώνας		1962	
6	Ξενώνας Ξενία 'Χάνια' στα Χάνια Πηλίου	Ξενώνας		1958	Κατηγορία Γ'. 10 κλίνες. Το σωματείο 'Τουριστικός Οργανισμός Μαγνησίας' ξεκινά την ανέγερση του ξενώνα. Ο ΕΟΤ ενισχύει την αποπεράτωση του έργου.
1	Περίπτερο Αβδύρων στην Ξάνθη με κλίνες	Τουριστικό Περίπτερο με κλίνες	Αρχιτέκτονας: Ζήβας Διονύσιος (;)	1960	Στον αρχαιολογικό χώρο. Η απαλλοτρίωση έγινε από την Αρχαιολογική Υπηρεσία.

Τουριστικές εγκαταστάσεις με κλίνες					
α/α	**Εργο-Τόπος**	**Τύπος**	**Συντελεστές**	**Ετος**	**Πληροφορίες**
2	Περίπτερο στο όρος Αίνος στην Κεφαλλονιά με κλίνες	Τουριστικό Περίπτερο με κλίνες	Επιβλέπων: Ζέρβας Δημήτριος Εργολάβος (1951): Βαγγελάτος Ε. Εργολάβος (1954): Νικολάου Δημήτριος	Προ 1951 1951 1954	Ξενώνας Β' κατηγορίας. Εστιατόριο Α' κατηγορίας. Το περίπτερο ξεκίνησε να ανεγείρεται επί της Κυβερνήσεως Ι. Μεταξά. Λόγω της κήρυξης του πολέμου παρέμεινε ημιτελές. Το 1951 ο ΕΟΤ επιχειρεί την αποπεράτωσή του. Πριν ακόμη ολοκληρωθεί ο σεισμός του 1953 προκαλεί νέες σοβαρές ζημιές. Το 1954 γίνεται νέα προσπάθεια επισκευής χωρίς επιτυχία. Το 1956 εγκαταλείπεται ως ασύμφορο. Το 1961 πωλείται στο Υπ. Εθνικής Αμύνης για να εγκαταστήσει ραντάρ.
3	Περίπτερο Δήλου με κλίνες 'Αρτεμις'	Τουριστικό Περίπτερο με κλίνες & εστιατόριο	Εργολάβος: Δημητρέλλης Δημήτριος	Προ 1951 1954	Ξενώνας Β΄ κατηγορίας. Αναψυκτήριο-καφενείο Α' κατηγορίας. Προ 1951 περίπτερο με εστιατόριο και κλίνες και κατοικία ξενοδόχου. Το 1954 γίνεται ανακαίνιση.
4	Περίπτερο Μυστρά με κλίνες	Τουριστικό Περίπτερο με κλίνες	Αρχιτέκτονας: Τραυλός Ιωάννης	1959	Ξενώνας Α' κατηγορίας. Γειτνιάζει με το μεσαιωνικό φρούριο. Ο ΕΟΤ προκήρυξε αρχιτεκτονικό διαγωνισμό με σύμβουλο τον ακαδημαϊκό Αναστάσιο Ορλάνδο. Ο διαγωνισμός απέτυχε για διαδικαστικούς λόγους, οπότε ο ΕΟΤ το αναθέτει στον ακαδημαϊκό Ι. Τραυλό.
5	Περίπτερο Ξυλοκάστρου 'Αμμουδιά' Προσθήκη ξενώνα σε όροφο	Τουριστικό Περίπτερο εστιατόριο με κλίνες	Αρχιτέκτονας: Σαρλής Π. (;) Επιβλέπων: Νομομηχανικός Κορινθίας	1951 1954	Με εστιατόριο. Είναι το 10 έργο που ολοκληρώνεται με τα κονδύλια της Ανασυγκρότησης (εγκαίνια 12-04-1952). Το 1954 προγραμματίζεται προσθήκη ξενώνα δυναμικότητας 14-16 κλίνες. Δεν είναι βέβαιο πως έγινε η προσθήκη.
6	Παλαιό περίπτερο Παλαιοκαστρίτσας στην Κέρκυρα με κλίνες	Τουριστικό περίπτερο με κλίνες	Αρχιτέκτονας: Κόλλας Ιωάννης (;)	1951 1953	Εργο που ολοκληρώνεται με τα κονδύλια της Ανασυγκρότησης. Το 1953 προστίθεται αποθήκη και κοιτώνες για το προσωπικό. Το 1961 προγραμματίζεται η κατεδάφισή του.
7	Περίπτερο Κοζάνης με κλίνες	Τουριστικό περίπτερο με κλίνες		1960	Ανεγείρεται από τον Δήμο. Ο ΕΟΤ τον ενισχύει οικονομικά.
9	Νέο Περίπτερο Παλαιάς Κορίνθου 'Λαϊς' με κλίνες	Τουριστικό Περίπτερο με κλίνες	Εργολάβος: Γιαννακόπουλος Κ.	1951	Εργο που ολοκληρώνεται με τα κονδύλια της Ανασυγκρότησης. Βρίσκεται στην περιοχή Αγιος Αθανάσιος, σε αρχαιολογικό χώρο. Αποφασίζεται να κτιστεί πάνω σε επίχωμα ώστε κατά τις εκσκαφές να μην βρεθούν αρχαία.
10	Νέο περίπτερο Παλαιοκαστρίτσας στην Κέρκυρα με κλίνες & πλαζ	Τουριστικό περίπτερο με κλίνες	Αρχιτέκτονας: Κουστωδάκης Α. (;) & Κόλλας Ιωάννης (;)	1960	Κατηγορία Α'. 13 κλίνες. Το 1960 ο ΕΟΤ κατεδάφισε τις παλιές εγκαταστάσεις του 1951 που τις θεώρησε ως μη αντάξιες της σημασίας της περιοχής και ανέγειρε νέες εγκαταστάσεις.
11	Περίπτερο στον Πλατύ Γιαλό στην Κεφαλλονιά με κλίνες	Τουριστικό περίπτερο με κλίνες		1956 1959	10-12 κλίνες. Εστιατόριο. Το 1959 προτίθεται λυόμενος οικίσκος για τη στέγαση του προσωπικού.
12	Ορειβατικό περίπτερο (καταφύγιο) Πηλίου	Τουριστικό περίπτερο με κλίνες Καταφύγιο		1958	Ενίσχυση του τοπικού ορειβατικού συνδέσμου.
13	Περίπτερο Φαιστού με κλίνες διανυκτέρευσης για ομάδες τουριστών	Τουριστικό περίπτερο με κλίνες	Εργολάβος: Αναγνώστου Γ.	Προ 1951 1954	Κατηγορία Δ'. 14 κλίνες. Εστιατόριο Α' κατηγορίας. Υπάρχουν κοιτώνες ανδρών και γυναικών για τη διανυκτέρευση ομάδων τουριστών. Το 1954 ο ΕΟΤ πρόσθεσε 2 κλίνες.

Τουριστικές εγκαταστάσεις χωρίς κλίνες					
α/α	Εργο-Τόπος	Τύπος	Συντελεστές	Ετος	Πληροφορίες
1	Περίπτερο Αιγίου	Οδικός σταθμός & Εστιατόριο	Εργολάβος: Μεσσήνης Δαμιανός	1958	Οδικός σταθμός & εστιατόριο. Στη θέση Δώδεκα Βρύσες που παραχωρήθηκε από τη Λιμενική Επιτροπή Αιγίου.
2	Περίπτερο Αντιρίου	Οδικός σταθμός & Εστιατόριο	Αρχιτέκτονας: Τριανταφυλλίδης Ιωάννης Εργολάβος: Πάνου Κωνσταντίνος (;)	1959	Οδικός σταθμός & εστιατόριο.
3	Περίπτερο Ρίου	Οδικός σταθμός		1959	Περίπτερο πληροφοριών (;).
1	Τουριστικό Περίπτερο Αιδηψού	Εστιατόριο	Επιβλέπων: Ζαγορησίου Μαρία (;) Εργολάβος: Σπυρόπουλος Σ.	1951	Εστιατόριο πολυτελείας (κατηγορία Αθηνών).
2	Περίπτερο στην Ακροναυπλία (Ναύπλιο)	Εστιατόριο	Αρχιτέκτονες: Atelier 66	1969	Εστιατόριο. Η πρόσβαση γίνεται με ανελκυστήρα.
3	Εστιατόριο Αρβανιτιάς στο Ναύπλιο & διαμόρφωση πλαζ	Εστιατόριο	Αρχιτέκτονας: Τριανταφυλλίδης Ιωάννης Εργολάβος: Παπαντωνίου Αντώνιος	1962	
4	Τουριστικό περίπτερο Δημητσάνας	Εστιατόριο		1962	Εστιατόριο Α' τάξεως. Δωρίζεται στον ΕΟΤ από το Νομαρχιακό Ταμείο Αρκαδίου.
5	Τουριστικό Περίπτερο Επιδαύρου & επισκευή ημιτελούς Ξενώνα	Εστιατόριο & ξενώνας	Αρχιτέκτονας (1951): Λάσκαρης Κίμωνας Εργολάβος: Κύκλος ΑΕ	1938 1951	Εστιατόριο. Σε αρχαιολογικό χώρο. Εργο που ολοκληρώνεται με τα κονδύλια της Ανασυγκρότησης. Ο προπολεμικός ημιτελής ξενώνας ξεκίνησε να ανεγείρεται το 1938 από την Περιηγητική Λέσχη με δωρεά του καπνέμπορου Ευάγγελου Παπαστράτου. Ο ΕΟΤ αποπερατώνει το έργο.
6	Περίπτερο στην Ερέτρια με εστιατόριο	Εστιατόριο	Αρχιτέκτονας: Διαλεισμά Αικατερίνη	1959	Περιλαμβάνει: εστιατόριο, υπόστεγο, μαγειρείο, αποθήκες και βοηθητικούς χώρους.
7	Παλαιό Περίπτερο στη θέση Κανόνι στην Κέρκυρα	Εστιατόριο	Αρχιτέκτονας: Κόλλας Ιωάννης Εργολάβος: Γιαννάτος Γεράσιμος	1954-56	Ο ΕΟΤ αναλαμβάνει και την ύδρευση της περιοχής. Κατεδαφίστηκε για να ανεγερθεί το ξενοδοχείο (;).
8	Εστιατόριο στη θέση Κανόνι στην Κέρκυρα (μαζί με το ξενοδοχείο)	Εστιατόριο	Αρχιτέκτονας: Σφαέλλος Χαράλαμπος	1958	
9	Περίπτερο στη Λιβαδειά και διαμόρφωση άλσους στη θέση Τροφώνιο Αντρο	Εστιατόριο	Αρχιτέκτονας: Παπαγεωργίου-Βενέτας Αλέξανδρος	1960	Αποτελεί στάση για τους διερχόμενους οδικώς προς τους Δελφούς. Βρίσκεται στους καταρράκτες των πηγών του αρχαίου Μαντείου Τροφωνίου κοντά στο μεσαιωνικό φρούριο σε περιοχή με εξαιρετική φυσική ομορφιά.
10	Περίπτερο στην Βυζαντινή Ακρόπολη Σερρών στον λόφο Κούλα	Εστιατόριο	Αρχιτέκτονας: Κυδωνιάτης Φαίδωνας (;) Επιβλέπων: Δάννας Νέστορας (νομομηχανικός) Εργολάβος: Προβελέγγιος Αριστομένης	1957	Εστιατόριο Α' κατηγορίας.
11	Επισκευή παλαιού Περίπτερου Σουνίου με εστιατόριο	Εστιατόριο	Εργολάβος: Μαργωμένος Ευάγγελος	1951	Δίπλα στον αρχαιολογικό χώρο (Ναός Ποσειδώνα). Εργο που ολοκληρώνεται με τα κονδύλια της Ανασυγκρότησης.
12	Νέο Εστιατόριο Σουνίου (και λοιπές εγκαταστάσεις)	Εστιατόριο	Αρχιτέκτονας: Χατζημιχάλης Νίκος	1962	Δίπλα στον αρχαιολογικό χώρο (Ναός Ποσειδώνα). Εξυπηρετεί 100 άτομα.
13	Περίπτερο στην Υδρα εστιατόριο	Εστιατόριο	Αρχιτέκτονας: Βασιλείου Ιωάννης	1961	Μάλλον δεν πραγματοποιήθηκε.
14	Τουριστικό Κέντρο Φιλοπάππου 'Διόνυσος'	Εστιατόριο	Αρχιτέκτονας: Βασιλειάδης Προκόπης	1960	Τη μελέτη εκπονεί η Υπηρεσία Οικισμού του Υπουργείου Δημοσίων Εργων. Ο ΕΟΤ αναλαμβάνει την κατασκευή. Την καλλιτεχνική επιμέλεια έχει ο Γιάννης Μόραλης.

Τουριστικές εγκαταστάσεις χωρίς κλίνες					
α/α	Εργο-Τόπος	Τύπος	Συντελεστές	Ετος	Πληροφορίες
1	Περίπτερο στην Αγία Βαρβάρα Δράμας και διαμόρφωση πάρκου	Τουριστικό Περίπτερο	Αρχιτέκτονας: Οικονομίδης-Δούμπας Κωνσταντίνος	1961	Διαμόρφωση περιοχής Αγίας Βαρβάρας Δράμας.
2	Περίπτερο Αγίου Γεωργίου και Πλατείας Αρεως στην Τρίπολη	Τουριστικό Περίπτερο	Αρχιτέκτονες: Πικιώνης Πέτρος Κουτσογιάννης Αθανάσιος Εργολάβος: Πατραΐος Θεόδωρος	1960-61	Το περίπτερο ανήκει στον Δικηγορικό Σύλλογο Τριπόλεως, στον Συνδέσμο Φιλοδένδρων Τριπόλεως και στον Δήμο. Το έργο ξεκίνησε το Υπ. Οικισμού. Ο ΕΟΤ αποπερατώνει το έργο το οποίο περιέρχεται στην ιδιοκτησία του.
3	Περίπτερο Αγίου Λουκά Δελφών	Τουριστικό Περίπτερο	Αρχιτέκτονες: Πικιώνης Πέτρος Εργολάβος: Πατραΐος Θεόδωρος	1960	Χαρακτηρίστηκε ως νεότερο μνημείο (ΦΕΚ 30 Α' 2011).
4	Περίπτερο Αγίας Ρούμελης στα Σφακιά στο Νομό Χανίων	Τουριστικό Περίπτερο Καταφύγιο		1962	Στην Αγία Ρούμελη βρίσκεται η είσοδος για το Φαράγγι της Σαμαριάς.
5	Περίπτερο Αγίου Σύλλα Καβάλας	Τουριστικό Περίπτερο			Κατάλογος ΕΤΑ.
6	Περίπτερο Μονής Αρκαδίου στα Χανιά στην Κρήτη	Τουριστικό Περίπτερο	Αρχιτέκτονας: Κουντούρης Σάββας ΠΜ	1959-60	Στην Βυζαντινή Μονή.
7	Περίπτερο στο λόφο της Ασπίδας στο Αργος	Τουριστικό Περίπτερο			Κατάλογος ΕΤΑ.
8	Περίπτερο στις Βάσσες & διαμόρφωση χώρου	Τουριστικό Περίπτερο	Αρχιτέκτονας: Βογιατζής Αλ.	1960	Περίπτερο και διαμόρφωση του χώρου γύρω από τον Ναό του Επικουρείου Απόλλωνα. Προβλέπεται αίθουσα μουσείου.
9	Περίπτερο στο Δαφνί camping & αθλητικές εγκαταστάσεις	Τουριστικό Περίπτερο		Προ 1951	Κοντά στη Μονή Δαφνίου. Μαγαζί με τουριστικά είδη. Φιλοξενεί εκθέσεις λαϊκής τέχνης. Από το 1955 παραχωρείται στην ΕΠΛ για τη Γιορτή του Κρασιού.
10	Περίπτερο Δωδώνης	Τουριστικό Περίπτερο	Αρχιτέκτονας: Χαρίσσης Βασίλειος Εργολάβος: Χαρτοφύλακας Γεώργιος	1960	Στον αρχαιολογικό χώρο. Περίπτερο και οικίσκος για τη στέγαση του φύλακα του αρχαιολογικού χώρου και του αναδόχου του περιπτέρου.
11	Περίπτερο Εδέσσης	Τουριστικό Περίπτερο		1952	Ανεγείρεται από τον Δήμο, κοντά στους καταρράχτες σε σχέδια της ΤΥ.Ο ΕΟΤ χορηγεί υλικά.
12	Περίπτερο στον Εύριπο στη Χαλκίδα	Τουριστικό Περίπτερο	Αρχιτέκτονας: Νικολετόπουλος Γιώργος	1961	Αναψυκτήριο. Γειτνιάζει με μεσαιωνικό φρούριο.
13	Αποπεράτωση περίπτερου Ζαγοράς στο Πήλιο	Τουριστικό Περίπτερο		Προ 1951 1954	Ημιτελές προπολεμικό (επί Ι. Μεταξά) τουριστικό περίπτερο. Παρά τις επανειλημμένες προσπάθειες του ΕΟΤ η Κυβέρνηση δεν εγκρίνει το έργο.
14	Περίπτερο στο όρος Ζηρεία στην Κυλλήνη στο Νομό Αχαΐας	Τουριστικό Περίπτερο Καταφύγιο		1959	Κατάλογος ΕΤΑ. Ο ΕΟΤ χρηματοδότησε τους Ορειβατικούς Συνδέσμους για την κατασκευή ορειβατικών καταφυγίων.
15	Περίπτερο Ζωνιανών Μυλοπόταμου	Τουριστικό Περίπτερο			Κατάλογος ΕΤΑ.
16	Περίπτερο Ηραίου στο Λουτράκι (Περαχώρα Λουτρακίου)	Τουριστικό Περίπτερο	Αρχιτέκτονας: Δούρας Βασίλειος Εργολάβος: Σπηλιόπουλος Σπύρος	1960	Το 1962 ο εργολάβος κηρύσσεται έκπτωτος.
17	Περίπτερο Θερμοπυλών	Τουριστικό Περίπτερο	Αρχιτέκτονας: Αντωνιάδης Ιωάννης	1951	Εξυπηρετεί τις Τουριστικές Εορτές στις Θερμοπύλες.
18	Περίπτερο αναπαράστασης της μάχης των Θερμοπυλών	Τουριστικό Περίπτερο		1961	Εχει πληροφορίες για τη μάχη των Θερμοπυλών και μακέτα.
19	Περιπτέρου Κασταλίας Πηγής στους Δελφούς	Τουριστικό Περίπτερο	Αρχιτέκτονας: Πικιώνης Δημήτριος Στατικά: Μπάμπης Π. ΠΜ	1959	Αναψυκτήριο.

Τουριστικές εγκαταστάσεις χωρίς κλίνες					
α/α	Εργο-Τόπος	Τύπος	Συντελεστές	Ετος	Πληροφορίες
20	Περίπτερο στο Κεφαλάρι Κηφισιάς και διαμόρφωση πάρκου	Τουριστικό Περίπτερο	Αρχιτέκτονες: Βασιλειάδης Προκόπης Παπαγεωργίου-Βενετάς Αλέξανδρος & Τσαούσης Σπύρος Επιβλέπων: Κωνσταντινίδης Χριστόφορος ΠΜ ΕΟΤ	1957	Η αρχιτεκτονική προμελέτη εκπονήθηκε από την Δ/νση Μελετών της Υπηρεσίας Οικισμού του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Δημοσίων έργων. Η ειδική μελέτη έγινε από τον Α. Παπαγεωργίου και η μελέτη φυτεύσεων από τον γεωπόνο αρχιτέκτονα Σπ. Τσαούση. Η επίβλεψη έγινε από τον ΕΟΤ.
21	Περίπτερο στον Πέλεκα στην Κέρκυρα	Τουριστικό Περίπτερο	Αρχιτέκτονας: Πατέλης Νικόλαος	1960	
22	Περίπτερο Κνωσού	Τουριστικό Περίπτερο		Προ 1951	Πωλητήριο ειδών λαϊκής τέχνης.
23	Περίπτερο Δήμου Κοζάνης	Τουριστικό Περίπτερο		1960-62	Ο ΕΟΤ ενισχύει τον Δήμο που ανεγείρει το έργο.
24	Καταφύγιο Κοζιάκα στα Τρίκαλα	Τουριστικό Περίπτερο & Καταφύγιο		1958	Κατασκευάστηκε από τον ΕΜΟΤ (Εκδρομικός Μορφωτικός Ομιλος Τρικάλων). Ο ΕΟΤ επιχορηγεί τον Ομιλο για την αποπεράτωσή του. Το 1959 γίνονται τα εγκαίνια.
25	Παλαιό Περίπτερο Παλαιάς Κορίνθου	Τουριστικό Περίπτερο		Προ 1928	Σε αρχαιολογικό χώρο. Προϋπάρχει του σεισμού της Κορίνθου το 1928. Ο ΕΟΤ το δώρισε στην Αρχαιολογική Υπηρεσία όταν έκτισε το νέο Περίπτερο.
26	Περίπτερο στις Πηγές Κρυάς στην Λιβαδειά	Τουριστικό Περίπτερο			Στις πηγές της αρχαίας Ερκυνας.
27	Περίπτερο στο Δικταίο Αντρον στο Ψυχρό Λασιθίου στην Κρήτη	Τουριστικό Περίπτερο	Αρχιτέκτονας: Τεχνικό Γραφείο Ηρακλείου Περράκη Ε.	1961	Το οικόπεδο δωρίζεται από την Κοινότητα Ψυχρού.
28	Περίπτερο στο Ιδαίο Αντρον στα Ανώγεια Μυλοπόταμου Ρεθύμνου	Τουριστικό Περίπτερο	Αρχιτέκτονας: Τεχνικό Γραφείο Ηρακλείου Περράκη Ε.	1961	
29	Περίπτερο Μαντινείας στην Αρκαδία (Τρίπολη)	Τουριστικό Περίπτερο		1961	Εντός του αρχαιολογικού χώρου Μαντινείας. Το έργο προγραμματίζεται από το Νομαρχιακό Ταμείο Αρκαδίας. Η μελέτη θεωρείται από τον ΕΟΤ και την Αρχαιολογική Υπηρεσία. Ο ΕΟΤ χρηματοδοτεί το έργο.
30	Περίπτερο Λίμνης Μαραθώνα Επισκευή	Τουριστικό Περίπτερο		Προ 1951 1956	Εστιατόριο. Εργο που ολοκληρώνεται με τα κονδύλια της Ανασυγκρότησης. Το 1956 γίνονται επισκευές και παραχωρείται στην Ομοσπονδία Εκδρομικών Σωματείων για εκμετάλλευση.
31	Περίπτερο αναπαράστασης της μάχης του Μαραθώνα & διαμόρφωση Τύμβου	Τουριστικό Περίπτερο		1961	Εχει πληροφορίες για τη μάχη του Μαραθώνα και μακέτα.
32	Περίπτερο Μυκηνών	Τουριστικό Περίπτερο	Αρχιτέκτονας: Λάσκαρης Κίμωνας Εργολάβος: Πετσόπουλος Α.	1951	Αναψυκτήριο. Σε αρχαιολογικό χώρο. Εργο που ολοκληρώνεται με τα κονδύλια της Ανασυγκρότησης.
33	Περίπτερο στην Ακτή Μεγάλη Αμμος Μυκόνου & διαμόρφωση πλαζ	Τουριστικό Περίπτερο	Εργολάβος: Δημητρέλλης Δημήτριος	1954	Λουτρικές εγκαταστάσεις.
34	Αποπεράτωση Περιπτέρου Μυτιλήνης	Τουριστικό Περίπτερο		1957	Ανεγείρεται από την ΤΕΤ Λέσβου, όμως το δάνειο συνάπτεται με τον ΕΟΤ.
35	Περιπτέρου Μεγάλης Κάψης Φθιώτιδος	Τουριστικό Περίπτερο	Αρχιτέκτονας: Λάσκαρης Κίμωνας	1960	Εγκριση μελέτης και επιχορήγηση από τον ΕΟΤ.
36	Περίπτερο Μεθάνων & λουτρικές εγκαταστάσεις	Τουριστικό Περίπτερο			Κατάλογος ΕΤΑ
37	Χορευτικό Κέντρο στην Ακροναυπλία (στο Ναύπλιο)	Τουριστικό Περίπτερο	Αρχιτέκτονες: Atelier 66	1969	Δεν πραγματοποιήθηκε.

Τουριστικές εγκαταστάσεις χωρίς κλίνες					
α/α	Εργο-Τόπος	Τύπος	Συντελεστές	Ετος	Πληροφορίες
38	Αποπεράτωση περίπτερου αναψυχής στη Νάουσα στους Κήπους εντός πόλεως	Κέντρο αναψυχής & εστιατόριο	Αρχιτέκτονες: Κινδύνης & Φωκάς Επιβλέπων (1954): Χατζηδάκης Γεώργιος	Προ 1951 1954	Ημιτελές προπολεμικό περίπτερο δίπλα από την Πλατεία Ναούσης. Περιλαμβάνει: εστιατόριο, με υπερυψωμένο δάπεδο, κλίμακα για τη χρήση του δώματος για συγκεντρώσεις, κινηματογραφικές παραστάσεις κλπ. Στον πόλεμο επιτάχθηκε και έγιναν ζημιές χωρίς να καταστραφεί ο ΦΟ. Το 1954 ο ΕΟΤ το αποπερατώνει και περνά στην κυριότητά του.
39	Αποπεράτωση Περίπτερου στη Νεάπολη Κρήτης στον Νομό Λασιθίου	Τουριστικό Περίπτερο		1962	Ανεγείρεται από τον Σύλλογο 'Βιτσέντζος Κορνάρος'.
40	Τουριστικό Κέντρο Ξυλοκάστρου & λοιπές εγκαταστάσεις	Κέντρο αναψυχής	Αρχιτέκτονας: Μπίτσιος Κωνσταντίνος Εργολάβος: Καραμαλής Μαρίνος	1960	Περιλαμβάνει: σνακ μπαρ, κτίριο συγκεντρώσεων, κολυμβητική δεξαμενή, αποδυτήρια, έργα διαμορφώσεως περιβάλλοντος χώρου.
41	Περίπτερο Ομαλού στον Νομό Χανίων στην Κρήτη	Τουριστικό Περίπτερο Ορειβατικό Καταφύγιο	Αρχιτέκτονας: Κουντούρης Σάββας ΠΜ	1961	Από τον Ομαλό υπάρχει είσοδος για το Φαράγγι της Σαμαριάς. Ορειβατικό Καταφύγιο.
42	Περίπτερο Πέλλης (μουσείο)	Τουριστικό Περίπτερο	Αρχιτέκτονας: Μπογδάνος Γιώργος	1961	Μουσείο.
43	Περίπτερο στο Πόρτο Λάγος στη Λίμνη Βιστωνίδα (Αβδηρα)	Τουριστικό Περίπτερο		1959 (;)	Είναι το περίπτερο με κλίνες στα Αβδηρα (;). Κατάλογος ΕΤΑ.
44	Περίπτερο Πρώτης Σερρών	Τουριστικό Περίπτερο	Αρχιτέκτονας: Κυδωνιάτης Φαίδωνας	1962	Η μελέτη ανατίθεται στον Φ. Κωδωνιάτη, αρχιτέκτονα του Υπουργείου δημοσίων Εργων.
45	Περίπτερο στην Ακτή Περίσσα Σαντορίνης (Θήρας) & λουτρικές εγκαταστάσεις	Τουριστικό Περίπτερο & Πλαζ	Αρχιτέκτονας: Πατέλης Νικήτας	1961	Λουτρικές εγκαταστάσεις για την εξυπηρέτηση 100-130 ατόμων, αποδυτήρια, wc, ντους, μικρό αναψυκτήριο κλπ. Το γήπεδο παραχωρείται από τον Δήμο.
46	Αποπεράτωση Περιπτέρου της Λίνδου στη Ρόδο	Τουριστικό Περίπτερο	Εργολάβος (1954): Χάρακας Κλεομένης	Προ 1951 1954	
47	Τουριστικό Περίπτερο Τεγέας (Επισκοπής) στην Αρκαδία	Τουριστικό Περίπτερο	Αρχιτέκτονας: Ορλάνδος Αναστάσιος	1953	Στον αρχαιολογικό χώρο της Παλαιάς Επισκοπής. Ανήκει στον Σύλλογο Τεγέας. Εξυπηρετεί περιηγητές και αρχαιολόγους που κατευθύνονται από τους αρχαιολογικούς χώρους της Αργολιδοκορινθίας προς Ολυμπία, Φιγάλεια, Μυστρά κλπ.
48	Περίπτερο εκθέσεως Λαϊκής του Δήμου Τρικαίων (Τρικάλων)	Τουριστικό Περίπτερο		1962	Ο ΕΟΤ επιχορηγεί τον Δήμο για την ανέγερση Περιπτέρου μόνιμης εκθέσεως προϊόντων τοπικής Λαϊκής Τέχνης. Η ΤΥ δεν θεωρεί αξιόλογη τη μελέτη.
49	Περίπτερο Τύμβου Πλαταιών στην Βοιωτία	Τουριστικό Περίπτερο			Εχει πληροφορίες για τη μάχη των Πλαταιών και μακέτα. Μάλλον έχει κατεδαφιστεί.
50	Περίπτερο στην Αγία Τριάδα Πάρνηθας	Τουριστικό Περίπτερο		Προ 1940 1960	Προπολεμικό περίπτερο που καταστράφηκε στον πόλεμο.
51	Περίπτερο Πλαταιών στην Βοιωτία	Τουριστικό Περίπτερο			Κατάλογος ΕΤΑ.
52	Περίπτερο Προυσού στο Καρπενήσι στον Νομό Ευρυτανίας	Τουριστικό Περίπτερο		1960	Στη Μονή της Παναγίας Προυσιωτίσσας. Το οικόπεδο δωρίζεται από τη Μονή.
53	Περίπτερο στο δάσος του Σεϊχ Σου στη Θεσσαλονίκη	Τουριστικό Περίπτερο	Αρχιτέκτονας: Παπαγιάννης Θύμιος & Συνεργάτες	1962	Αναψυκτήριο. Η στέγη τονίστηκε ως κύριο στοιχείο και απαιτήθηκε ειδική στατική μελέτη για την επίλυσή της.
54	Αποπεράτωση περίπτερου Σητείας στον Νομό Λασιθίου	Τουριστικό Περίπτερο		1962	
55	Νέο Περίπτερο Σουνίου & λοιπές εγκαταστάσεις	Τουριστικό Περίπτερο	Αρχιτέκτονας: Χατζημιχάλης Νίκος	1962	Δίπλα στον αρχαιολογικό χώρο (Ναός Ποσειδώνα). Τουριστικό περίπτερο που εξυπηρετεί 20 άτομα.
56	Περίπτερο Σταγείρων Χαλκιδικής	Τουριστικό Περίπτερο	Αρχιτέκτονας: Ηλιάδης Ηλίας Εργολάβος: Προβελέγγιος Αριστομένης	1962	Στην Αρχαία Στάγειρα, την πόλη γενέτειρα του Αριστοτέλη.

Τουριστικές εγκαταστάσεις χωρίς κλίνες					
α/α	Εργο-Τόπος	Τύπος	Συντελεστές	Ετος	Πληροφορίες
57	Περίπτερο Σπηλαίου Λιμνών Καστριών στα Καλάβρυτα	Τουριστικό Περίπτερο			Περίπτερο, αναψυκτήριο, μουσείο με ευρήματα του σπηλαίου. Κατάλογος ΕΤΑ.
58	Περίπτερο Υμηττού	Τουριστικό Περίπτερο	Στατικά: Παυλάτος Δ. ΠΜ Ηλεκτρομηχανολογικά: Νικολετόπουλος Κωνσταντίνος ΜΗ	1960	Πιθανώς να αφορά το Σπηλαίο Κουτούκι στον Υμηττό.
59	Περίπτερο Τίρυνθας	Τουριστικό Περίπτερο		1951	Συμπλήρωση υφιστάμενου περιπτέρου.
60	Περίπτερο Τουρλίδας Μεσολογγίου	Τουριστικό Περίπτερο			Κατάλογος ΕΤΑ.
61	Περίπτερο Φιλίππων	Τουριστικό Περίπτερο		1958	Κατάλογος ΕΤΑ.
62	Περίπτερο Φιλοπάππου & επισκευή Αγίου Δημητρίου Λουμπαρδιάρη	Τουριστικό Περίπτερο	Αρχιτέκτονας: Πικιώνης Δημήτριος	1960	Το έργο εκτελείται από το Υπ. Δημοσίων Εργων με δαπάνη του ΕΟΤ. Ο αρχιτέκτονας το οραματίζεται χωρίς εμπορική χρήση, για ρομαντικούς και διανοούμενους που θαυμάζουν τη θέα και συλλογίζονται τις εντυπώσεις της περιήγησής τους γύρω από την Ακρόπολη.
1	Μεθοριακός Σιδηροδρομικός Σταθμός Ειδομένης στο Κιλκίς (σύνορα με Γιουγκοσλαβία)	Σιδηροδρομ. Σταθμός & περίπτερο			Σιδηροδρομικός Σταθμός. Κατάλογος ΕΤΑ.
2	Μεθοριακός Σιδηροδρομικός Σταθμός Πυθίου Εβρου (σύνορα με Τουρκία)	Σιδηροδρομ. Σταθμός & περίπτερο		1951	Χρηματοδότηση του ΣΕΚ προς διαμόρφωση σταθμών και περιπτέρου στα σύνορα. Ο ΕΟΤ στοχεύει στην επαναλειτουργία της Διεθνούς πολυτελούς αμαξοστοιχίας Simplon Orient Express που προπολεμικά έφτανε μέχρι την Κωνσταντινούπολη. Για το σκοπό αυτό επισκευάζει την σιδηροδρομικής γραμμής Ειδομένης (Κιλκίς)–Πυθίου (Εβρου).
3	Μεθοριακός Σιδηροδρομικός Σταθμός Προμαχώνα Σερρών (σύνορα με την Βουλγαρία)	Σιδηροδρομ. Σταθμός & περίπτερο			Σιδηροδρομικός Σταθμός. Κατάλογος ΕΤΑ.
4	Μεθοριακός Σταθμός Ευζώνων Κιλκίς -Γευγελής- (σύνορα με Γιουγκοσλαβία)	Μεθοριακός Σταθμός & Τελωνείο	Αρχιτέκτονας: Σπανός Κώστας Συνεργάτης: Σουφλή-Σπανού Ελένη (;) Επιβλέπων: Παπασταύρου Στ. ΠΜ Εργολάβος: Ονουφριάδης Οδυσσέας	1953-54	Αποτέλεσε πρότυπο μεθοριακό σταθμό για επόμενα έργα του οργανισμού. Το κτιριολογικό περιλαμβάνει: τελωνείο, αναψυκτήριο, εστιατόριο εγκαταστάσεις, αίθουσες, γραφεία. Το 1954 ανεγείρεται κοιτώνας για τους υπαλλήλους.
5	Μεθοριακός Σταθμός Νίκης Φλώρινας (σύνορα με Γιουγκοσλαβία)	Μεθοριακός Σταθμός & Τελωνείο	Αρχιτέκτονας: Διαλεισμά Αικατερίνη (;) ή Νικολετόπουλος Γιώργος (;)	1958	Τελωνείο, εστιατόριο - bar, βοηθητικοί χώροι.
6	Μεθοριακός Σταθμός Ηγουμενίτσας (πορθμείο Ελλάδος-Ιταλίας)	Μεθοριακός Σταθμός & Τελωνείο	Αρχιτέκτονας: Νικολετόπουλος Γεώργιος	1959	Το 1956 αποφασίζεται η ζεύξη Ελλάδος-Ιταλίας με το πορθμείο Ηγουμενίτσα–Brindisi. Τότε προγραμματίζεται μια σειρά έργων για την εξυπηρέτηση του πορθμείου.
7	Μεθοριακός Σταθμός Ορμενίου Εβρου (σύνορα με Βουλγαρία)	Μεθοριακός Σταθμός & Τελωνείο	Αρχιτέκτονας: Σταμάτης Κωνσταντίνος (;)	1961 (;)	Μεθοριακός Σταθμός Εβρου (;). Κατάλογος ΕΤΑ.
8	Μεθοριακός Σταθμός Κήπων Εβρου (σύνορα με Τουρκία)	Μεθοριακός Σταθμός & Τελωνείο	Αρχιτέκτονας: Σταμάτης Κωνσταντίνος (;)	1961 (;)	Μεθοριακός Σταθμός Εβρου (;). Κατάλογος ΕΤΑ.
1	Πλαζ στη χερσόνησο του Αγίου Κοσμά & εγκαταστάσεις	Πλαζ	Αρχιτέκτονας: Βώκος Φίλιππος	1961	Μελέτη τουριστικού περιπτέρου και οργάνωση της παραλίας. Το γήπεδο ανήκει στο Ταμείο Ασφαλίσεως Κλήρου Ελλάδος που διαχειρίζεται ο ΟΔΕΠ. Χρηματοδοτείται από το Ταμείο Ασφαλίσεως Κλήρου Ελλάδος.

Τουριστικές εγκαταστάσεις χωρίς κλίνες					
α/α	Εργο-Τόπος	Τύπος	Συντελεστές	Ετος	Πληροφορίες
2	Πλαζ Ακτής Αμμου Αγίου Νικολάου Κρήτης & εγκαταστάσεις	Πλαζ		1961	Περίπτερο και Λουτρικές εγκαταστάσεις. Εκτελείται από τον Δήμο Αγίου Νικολάου Κρήτης.
3	Πλαζ Αγιος Στέφανος στη Μύκονο	Πλαζ		1952	Ξύλινο λυόμενο Τουριστικό Περίπτερο ξύλινο για την εξυπηρέτηση των λουομένων με wc.
4	Πλαζ Αιδηψού	Πλαζ			Κατάλογος ΕΤΑ.
5	Πλαζ Αλεξανδρουπόλεως & camping	Πλαζ		1969	Λουτρικές εγκαταστάσεις για την εξυπηρέτηση ημερησίως 2.000 ατόμων.
6	Πλαζ στον Αλιμο (Καλαμάκι)	Πλαζ		1969	Λουτρικές εγκαταστάσεις για την εξυπηρέτηση ημερησίως 6.000 λουόμενων.
7	Πλαζ Βάρκιζας	Πλαζ		1962	Λουτρικές εγκαταστάσεις.
8	Πλαζ Α' Ακτής Βούλας	Πλαζ	Αρχιτέκτονας: Τριανταφυλλίδης Ιωάννης	1960	Λουτρικές εγκαταστάσεις για 10.000 λουόμενους.
9	Πλαζ Β' Ακτής Βούλας	Πλαζ		1969	
10	Πλαζ Βόλου στις Αλυκές Παγασών	Πλαζ	Αρχιτέκτονας: Σταμάτης Κώστας	1962	
11	Πλαζ Βουλιαγμένης, Λαϊκή Ακτή, Μεγάλη Πλαζ & εστιατόρια 'Ωκεανίς' και 'Αργώ'	Πλαζ	Αρχιτέκτονες: Βασιλειάδης Προκόπης, Βουρέκας Εμμανουήλ & Σακελλάριος Περικλής Συνεργάτης: Χατζημιχάλης Νίκος Ειδικές στατικές μελέτες: Ναχνικιάν Ζεράρ & Αμπουσελάμ Παντέλης	1959	Περιλαμβάνει τις εγκαταστάσεις της πλαζ, μπαρ, αποδυτήρια (4 κτήρια) για την εξυπηρέτηση 10.000 λουομένων ημερησίως και 2 εστιατόρια στα 2 άκρα της παραλίας. Το Ανατολικό λαϊκό εστιατόριο 'Αργώ' και το πολυτελές Δυτικό 'Ωκεανίς'. Την καλλιτεχνική επιμέλεια του 'Ωκεανίς' ανέλαβε ο Γιάννης Μόραλης.
12	Πλαζ Γλυφάδας Χορευτικό Κέντρο 'Αστέρια' Bungalows με ανεξάρτητη είσοδο	Πλαζ	Αρχιτέκτονες: Βασιλειάδης Προκόπης, Βουρέκας Εμμανουήλ & Σακελλάριος Περικλής Συνεργάτες: Γεωργιάδης Αντώνης & Δεκαβάλλας Κωνσταντίνος	1958	Οι προπολεμικές εγκαταστάσεις καταστράφηκαν επί Κατοχής. Το έργο περιλαμβάνει: αποδυτήρια, συγκρότημα 150 περιπτέρων-bungalows, κέντρα ψυχαγωγίας, αθλοπαιδιές κ.α. Η πλαζ εξυπηρετεί 450 άτομα. Τα bungalows αποτελούν ξενοδοχειακό συγκρότημα 200 κλινών. Το κέντρο-εστιατόριο 'Αστέρια' μπορεί να χρησιμοποιηθεί ανεξάρτητα από την ακτή.
13	Πλαζ Γυθείου				Λουτρικές εγκαταστάσεις.
14	Πλαζ Ηρακλείου	Πλαζ	Εργολάβος: Τσομπανάκης Ιωάννης	1960	Λουτρικές εγκαταστάσεις.
15	Πλαζ Περαίας (;) Θεσσαλονίκης	Πλαζ	Αρχιτέκτονες Βασιλειάδης Προκόπης, Βουρέκας Εμμανουήλ & Σακελλάριος Περικλής Εργολάβος: Γεωργιάδης Ιάσονας	1960	
16	Πλαζ Λίμνης Ιωαννίνων	Πλαζ	Εργολάβος: Ηλιόπουλος Σπύρος	1958	Λουτρικές εγκαταστάσεις & αναψυκτήριο. Εξυπηρετούν τον Ναυτικό Ομίλου της Λίμνης Ιωαννίνων.
17	Πλαζ 'Μπάτης' Καβάλας & camping	Πλαζ	Αρχιτέκτονας: Νικολετόπουλος Γεώργιος Εργολάβος: Οικονόμου Σπύρος	1961	Λουτρικές εγκαταστάσεις για την εξυπηρέτησή 1.000 λουομένων ημερησίως. Το λουτρικό συγκρότημα εξυπηρετείται από 2 κτήρια αποδυτηρίων.
18	Πλαζ Καλαμάτας (στο Μοτέλ Ξενία Καλαμάτας)	Πλαζ	Αρχιτέκτονας: Βώκος Φίλιππος	1961	Λουτρικές εγκαταστάσεις για την εξυπηρέτησή 700 λουομένων ημερησίως, με υπαίθριο bar, δωμάτια λιμενικής αστυνομίας, πρώτης βοήθειας κ.α.
19	Πλαζ Καρτερού στο Ηράκλειο Κρήτης	Πλαζ	Εργολάβος: Κασιμάτης Γεώργιος	1961	
20	Πλαζ στον Πλατύ Γιαλό Κεφαλλονιάς	Πλαζ		1956	Λουτρικές εγκαταστάσεις (περίπτερο, αποδυτήρια).

Τουριστικές εγκαταστάσεις χωρίς κλίνες					
α/α	Εργο-Τόπος	Τύπος	Συντελεστές	Ετος	Πληροφορίες
21	Πλαζ Κεφαλλονιάς Ξύλινα Αποδυτήρια Παραλίας	Πλαζ	Εργολάβος: Πετρόπουλος Αλέξανδρος	1952	12 ξύλινα αποδυτήρια παραλίας, ελαιοχρωματισμένα, με βάση σκυρόδεμα στην άμμο, που καλύπτονται από καραβόπανο.
22	Πλαζ Λουτρακίου	Πλαζ	Αρχιτέκτονας: Ζήβας Διονύσιος Εργολάβος: Κόκκας Πάρης	1960	Με εγκαταστάσεις αποδυτηρίων για 1500 άτομα ημερησίως, snack bar για 100 καθήμενους ημερησίως, εγκαταστάσεις παιδικής χαράς, γήπεδα, parking 80 αυτοκινήτων.
23	Πλαζ στον Ορνο στη Μύκονο	Πλαζ	Αρχιτέκτονας: Βασιλείου Ιωάννης (;) Σταμάτης Κώστας (;)	1961	Λουτρικές εγκαταστάσεις.
24	Πλαζ στην Ακτή Μεγάλη Αμμος Μυκόνου.	Πλαζ	Εργολάβος: Δημητρέλλης Δημήτριος	1954	Λουτρικές εγκαταστάσεις & περίπτερο.
25	Πλαζ Ναυπάκτου	Πλαζ	Αρχιτέκτονας: Σταμάτης Κώστας	1962 (;)	Λουτρικές εγκαταστάσεις.
26	Πλαζ Ναυπλίου (Αρβανιτιά) με εστιατόριο	Πλαζ	Αρχιτέκτονας: Τριανταφυλλίδης Ιωάννης Εργολάβος: Παπαντωνίου Αντώνιος	1962	Λουτρικές εγκαταστάσεις για την εξυπηρέτηση 450 ατόμων ημερησίως, πισίνα με θαλασσινό νερό, εστιατόριο, 16 καμπάνες για τη διανυκτέρευση 32 ατόμων.
27	Πλαζ Κριού Πάρου	Πλαζ	Αρχιτέκτονας: Τριανταφυλλίδης Ιωάννης	1962 (;)	Αποδυτήρια 200 ατόμων και εστιατόριο.
28	Πλαζ Πάτρας	Πλαζ	Αρχιτέκτονας: Κουτσούρης Ρένος	1960	Η εκτέλεση του έργου γίνεται από τον Δήμο Πάτρας.
29	Πλαζ Παλαιοκαστρίτσας στην Κέρκυρα	Πλαζ	Αρχιτέκτονες: Κόλλας Ιωάννης (;) & Κουτσουδάκης Α. (;) Τοπογράφος: Αγιοβλασίτης Νικόλαος	1961	Λουτρικές εγκαταστάσεις και τουριστικό περίπτερο με κλίνες.
30	Πλαζ Πικροδάφνης	Πλαζ		1969	
31	Πλαζ Ακτή Περίσσα στην Σαντορίνη (Θήρα) & Τουριστικό Περίπτερο	Πλαζ	Αρχιτέκτονας: Πατέλης Νικήτας	1961	Λουτρικές εγκαταστάσεις για την εξυπηρέτηση 100-130 ατόμων, αποδυτήρια, wc, ντους, μικρό αναψυκτήριο κλπ. Το γήπεδο παραχωρείται από τον Δήμο.
32	Πλαζ Κόστα Σπέτσες	Πλαζ		1952	Ξύλινο λυόμενο Τουριστικό Περίπτερο ξύλινο για την εξυπηρέτηση των λουομένων με wc.
33	Πλαζ Σπετσών (στο Ξενία Σπετσών)	Πλαζ	Αρχιτέκτονας: Βώκος Φίλιππος	1961	Λουτρικές εγκαταστάσεις.
34	Πλαζ Υδρας στο Μανδράκι	Πλαζ	Αρχιτέκτονας: Βώκος Φίλιππος	1962	Λουτρικές εγκαταστάσεις για την εξυπηρέτηση 400 λουομένων ημερησίως, μπαρ, wc, αποθήκες.
35	Πλαζ Φιλίππων & τουριστικές εγκαταστάσεις	Πλαζ		1969	Λουτρικές εγκαταστάσεις.
36	Πλαζ 'Bella Vista' Χίου (στο Ξενία Χίου)	Πλαζ	Αρχιτέκτονας: Σταμάτης Κώστας	1958	Λουτρικές εγκαταστάσεις.
1	Εργα Λυκαβηττού	Αλλα έργα	Αρχιτέκτονας: Τριανταφυλλίδης Ιωάννης Στατικά: Αναγνωστόπουλος Ν. ΠΜ Εργολάβος: Κοτζαμάνης Νικόλαος	1961	Τα έργα Λυκαβηττού περνάνε από πολλές φάσεις. Ο Ι. Τριανταφυλλίδης σχεδιάζει το αναψυκτήριο, το κέντρο διασκεδάσεως και τον σταθμό του téléférique. Για την εσωτερική διακόσμηση εμπλέκεται ο διακοσμητής R. Gibbings, που όμως κατόπιν αντιδράσεων από την ΤΥ και τον τύπο της εποχής δεν αναλαμβάνει το έργο.
2	Θέατρο Λυκαβηττού	Αλλα έργα	Αρχιτέκτονας: Ζενέτος Τάκης Στατικά: Σκαλαίος Ηλίας	1965	Λυόμενο θέατρο 3.000 θέσεων. Με πρωτοβουλία της Αννας Συνοδινού.
3	Αποδυτήρια Ηθοποιών (Αρχαίου Δράματος) στην Επίδαυρο	Αλλα έργα	Αρχιτέκτονας: Κωνσταντινίδης Αρης	1958	Για να στεγάσουν τους ηθοποιούς και τον χορό για τις παραστάσεις που θα δίνονταν το καλοκαίρι στο αρχαίο θέατρο.
4	Περίπτερο ΔΕΘ ΕΟΤ	Αλλα έργα	Αρχιτέκτονας: Κωνσταντινίδης Αρης	1959	Το 1959 ο ΕΟΤ απέκτησε, για 1η φορά, μόνιμο περίπτερο στην ΔΕΘ. Τα σταθερά στοιχεία του περίπτερου είναι η οροφή, το δάπεδο και τα υποστυλώματα. Τα τοιχώματα είναι κινητά πλαίσια. Στην έκθεση του 1959 το θέμα ήταν: Τα έργα τουριστικής αναπτύξεως της 3ετίας 1957-1959.

Τουριστικές εγκαταστάσεις χωρίς κλίνες					
α/α	Εργο-Τόπος	Τύπος	Συντελεστές	Ετος	Πληροφορίες
5	Γραφείο πληροφοριών ΕΟΤ στην Ρώμη	Αλλα έργα	Αρχιτέκτονας: Κωνσταντινίδης Αρης	1960	Οι φωτογραφίες στους τοίχους του καταστήματος ήταν τραβηγμένες από τον ίδιο τον Κωνσταντινίδη.
6	Γραφείο πληροφοριών ΕΟΤ στην Φρανκφούρτη	Αλλα έργα	Αρχιτέκτονας: Σφαέλλος Χαράλαμπος	1957	
7	Κέντρο ΕΟΤ στη Νέα Υόρκη	Αλλα έργα	Αρχιτέκτονας: Σιδεράκης Δημήτριος (διακοσμητής)	1957	
8	Αθλητικό Κέντρο στον Αγιο Κοσμά	Αλλα έργα	Αρχιτέκτονες: Τεχνικό Γραφείο Δοξιάδη	1960	Το έργο γίνεται για λογαριασμό της Εφορείας Εθνικού Αθλητισμού. Η ανάθεση του έργου έγινε από το Υπ. Δημοσίων Εργων. Ο ΕΟΤ εκτέλεσε το έργο.
9	Θέατρο Δώρα Στράτου στου Φιλοπάππου	Αλλα έργα	Αρχιτέκτονας: Στάικος Σπύρος	1965	Υπαίθριο θέατρο φολκλορικών-λαϊκών χορευτικών παραστάσεων. προϋπόθεση για την αδειοδότηση ήταν η αντιστρεψιμότητα της κατασκευής.
10	Εργα Μικρού Καβουρίου & στο Λαιμό Βουλιαγμένης	Αλλα έργα			
α	Πλαζ Αστέρα Βουλιαγμένης στον Λαιμό	Πλαζ	Αρχιτέκτονας: Βουτσινάς Κώστας	1960	Κοσμική πλαζ για την εξυπηρέτηση 3.000 λουομένων ημερησίως. Δίπλα από τον αρχαίο Ναό του Απόλλωνα Ζωστήρα.
β	Bungalows Αστέρα Βουλιαγμένης & εστιατόριο Snack	Ξενοδοχείο	Αρχιτέκτονας: Βουτσινάς Κώστας	1961	60 πολυτελείς καμπάνες (120 ατόμων), εντευκτήριο και εστιατόριο εξυπηρέτησης 250 πελατών.
γ	Ξενοδοχείο του ΕΟΤ στο Μικρό Καβούρι	Ξενοδοχείο	Αρχιτέκτονας: Καψαμπέλης Κώστας	1962	Α' κατηγορίας. Δυναμικότητας 150-200 κλινών. Δεν πραγματοποιήθηκε.
δ	Ξενοδοχείο 'Αρίων Αστήρ Παλλάς'	Ξενοδοχείο	Αρχιτέκτονας: Βουτσινάς Κώστας	1963	Ξενοδοχείο 150 δωματίων (250 κλινών).
ε	Χορευτικό Κέντρο	Αλλα έργα	Αρχιτέκτονας: Βουτσινάς Κώστας	1963	
στ	Ξενοδοχείο 'Ναυσικά Αστήρ Παλλάς'	Ξενοδοχείο	Αρχιτέκτονες: Βουρέκας Εμμανουήλ, Δεκαβάλλας Κωνσταντίνος & Γεωργιάδης Αντώνης	1976-79	Ανατίθεται στους αρχιτέκτονες με αρχιτεκτονικό διαγωνισμό το 1972.
ζ	Ξενοδοχείο 'Αφροδίτη Αστήρ Παλλάς'	Ξενοδοχείο		1984	
η	Yachting Club -Θαλάσσια Λέσχη και μαρίνα (ανεξάρτητη από το κτήριο ΝΟΒ)	Αλλα έργα	Αρχιτέκτονες: Σακελλάριος Περικλής & Βουρέκας Εμμανουήλ	1961	Διώροφο κτίριο με: γραφείο λιμενικού, γραφείο εταιρίας πετρελαιοειδών, γραφείο πληροφοριών ναυτικού ομίλου, μπαρ. Η μαρίνα εξασφαλίζει την ανεξάρτητη θαλάσσια συγκοινωνία των τουριστικών εγκαταστάσεων του Αστέρος Βουλιαγμένης.
11	Εργα Λίμνης Βουλιαγμένης Υδροθεραπευτήριο & Λαϊκό ξενοδοχείο	Αλλα έργα	Αρχιτέκτονες: Ζάννος Αλέξανδρος & Τσολάκης Πάνος Συνεργασία με καθηγητές Υδρολογίας για τα ιατρικά θέματα	1959	Γ' κατηγορίας. Για τον εκσυγχρονισμό των εγκαταστάσεων της ΙΠ. Ο ΟΔΕΠ αναλαμβάνει να χρηματοδοτήσει το έργο υπό την επίβλεψη του ΕΟΤ.
12	Κτίριο ΝΟΒ (Ναυτικού Ομίλου Βουλιαγμένης) στο Μικρό Καβούρι	Αλλα έργα	Αρχιτέκτονας: Κιτσίκης Αντώνης Στατική μελέτη: Σιεμέκης Π.	1959	Το έργο ανατέθηκε από τον ΝΟΒ στον αρχιτέκτονα. Κατά την κατασκευή ο ΕΟΤ έφερε ενστάσεις ως προς τον όγκο του κτιρίου και τροποποίησε τη μελέτη.
13	Γκολφ Γλυφάδας	Αλλα έργα	Αρχιτέκτονες: Donald Harradine το γήπεδο γκολφ Λάσκαρης Κίμωνας τη Λέσχη Σακελλάριος Περικλής (;)	1960-62	Το golf ως άθλημα θεωρείται ως χόμπι των ευκατάστατων ξένων. Η μελέτη του γηπέδου εκπονείται από Αγγλο ειδικό. Η Λέσχη περιλαμβάνει: εστιατόριο 150 ατόμων, σαλόνι, μπαρ, κουζίνα, αίθουσα συμβουλίου, γραμματεία, wc, αποδυτήρια ανδρών-γυναικών, γραφείο προϊστάμενου, δωμάτιο παιγνίων, αποθήκες, γραφείο καθηγητών. Στόχος είναι η αρτιότητα του έργου ώστε να προσελκύσει ξένους τουρίστες καθόλο το έτος.

Τουριστικές εγκαταστάσεις χωρίς κλίνες					
α/α	Εργο-Τόπος	Τύπος	Συντελεστές	Ετος	Πληροφορίες
14	Νηπιακός σταθμός στέγης πατρίδος (για το Δήμο Αθηναίων)	Αλλα έργα	Αρχιτέκτονας: Τριανταφυλλίδης Ιωάννης Εργολάβος: Καπετανάκης Θωμάς	1961	Για 30 νήπια. Μελετήθηκε και κατασκευάστηκε από τον ΕΟΤ μετά από ΚΥΑ των Υπ. Προεδρίας Κυβερνήσεως και Συντονισμού με δωρεά της Αμερικανικής Πρεσβείας.
15	Εσωτερική διαμόρφωση 3 πλοίων του ΕΟΤ	Αλλα έργα	Αρχιτέκτονας: Σακελλάριος Περικλής	1958-59 1960-62	Πρέπει να είναι τα πλοία: 'Εγνατία' για το πορθμείο Ελλάδας-Ιταλίας και τα 2 πλοία που ναυπήγησε ο ΕΟΤ για τις θαλάσσιες εκδρομές.
16	Δελφικό Κέντρο	Αλλα έργα	Αρχιτέκτονας (1934): Πικιώνης Δημήτριος Αρχιτέκτονας (1959): Κιτσίκης Κώστας Συνεργάτης: Λαμπάκης Α.	1934 1959 1966	Σχεδιάζεται το 1934 από τον Δ. Πικιώνη. Ομως δεν πραγματοποιείται. Τον 1957 ο αντιπρόσωπος της Ελλάδας στο Συμβούλιο της Ευρώπης, Καθηγητής Κ. Κιτσίκης πρότεινε την ιδέα του Δελφικού Κέντρου. Σε παραχωρούμενο χώρο στους Δελφούς κάθε μέλος κράτος θα ανεγείρει το δικό του περίπτερο. Το 1958 γίνεται αρχιτεκτονικός διαγωνισμός για το έργο. Κρίνεται ανεπιτυχής διότι λαμβάνουν μέρος σε αυτόν μόνο νέοι αρχιτέκτονες. Το 1959 προσχέδια ανατίθενται στον Κ. Κιτσίκη.
17	Τάφοι των Βενιζέλων στα Χανιά	Αλλα έργα	Αρχιτέκτονες: Τσαούσης Σπύρος Λάσκαρης Κίμωνας	1958	Μνημείο και διαμόρφωση πλατείας. Ο Σπ. Τσαούσης (αρχιτέκτονας τοπίου) εκπονεί την προμελέτη. Ο Κ. Λάσκαρης εκπονεί τη μελέτη.
18	Επέκταση Μουσείου Δελφών	Αλλα έργα	Αρχιτέκτονας: Βογιατζής Αλέξανδρος	1961	Επέκταση και μετασκευή της αίθουσας του Ηνιόχου στο Μουσείο των Δελφών.
1	Χωροταξική Μελέτη Βουλιαγμένης	Χωροταξική Μελέτη	Αρχιτέκτονες: Βασιλειάδης Προκόπης, Βουρέκας Εμμανουήλ & Σακελλάριος Περικλής Συνεργάτες ΠΜ: Ρωμαΐδης Ι. & Παπαδάκης Μ.	1958	Η μελέτη έγινε για λογαριασμό της Αστήρ ΑΕ. Ταυτόχρονα έγινε χωροταξική μελέτη και από δεύτερη ομάδα (Κ. Κιτσίκης, Χ. Σφαέλλος, Α. Πλουμιστός, Π. Καραντινός) για λογαριασμό του ΟΔΕΠ. Ο ΕΟΤ επέλεξε τη μελέτη της Α' ομάδας ως πιο έμπειρη. Οι διαφορές τους ήταν ελάχιστες.
2	Χωροταξική διαμόρφωση Σουνίου	Χωροταξική διαμόρφ.	Αρχιτέκτονας: Χατζημιχάλης Νικόλαος	1960	Δίπλα στον αρχαιολογικό χώρο (Ναός Ποσειδώνα). Η μελέτη προβλέπει τη μεταφορά του υφιστάμενου εστιατορίου σε νέα θέση (100 άτομα), νέο τουριστικό περίπτερο (20 άτομα) διαμόρφωση γύρω από το ξενοδοχείο 'Αιγαίο', κατασκευή προβλήτας με μικρό τελωνείο, belvédère κλπ. Θα διατηρηθεί το πράσινο και θα απομακρυνθούν άλλα κτίσματα.
3	Χωροταξική διαμόρφωση Πάρνηθας	Χωροταξική διαμόρφ.	Αρχιτέκτονας: Στάικος Σπύρος	1960	Η μελέτη αφορά τη διαμόρφωση του περιβάλλοντα χώρου, των προσβάσεων και των υποδομών, τον εξωραϊσμό του Ναού της Αγίας Τριάδας, τη μελέτη υπηρεσιακών κτιρίων (αστυνομία, δασοφυλακή, ταχυδρομείο) και κτιρίων αναψυχής (λαϊκά εστιατόρια, καταστήματα, γήπεδα, χώροι στάθμευσης) και την αξιοποίηση των υφιστάμενων κτισμάτων. Το τελεφερίκ ολοκληρώνεται το 1973.
4	Χωροταξική διαμόρφωση Παλαιοκαστρίτσας Κέρκυρας	Χωροταξική διαμόρφ.	Μελετητής: Σακελλάριος Περικλής (;)	1964 1966	
5	Πολεοδομική Μελέτη της Παλαιάς πόλης της Κέρκυρας	Πολεοδομική Μελέτη	Μελετητές: Κώνστας Δ. & Παπαναστασίου Α.	1960-61	
6	Πολεοδομική Μελέτη Λουτρακίου	Πολεοδομική Μελέτη	Μελετητές: Παπαγιάννης Θύμιος & Μολφέσης Σθένης	1961	Η πρόταση αφορά τον καθορισμό ζωνών: κατοικίας, ξενοδοχείων, ψυχαγωγίας-πάρκων, βιομηχανίας, κέντρου πόλεως, την επίλυση της πρόσβασης τον καθορισμό τη τουριστικής ανάπτυξης κ.α.

Τουριστικές εγκαταστάσεις χωρίς κλίνες					
α/α	Εργο-Τόπος	Τύπος	Συντελεστές	Ετος	Πληροφορίες
7	Χωροταξική Μελέτη Βάρκιζας	Χωροταξική Μελέτη			Πλήρης μελέτη.
8	Χωροταξική Μελέτη Μαραθώνα	Χωροταξική Μελέτη			Πλήρης μελέτη.
9	Χωροταξική Μελέτη Καϊάφα	Χωροταξική Μελέτη			Πλήρης μελέτη.
10	Χωροταξική Μελέτη Αγίων Απόστολων Κρήτης	Χωροταξική Μελέτη			Πλήρης μελέτη.
11	Χωροταξική πρόταση για την τουριστική αξιοποίηση της Κυλλήνης	Χωροταξική διαμόρφωση	Μελετητές: Παπαγιάννης Θύμιος & Μολφέσης Σθένης		Πλήρης μελέτη. Για τη στέγαση 4.000 επισκεπτών σε ξενοδοχεία όλων των κατηγοριών. Προβλέπεται η δημιουργία ενός κέντρου πόλεως με όλες τις διοικητικές και εμπορικές λειτουργίες και η ανέγερση ενός πρότυπου λουτροθεραπευτηρίου.
12	Χωροταξική Μελέτη Ακτής Πρεβέζης	Χωροταξική Μελέτη			
13	Χωροταξική Μελέτη περιοχής Λευκάδος	Χωροταξική Μελέτη			
14	Χωροταξική Μελέτη περιοχής τουριστικής ζώνης Ρόδου (από λουτρών Ελλης μέχρι Ιξιάς)	Χωροταξική Μελέτη			
15	Τουριστική Αξιοποίηση Ξυλοκάστρου	Πολεοδομική Μελέτη	Αρχιτέκτονας: Στάικος Σπύρος	1961	

Αλλα Εργα

Ιδιωτικά Ξενοδοχεία:

- Μοτέλ ‘Αστήρ’ Αλεξανδρούπολης, Αρχιτέκτονες: Σακελλάριος Π., Βασιλειάδης Π., Βουρέκας Ε., 1958
- Ξενοδοχείο ‘Αστήρ’ στην Πάτρα, Αρχιτέκτονας: Ρένος Κουτσούρης, 1962 (σε συνεργασία με τον ΕΟΤ)
- Ξενοδοχείο ‘Αμαλία’ Δελφοί, Αρχιτέκτονας: Βαλσαμάκης Νίκος
- Ξενοδοχείο 'Αιγαίο' στο Σούνιο, ιδιοκτησίας Αφοί Τερλάκη, δανειοδότηση από τον ΕΟΤ
- Ξενοδοχείο Mira Mare Ρόδος (1958-69), πήρε δάνειο από τον ΕΟΤ, Αρχιτέκτονας: Σφαέλλος Χαράλαμπος
- Ξενοδοχείο ιδιοκτησίας Βούζα Λουκά στην Αράχωβα, πήρε δάνειο από τον ΕΟΤ, Αρχιτέκτονας: Σαρλής Π.

Αλλες Πλαζ ΕΟΤ:

- Πλαζ Ακτής Αρετσούς στην Καλαμαριά Θεσσαλονίκης, λουτρικές εγκαταστάσεις, Κατάλογος ΕΤΑ
- Πλαζ Καβάλας Καλαμίτσα, λουτρικές εγκαταστάσεις, Κατάλογος ΕΤΑ
- Πλαζ Λουτρόπολης Καμμένων Βούρλων, λουτρικές εγκαταστάσεις, Κατάλογος ΕΤΑ
- Πλαζ στη Λομβάρδα στο Κορωπί (Κρώπιας), λουτρικές εγκαταστάσεις, Κατάλογος ΕΤΑ
- Πλαζ στην Πλάκα Λεωνιδίου, λουτρικές εγκαταστάσεις, Κατάλογος ΕΤΑ
- Πλαζ Ακτής πόλεως Ζακύνθου, λουτρικές εγκαταστάσεις, Κατάλογος ΕΤΑ

- Πλαζ στην Ακτή της Μήθυμνας (Μόλυβος) Μυτιλήνης, λουτρικές εγκαταστάσεις, Κατάλογος ΕΤΑ
- Πλαζ Τσαμάκια Μυτιλήνης, λουτρικές εγκαταστάσεις, Κατάλογος ΕΤΑ
- Πλαζ με camping στην Ακτή Αγίας Τριάδος Θεσσαλονίκης, λουτρικές εγκαταστάσεις, Κατάλογος ΕΤΑ
- Πλαζ με camping στην Ακτή Ασπροβαλτάς Θεσσαλονίκης, λουτρικές εγκαταστάσεις, Κατάλογος ΕΤΑ
- Πλαζ με camping στην Αγυιά Πατρών, λουτρικές εγκαταστάσεις, Κατάλογος ΕΤΑ
- Πλαζ Ασκέλι Πόρου, λουτρικές εγκαταστάσεις, Κατάλογος ΕΤΑ
- Πλαζ με camping στη Σκάλα Σκοτίνας στο νομό Πιερίας, λουτρικές εγκαταστάσεις, Κατάλογος ΕΤΑ
- Πλαζ Χανίων, λουτρικές εγκαταστάσεις, Κατάλογος ΕΤΑ

Σημειώσεις

1 ΣΠΑΠ=Σιδηρόδρομοι Πειραιώς - Αθηνών - Πελοποννήσου

2 ΕΟΤ πρακτικά ΔΣ 59 - 21 Νοεμβρίου 1958, Θέμα 1ο: Τιμολόγιο ξενοδοχείων

3 ΕΟΤ πρακτικά ΔΣ 34 – 30 Ιουνίου 1960, Θέμα 35ο: Σύσταση Υπηρεσίας εκμεταλλεύσεως δια αυτεπιστασίας του ξενοδοχείου Φλωρίνης Ξενία

ΕΟΤ πρακτικά ΔΣ 36 – 7 Ιουλίου 1960, Θέμα 17ο: Δημοπράτηση ξενοδοχείου Ξενία Καστανιάς Κορινθίας

4 ΕΟΤ πρακτικά ΔΣ 41 – 28 Ιουλίου 1960, Θέμα 16ο: Σύσταση υπηρεσίας εκμεταλλεύσεως δι' αυτεπιστασία του Οδικού Σταθμού Αχελώου 'Ξενία'

5 ΕΟΤ πρακτικά ΔΣ 31 – 15 Ιουνίου 1961, Θέμα 7ο: Παραχώρηση εκμεταλλεύσεως περιπτέρου 'Ξενία' Μυστρά, στον ιδιοκτήτη του εστιατορίου 'Μαρμάρω' ως αντάλλαγμα της κατεδάφισής του

6 ΕΟΤ πρακτικά ΔΣ 1 – 4 Ιανουαρίου 1961, Θέμα 7ο: Δημοπράτηση ξενοδοχείου 'Ξενία' Οσίου Λουκά μετά τη λήξη της σύμβασης του αναδόχου

ΕΟΤ πρακτικά ΔΣ 32 – 28 Ιουνίου 1961, Θέμα 6ο: Παράταση μισθώσεως περίπτερου 'Ξενία' Κνωσού εις την Μαρία Λαμπάκη

7 Αρχιτεκτονική, τεύχος 22-23/1960, Αρης Κωνσταντινίδης, 'Ξενία' - Το νέο ξενοδοχείο του ΕΟΤ στη Μύκονο, σ. 92-99

8 Αρχιτεκτονική, τεύχος 24/1960, Αρης Κωνσταντινίδης, Τα Μοτέλς 'Ξενία' Λαρίσης και Ηγουμενίτσας, σ. 71-80

9 Αρχιτεκτονική, τεύχος 30/1961, Δημ. Β. Βασιλειάδη, Μια παληά θαλασσινή πολιτεία: Η Χώρα της Ανδρου, σ. 21-30

10 Αρης Κωνσταντινίδης, Εμπειρίες και Περιστατικά, μια αυτοβιογραφική διήγηση, Τόμος Ι, Εστία, Αθήνα 1992, σ. 270-274

11 Δημήτρης Φιλιππίδης: Πέντε δοκίμια για τον Αρη Κωνσταντινίδη, εκδ. Libro, Αθήνα 1997, σ. 35

12 Γεννήθηκε στην Αλεξάνδρεια της Αιγύπτου (1914). Το 1935 αποφοιτά από την Αρχιτεκτονική Σχολή του ΕΜΠ με δασκάλους τους Αναστάσιο Ορλάνδο και Δημήτρη Πικιώνη και συμφοιτητές ανάμεσα σε άλλους τους Κ. Δοξιάδη και Κλ. Κραντονέλλη. Μετά τον πόλεμο, συνεχίζει τις μεταπτυχιακές του σπουδές στη Γαλλία με κρατική υποτροφία της Γαλλικής Κυβέρνησης και το 1949 ανακηρύσσεται διδάκτορας της Τέχνης και της Επιστήμης του Πανεπιστημίου του Παρισιού. Στον ΕΟΤ παραμένει έως το τέλος του 1958, όταν ουσιαστικά εκδιώκεται από τον νέο Πρόεδρο του Οργανισμού Στεφ. Πεσμαζόγλου (πρώην Ειδικός Σύμβουλος τουρισμού).

13 Αρης Κωνσταντινίδης, Εμπειρίες και περιστατικά, μια αυτοβιογραφική διήγηση, Τόμος Ι, εκδόσεις Εστία, Αθήνα 1992, σ. 140

Στο ίδιο κείμενο ο Κωνσταντινίδης ισχυρίζεται πως τον «έδιωξε» ο Ειδικός Σύμβουλος Τουρισμού, Στέφανος Πεσμαζόγλου, για να «φέρει» στη θέση του τον Νίκο Απέργη, Πολιτικό Μηχανικό (έως το 1962).

Το γεγονός επιβεβαιώνεται στη συνεδρίαση του ΕΟΤ πρακτικά ΔΣ 63 - 11 Δεκεμβρίου 1958, Θέμα 6ο: Ανανέωση συμβάσεων υπηρετούντων στις ΤΥ του ΕΟΤ

14 Αρχιτεκτονική, τεύχος 6/1957, Γραφείο πληροφοριών ΕΟΤ στην Φρανκφούρτη, σ. 35

15 Ελένη Σουφλή-Σπανού, μετέπειτα σύζυγος του Κωνσταντίνου Σπανού. Πολλές φορές στη βιβλιογραφία και στα πρακτικά αναφέρεται ως Ελένη Σπανού.

16 Αρης Κωνσταντινίδης, Εμπειρίες και περιστατικά, μια αυτοβιογραφική διήγηση, Τόμος Ι, εκδόσεις Εστία, Αθήνα 1992, σ. 138

17 ΕΟΤ πρακτικά ΔΣ 14 - 11 Απριλίου 1951 (σ. 118-136 του τόμου), Θέμα 18ο: Πρόσληψη Προσωπικού για την Τεχνική Υπηρεσία

18 ΕΟΤ πρακτικά ΔΣ 3 - 21 Φεβρουαρίου 1951 (σ. 17-22 του τόμου), Θέμα2ο: Ζητήματα Προσωπικού

19 ΕΟΤ πρακτικά ΔΣ 12 - 28ης Μαρτίου 1951 (σ. 85-100 του τόμου), Θέμα 3ο δ: Ακύρωση πρόσληψης μηχανικών

20 Ο ίδιος γράφει πως δεν υπέγραψε την τελική σύμβαση λόγω της κακής του σχέσης με τον Κ. Δοξιάδη. Ο Κωνσταντινίδης ισχυρίζεται πως ο Δοξιάδης, αν και δεν είχε φυσική παρουσία στον ΕΟΤ, «έλυνε και έδενε» στον Οργανισμό και πως η πρόσληψή του είχε «εγκριθεί» από αυτόν. Οπότε ο ίδιος για λόγους ευθιξίας θέλησε να παραιτηθεί από τη θέση. *

* Αρης Κωνσταντινίδης, Εμπειρίες και περιστατικά, μια αυτοβιογραφική διήγηση, Τόμος Ι, εκδ. Εστία, Αθήνα 1992, σ. 138

21 Χαράλαμπος Σφαέλλος: Αρχιτεκτονική - Ανάπτυξη, Μουσείο Μπενάκη, Αθήνα 2002, σ. 90

22 Προσλαμβάνεται στον ΕΟΤ τον Μάρτιο του 1951 και παραμένει έως τον Ιούλιο του 1956

23 ΕΟΤ πρακτικά ΔΣ 14 - 11 Απριλίου 1951 (σ. 118-136 του τόμου), Θέμα 3ο δ: Πρόσληψη Προσωπικού για την Τεχνική Υπηρεσία

24 ΕΟΤ πρακτικά ΔΣ 1 - 11 Ιανουαρίου 1957 (σ. 1-11 του τόμου), Θέμα18ο: Εσωτερική διάρθρωση και επάνδρωση των Τεχνικών Υπηρεσιών του ΕΟΤ

25 ΕΟΤ πρακτικά ΔΣ 34 - 18 Ιουλίου 1951 (σ. 455-465 του τόμου), Θέμα 2ο: Ανακοινώσεις του κ. Σκουρλέτη

26 Ο Κλ. Κραντονέλλης αποσπάται το 1951 από το Υπουργείο Ανοικοδομήσεως στον ΕΟΤ για να εκτελέσει χρέη Προϊστάμενου στην Υπηρεσία Μελετών. Η σύμβασή του ανανεώνεται στον Οργανισμό και για το έτος 1952, όμως αυτή τη φορά ζητάται η άδεια από το Υπουργείο Κοινωνικής Πρόνοιας. Δεν γίνεται άλλη ανανέωση για επόμενα έτη ούτε αναφέρεται στα πρακτικά ποιος τον αντικατέστησε. Στη βιβλιογραφία* αναφέρεται πως μετά τον Αμφιτρύωνα (1951-1953) υπηρετεί ως Τμηματάρχης Μελετών Δημοσίων κτιρίων στην Υπηρεσία Οικισμού του Υπ. Δημοσίων Εργων για την αποκατάσταση των σεισμοπλήκτων των Επτανήσων και αναλαμβάνει ως ιδιώτης αρχιτέκτων την επέκταση του Αμφιτρύωνα (τον Αύγουστο του 1954 αποφασίζει ο ΕΟΤ την επέκταση του ξενοδοχείου). Στο ίδιο βιβλίο** αναφέρεται πως από το 1957 τίθεται επικεφαλής του Τεχνικού Γραφείου του Δοξιάδη.

* Μάρω Καρδαμίτση Αδάμη, Ο Αρχιτέκτων Κλέων Κραντονέλλης, εκδόσεις Μουσείο Μπενάκη, Αθήνα 2009, σ. 27

* οπ σ. 33

27 ΕΟΤ πρακτικά ΔΣ 14 - 11 Απριλίου 1951 (σ. 118-136 του τόμου), Θέμα3ο δ: Πρόσληψη Προσωπικού για την Τεχνική Υπηρεσία

28 Αρχιτεκτονική, τεύχος 1/1957, του δρος Αρχιτέκτονα Μηχανικού, Διευθυντού Τεχνικής Υπηρεσίας ΕΟΤ, Χαράλαμπου Σφαέλλου, Αρχιτεκτονική και Τουρισμός, σ. 20-21

29 το Σχέδιο Μάρσαλ

30 Γεννήθηκε στην Αθήνα (1913). Σπουδάζει Αρχιτεκτονική στο Μόναχο από το 1931 έως το 1936. Επιστρέφοντας στην Ελλάδα διορίζεται στην Πολεοδομική Υπηρεσία της Διοικήσεως Πρωτευούσης έως τον πόλεμο, με ένα διάλειμμα για την εκπλήρωση της στρατιωτικής του θητείας. Μετά τον πόλεμο συνεχίζει να υπηρετεί σε διάφορες Δημόσιες Υπηρεσίες έως το 1953 όταν ανοίγει το ιδιωτικό του γραφείο και ασχολείται με διαγωνισμούς. Το 1955 διορίζεται στον ΟΕΚ (Οργανισμό Εργατικής Κατοικίας) ως Προϊστάμενος στο Τμήμα Μελετών, αφότου κερδίζει το πρώτο βραβείο σε έναν διαγωνισμό του Οργανισμού για εργατικές κατοικίες. Από τον ΟΕΚ παραιτείται το 1957 λόγω διαφωνιών με το ΔΣ του Οργανισμού. Για τον διορισμό του στον ΕΟΤ μεσολαβεί ο Στεφ. Πεσμαζόγλου, ο τότε Ειδικός Σύμβουλος Τουρισμού της Προεδρίας Κυβερνήσεως και αργότερα Πρόεδρος του Οργανισμού, που ήταν συγγενής της συζύγου του.

31 ΒΔ της 10-10-1956: Περί Οργανώσεως των Υπηρεσιών του ΕΟΤ

32 ΦΕΚ 333 Β' 20-10-1961: Περί εγκρίσεως τροποποιήσεως Κανονισμού Οργανώσεως των Υπηρεσιών και καταστάσεως προσωπικού του ΕΟΤ

ΦΕΚ 460 Β' 27-12-1961: Περί εγκρίσεως τροποποιήσεως του Κανονισμού Οργανώσεως Υπηρεσιών κλπ του ΕΟΤ

33 Αρης Κωνσταντινίδης, Εμπειρίες και Περιστατικά, μια αυτοβιογραφική διήγηση, Τόμος Ι, Εστία, Αθήνα 1992, σ. 153

34 ο.π.

35 Η επιμονή στις λεπτομέρειες μας φέρνει στο νου τα λόγια του Mies van der Rohe «God is in the details».

36 Μέχρι το τέλος του 1962 οι πληροφορίες για τη διοίκηση του ΕΟΤ προέρχονται από τα πρακτικά του ΔΣ του ΕΟΤ. Από το 1963 έως το 1967 προέρχονται από τη σχετική Νομοθεσία και κυρίως το βιβλίο του Αρη Κωνσταντινίδη, Εμπειρίες και περιστατικά, μια αυτοβιογραφική διήγηση, Τόμος Ι, εκδόσεις Εστία, Αθήνα 1992.

37 Β.Δ. της 30 Μαρτίου / 22 Απριλίου 1959 – ΦΕΚ 71 Α' 1959: Περί προσόντων Ξενοδοχείων τύπου Μοτέλ, Ξενώνων, ενοικιαζομένων δωματίων, επιπλωμένων διαμερισμάτων

38 Αρης Κωνσταντινίδης, Εμπειρίες και περιστατικά, μια αυτοβιογραφική διήγηση, Τόμος Ι, Εστία, Αθήνα 1992, σ. 262

39 ΦΕΚ 39 Β' 04-02-1961: Περί εγκρίσεως Κανονισμού εκτελέσεως έργων του Ελληνικού Οργανισμού Τουρισμού

40 Αρης Κωνσταντινίδης, Εμπειρίες και περιστατικά, μια αυτοβιογραφική διήγηση, Τόμος Ι, Εστία, Αθήνα 1992, σ. 258

41 ο.π. σ. 22

42 «Τα άλλα κατασκευαστικά στοιχεία που συμπληρώνουν ό,τι άρχισε με τον κάνναβο (το σκελετό από μπετόν αρμέ), δηλαδή οι τοίχοι, τα παράθυρα, οι πόρτες, κλπ όπως επίσης οι σκάλες, τα κιγκλιδώματα στους εξώστες, κλπ, τα έχουμε και αυτά κατά κάποιον τρόπο τυποποιήσει, ώστε να τα εφαρμόζουμε ίδια σε πολλές περιπτώσεις.» *

* Αρης Κωνσταντινίδης, Το έργο της υπηρεσίας μελετών του Ελληνικού Οργανισμού Τουρισμού, Αρχιτεκτονικά Θέματα τεύχος 1/1967, σ. 124

43 Οπως αφηγείται ο Διον. Ζήβας στη διάλεξη που έγινε στις 15/04/2008 με τίτλο «Η δραστηριότητα του Ε.Ο.Τ. για την ανάπτυξη του τουρισμού και της κτιριακής υποδομής την περίοδο '57-'67. Το πρόγραμμα μελέτης και ανέγερσης των Ξενοδοχείων Ξενία» στο πλαίσιο του μαθήματος Ειδικά θέματα συνθέσεων 6ου εξαμήνου: «Ελληνικός Μεταπολεμικός Μοντερνισμός: τα ξενοδοχεία Ξενία», διδάσκουσα Α. Μονεμβασίτου, επικουρικό διδακτικό έργο Μ. Μουσά, ακαδημαϊκό έτος 2007-2008. Αντίστοιχη αναφορά κάνει και ο Αρης Κωνσταντινίδης για το ξενοδοχείο 'Τρίτων' στο βιβλίο του Εμπειρίες και Περιστατικά, μια αυτοβιογραφική διήγηση, Τόμος Ι, Εστία, Αθήνα 1992, σ. 267-270

44 Απλοί Οδικοί Σταθμοί: ήτοι πρατήριο βενζίνης και εστιατόριο-μπαρ.*

* ΕΟΤ πρακτικά ΔΣ - 42 10 Σεπτεμβρίου 1957 (σ. 499-507 του τόμου), Θέμα 9ο: Επιλογή θέσης και πρόγραμμα Οδικών Σταθμών

45 Πρόεδρος: Να τους ιδρύσουμε ως συμπληρωματικές εγκαταστάσεων βενζινοεταιριών. Ηδη τα ανεγερθέντα πρατήρια είναι πάμπολλα και κομψότατα. Να συνεννοηθούμε με τις βενζινοεταιρίες, και μάλιστα επειγόντως για την εξυπηρέτηση της λεωφορειακής γραμμής Αθηνών-Θεσσαλονίκης που ταλαιπωρείται πολύ. *

* ΕΟΤ πρακτικά ΔΣ 35– 27 Αυγούστου 1954, Θέμα: Πρόγραμμα Επενδύσεων Τουρισμού 1954-55, (7) Οδικοί Σταθμοί 1954

Σε άλλο απόσπασμα από τα πρακτικά αναφέρεται: «Οι διάφοροι τύποι οδικών σταθμών θα μελετηθούν από τον ΕΟΤ και θα κατασκευασθούν σε θέσεις που δεν ενδιαφέρονται οι ιδιώτες να κατασκευάσουν παρόμοια έργα. Οι σταθμοί αυτοί θα παρέχουν στον περιηγητή καθαρή αίθουσα για να αναπαυθεί λίγο, να λάβει στοιχειώδη καθαρή τροφή, να εξυπηρετηθεί δια καλών νιπτήρων και wc, δυνατότητα να χρησιμοποιήσει τηλέφωνο και να ανεφοδιαστεί με βενζίνη.» **

** ΕΟΤ πρακτικά ΔΣ 30 – 31 Ιουλίου 1953, Θέμα 1: Εγκριση προγράμματος έργων Τουρισμού 1953-54 εξυπηρετηθησομένων εκ Κεφαλαίων Κρατικών Επενδύσεων, σ. 294-323

46 Αρχιτεκτονική, τεύχος 12/1958, Ρένος Κουτσούρης, Ιδιωτικός οδικός σταθμός BP, σ. 41

47 Αρχιτεκτονική, τεύχος 64/1967, Ιάσων Ρίζος, Travel Stop της Mobiloil, σ. 52

48 ΕΟΤ πρακτικά ΔΣ 19– 4 Ιουλίου 1954, Θέμα 2ο: Εγκριση νέων έργων Συμπληρωματικών Προγράμματος 1953-54, Οδικός Σταθμός Γέφυρας Διώρυγας Κορίνθου

49 ΕΟΤ πρακτικά ΔΣ 11 – 12 Μαρτίου 1954, Θέμα 1ο: Επαύξηση επενδύσεων τουριστικού έτους 1953-54, Περίπτερο αποβιβάσεως-οδικός σταθμός στο λιμάνι Παλαιάς Επιδαύρου

50 Στην πρώτη ελληνική συμμετοχή Ελλήνων ιστιοπλόων σε Ολυμπιακούς αγώνες, που πραγματοποιήθηκε το 1948 στο Λονδίνο, στην κατηγορία STAR. Η ομάδα αποτελείτο από τους Γιώργο Καλαμποκίδη, Χριστόφορο Καρόλου, Κώστα Ποταμιάνο και Νίκο Βλάγκαλη. Κατέλαβαν την 10η θέση σε σύνολο 17 συμμετοχών. *

* http://www.eio.gr/olympic_history.htm

51 http://www.hellenicnavy.gr/hosted/EUE/arthra/IOYNIOS06/9.pdf

52 Αρχιτεκτονική, τεύχος 64/1967, Πρόγραμμα αναπτύξεως και κινήσεως θαλαμηγών, σ. 78

53 «... δύναται να χορηγούνται άδειες λειτουργίας ξενοδοχείων Motel. Με την έννοια ξενοδοχείων Motel περιλαμβάνονται καταλύματα ευρισκόμενα εκτός κατοικημένων περιοχών κατά την κρίση της Επιτροπής ή στις παρυφές αυτών και αποτελούμενα εξ ενός κτιρίου ή πλείονων μικρών κτιρίων ή συγκροτημάτων, αποτελούντων όμως ενιαίο σύνολο εντός ενιαίου χώρου καταλλήλως και ειδικώς διευθετημένου, προσφερόμενου για τη στάθμευση των αυτοκινήτων των πελατών και συνδεδεμένο με πρόχειρη εξυπηρέτηση των αυτοκινήτων αυτών. Τα εν την έννοια των ξενοδοχείων Motel περιλαμβανόμενα τοιαύτα είναι ξενοδοχεία, τα οποία πρέπει να βρίσκονται πλησίον οδικών αρτηριών που ενώνουν αστικά ή τουριστικά κέντρα και εμφανίζουν σοβαρή κίνηση αυτοκινήτων κατά την κρίση της επιτροπής, προσφέρονται δε κυρίως δια πελάτες κινούμενους δια αυτοκινήτων.»*

* ΕΟΤ πρακτικά ΔΣ 48 - 1 Νοεμβρίου 1957 (σ. 571-581 του τόμου), Θέμα Α: Περί εγκρίσεως σχεδίου διατάγματος περί προσόντων ξενοδοχείων τύπου Motel, Ξενώνων και ενοικιαζόμενων δωματίων (Β' συζήτηση)

54 Σημειώνουμε πως η περιοχή στην οποία κτίζεται ξενοδοχείο ή άλλη εγκατάσταση του ΕΟΤ αποκτά 'υπεραξία'. Δηλαδή κινεί το ενδιαφέρον των ιδιωτών για νέες επιχειρηματικές επενδύσεις, οι οποίες δεν συνάδουν πάντα με το συμφέρον του Τουρισμού (π.χ. κέντρα λαϊκής διασκεδάσεως και ειδικά μπουζούκια, παραπήγματα για παραθερισμό, καντίνες κλπ).

55 Οδικούς Σταθμούς νεώτερου τύπου: που παρέχουν δηλαδή προς το παρόν και μικρές ευκολίες διανυκτέρευσης ώστε να αποτελούν τον βασικό πυρήνα ενός μελλοντικού Motel, το οποίο θα δύναται

να αναπτυχθεί σταδιακώς, εφόσον αποδειχθεί ότι η εκλογή της θέσεως και η αυξανόμενη τουριστική κίνηση, επιβάλουν τούτο.*

*ΕΟΤ πρακτικά ΔΣ 42 - 10 Σεπτεμβρίου 1957 (σ. 499-507 του τόμου), Θέμα 9ο: Επιλογή θέσης και πρόγραμμα Οδικών Σταθμών

56 Ενημερωτικό Δελτίο ΤΕΕ τεύχος 2481/24-03-2008, σ. 21

57 Ο Γεράσιμος Ζαχαράτος είναι καθηγητής στο Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων του Πανεπιστημίου Πατρών, με ερευνητικό αντικείμενο την Τουριστική Οικονομική και Διοίκηση.

58 Ο Καθηγητής Διονύσης Ζήβας παραχώρησε τον κατάλογο του Γεράσιμου Ζαχαράτου στην Καθηγήτρια Αλεξάνδρα Μονεμβασίτου, αφότου συμπλήρωσε χειρόγραφα τους αρχιτέκτονες που εκπόνησαν κάποια από τα έργα καθώς και μερικά επιπλέον κτίρια. Η τελευταία επίσης συμπλήρωσε σε αυτόν νέες πληροφορίες για τα Ξενία. Κάποιες από αυτές προέκυψαν από σπουδαστικές εργασίες στο πλαίσιο του μαθήματός της «Ελληνικός Μεταπολεμικός Μοντερνισμός: τα ξενοδοχεία Ξενία» (Ειδικά θέματα συνθέσεων 6ου εξαμήνου, ακαδημαϊκό έτος 2007-2008).

59 Αρχιτεκτονική, τεύχος 60/1966-67, σ. 40

60 Βλ. πιο κάτω το θέμα: Η προβολή της «εικόνας» της Ελλάδας στο εξωτερικό ως «πολιτιστικό προϊόν» μέσα από το περιοδικό «Αρχιτεκτονική».

61 Ξενοδοχεία Διεθνούς Τύπου κατά τον ΕΟΤ είναι αυτά που προορίζονται για ξένους τουρίστες υψηλού εισοδήματος και δεν απευθύνονται στον μαζικό τουρισμό. Είναι ξενοδοχεία από Α' τάξη και πάνω. Το Athens Hilton μπορεί να χαρακτηριστεί ως τέτοιο.

62 Πρόκειται για τους Οδικούς Σταθμούς που είχαν και κλίνες για διανυκτέρευση (βλ. πιο πάνω περί Οδικών Σταθμών με κλίνες).

63 Ο αγγλικός όρος Inns επιλέχθηκε να μεταφραστεί ως πανδοχείο, θεωρώντας πως ο όρος εκφράζει ένα κατάλυμα που έχει μόνο τις βασικές ανέσεις.

64 Η αρίθμηση των μελετών ξεκινά από το 1 το 1951 και φτάνει μέχρι τα σημερινά έργα.

65 Και το Ξενία Καστοριάς (Χ. Σφαέλλος) είναι στα πρώτα 4 που προγραμματίστηκαν.

66 Η Εταιρεία Ακινήτων Δημοσίου Α.Ε. ιδρύθηκε το 1998, με το Νόμο 2636/1998, αρχικά με την επωνυμία «Ανώνυμη Εταιρεία Αξιοποίηση Περιουσίας ΕΟΤ». Το 2000, με το Νόμο 2837/2000, μετονομάστηκε σε «Ελληνικά Τουριστικά Ακίνητα Ανώνυμη Εταιρεία», για να μετονομαστεί στη συνέχεια, το 2004, με το Νόμο 3270/2004 σε «Εταιρεία Τουριστικής Ανάπτυξης (ΕΤΑ) Ανώνυμη Εταιρεία». Η ΕΤΑ το 2011 απορροφά την Ολυμπιακά Ακίνητα Α.Ε. και μετονομάζεται σύμφωνα με το άρθρο 47 του Ν. 3943/31.03.2011 σε «Ελληνικά Τουριστικά Ακίνητα Α.Ε.», ενώ τον Δεκέμβριο του 2011 απορροφά και την ΚΤΗΜΑΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΟΥ (ΚΕΔ) Α.Ε., δυνάμει των διατάξεων του Ν. 4002/2011 σε συνδυασμό με την υπ' αρ. Δ6Α 1162069 ΕΞ 2011 ΚΥΑ (ΦΕΚ 2779/Β/2.12.2011), έχοντας πλέον την επωνυμία Εταιρεία Ακινήτων Δημοσίου (ΕΤ.Α.Δ) Α.Ε.*

* http://www.etasa.gr